

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

KONKURENCYJNOŚĆ POLSKIEJ GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ W WARUNKACH GLOBALIZACJI
I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

WRZESIEŃ 2012

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	25
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka.
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: (22) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (22) 505 46 66, faks: (22) 827 19 60
Nakład: 246 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W sierpniu poprawiły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) wzrósł o 0,7 pkt. proc. i przekroczył 100 punktów pod wpływem poprawy wyrównanego wskaźnika nożyc cen oraz wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu. SWKR osiągnął wprawdzie poziom najwyższy w ostatnich 6 miesiącach, ale był o 1,1 pkt. proc. mniejszy niż przed rokiem. Wzrost wyrównanego wskaźnika zmian cen skupu o 0,4 pkt. proc. przy zmniejszeniu o 0,1 pkt. proc. wyrównanego wskaźnika zmian cen środków produkcji, pod wpływem stabilizacji tych cen w lipcu i czerwcu doprowadziły do wzrostu wyrównanego wskaźnika nożyc cen o 0,5 pkt. proc. Nadal jednak skumulowany wskaźnik nożyc cen był niższy od 100 punktów, mimo podwyżek cen skupu wielu podstawowych produktów rolniczych jakie dokonały się w czerwcu i w lipcu. Był też o 1,8 pkt. proc. mniejszy niż przed rokiem.

Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu wzrósł w sierpniu o 1,3 pkt. proc. do prawie 101 punktów, ale w porównaniu z sierpniem 2011 r. był mniejszy o 0,4 pkt. proc. Zdecydował o tym przede wszystkim sezonowy wzrost wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego oraz obrotów towarami rolno-spożywczymi z zagranicą. W przeciwnym kierunku działał relatywny wzrost cen detalicznych żywności, który postępował do czerwca. W lipcu żywność relatywnie staniała, ale wyrównany indeks zmian cen detalicznych żywności oraz ogólnego wskaźnika zmian cen towarów i usług konsumpcyjnych był niższy od 100 punktów.

Zmiany cen jakie dokonały się od początku 2012 r. nie były dla rolnictwa korzystne. W okresie od stycznia do lipca (w porównaniu z grudniem 2011 r.) ceny koszyka skupu zmalały bowiem o 1,7 pkt. proc, a ceny detaliczne środków produkcji wzrosły o 3,7 pkt. proc. Skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł około 95 punktów, podczas gdy przed rokiem wynosił ponad 105 punktów.

Ocenia się, że rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej w najbliższym czasie mogą pogorszyć się pod wpływem sezonowego spadku cen skupu surowców roślinnych, w tym przede wszystkim zbóż i większej dynamiki podwyżek cen środków produkcji.

2. Pomimo lepszych niż się spodziewano szacunków krajowych zbiorów, na rynku zbóż utrzymuje się niepewność, spowodowana różnymi sygnałami płynącymi z najważniejszych regionów świata. Największy wpływ na światowy bilans zbóż w sezonie 2012/13 będzie miał znaczący spadek zbiorów w USA. Mniejsze

zbiory zbóż będą także w Europie, zwłaszcza w Rosji i na Ukrainie. Tego spadku nie skompensują w pełni większe zbiory na półkuli południowej. Światowy rynek zbóż jest i będzie pod presją rosnącego popytu oraz mniejszego eksportu USA i Rosji. Ceny zbóż w sezonie 2012/13 mogą być wyższe niż w sezonie poprzednim.

3. Utrzymywanie się cen zbóż na wysokim poziomie przez kolejny sezon skutkuje skróceniem wzrostowej fazy cyklu świńskiego. Pogłowie świń małe pod wpływem niskiej opłacalności produkcji żywca wieprzowego mierzonej relacjami cen i brak przesłanek do zmiany sytuacji w tym względzie co najmniej do końca sezonu 2012/13.

4. Po trwających kilka miesięcy spadkach cen poprawia się koniunktura na światowym rynku mleka. Rosną przede wszystkim ceny mleka w proszku, znacznie mniej masła oraz serów. Mimo gorszej koniunktury utrzymuje się wysoka dynamika skupu mleka, która może zostać zmniejszona dopiero w czwartym kwartale br. Powinno to doprowadzić do sezonowego wzrostu cen zbytu, a także cen skupu mleka, zwłaszcza, że rozpoczyna się sezonowy spadek podaży.

5. Zahamowane zostały podwyżki cen środków produkcji pod wpływem sezonowego spadku zapotrzebowania na środki plonotwórcze oraz spadków cen energii na rynkach światowych. Jednakże w końcu roku dynamika wzrostu cen może ulec przyspieszeniu.

6. Ceny śrut wysokobiałkowych osiągnęły rekordowe poziomy pod wpływem niezbyt korzystnych prognoz co do wielkości zbiorów roślin oleistych na świecie. Ostatnie szacunki wskazują jednak, że zbiory rzepaku w Unii Europejskiej są wyższe niż się spodziewano. Wyższe będą także niż do niedawna oceniano światowe zbiory soi, głównie za sprawą rekordowych plonów i zbiorów w krajach Ameryki Południowej. Ceny wysokobiałkowych komponentów pozostaną jednak wysokie. Oznacza to, że ceny pasz przemysłowych dla drobiu i trzody chlewnej w sezonie 2012/13 będą biły kolejne rekordy.

7. Osiągnięcie przez ceny produktów zwierzęcych nowych poziomów równowagi wynikających z wyższych poziomów cen pasz w roku gospodarczym 2012/13 będzie szczególnie trudne, wobec zahamowania dynamiki wzrostu dochodów konsumentów i trudnej sytuacji na rynku pracy.

Jadwiga
Seremak-Bulge

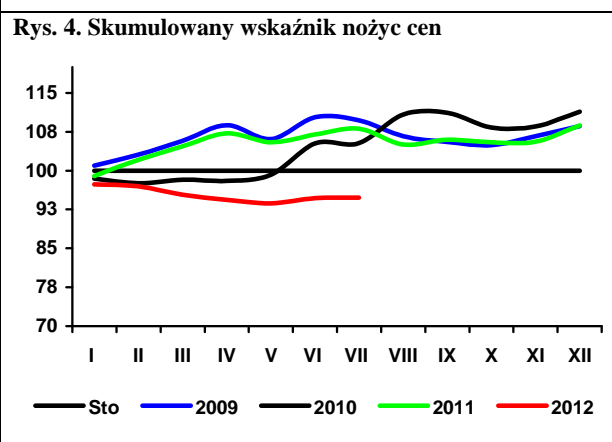
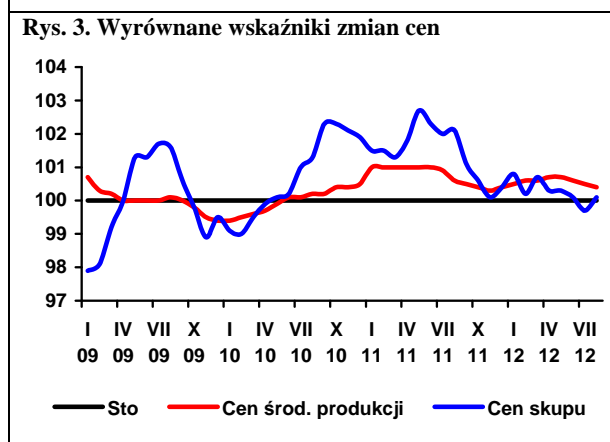
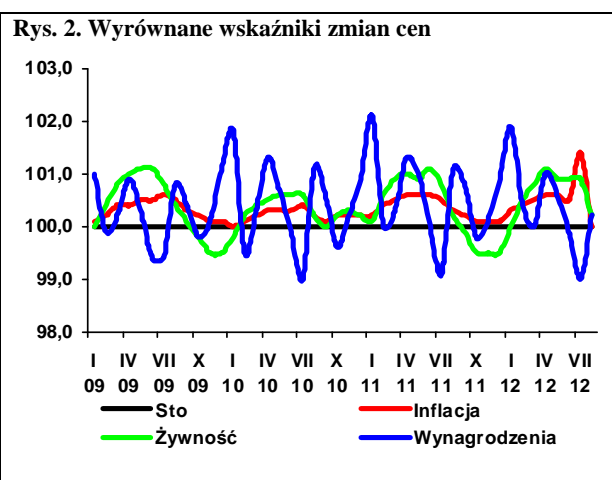
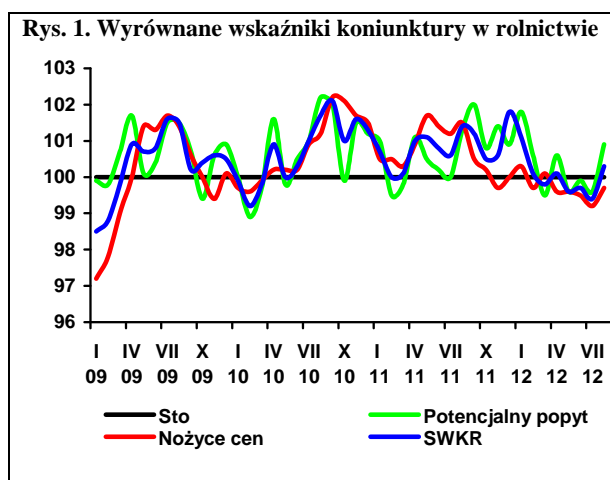
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	VIII 12	VII 12	VI 12	V 12	IV 12	III 12	VIII 11
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,3	99,4	99,7	99,6	100,1	99,8	101,4
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,9	99,6	99,9	99,6	100,6	99,5	101,3
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,7	99,2	99,5	99,6	99,6	100,1	101,5
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	100,1	99,7	100,1	100,3	100,3	100,7	102,1
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,4	100,5	100,6	100,7	100,7	100,6	100,6
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	99,8	99,6	99,6	99,6	99,5	99,7	100,0
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	100,0	98,2	99,0	99,7	100,0	99,2	100,8
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	102,1	100,5	100,7	99,8	101,5	99,0	102,3

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

W wyniku niekorzystnej pogody w wielu rejonach świata szacunki USDA dotyczące zbiorów w sezonie 2012/13 zostały znacząco obniżone. Spadnie produkcja kukurydzy (z 877 do 849 mln ton), a także jęczmienia (do 131 mln ton) i owsa (do 22,9 mln ton). Zwiększą się tylko zbiory żyta (do 13,4 mln ton), a produkcja pszenicy spadnie z 695 do 663 mln ton.

Łączna produkcja zbóż w UE wyniesie 278 mln ton, wobec 284 mln ton poprzednio. Spadną zbiory pszenicy, kukurydzy i owsa, a wzrosną jedynie jęczmienia i żyta. Na dużo niższym niż przed rokiem poziomie oceniana jest produkcja zbóż na Ukrainie (44 wobec 55 mln ton), co także wynika ze spadku zbiorów pszenicy. Zbiory w Rosji obniżą się z 89 do 73 mln ton. Najbardziej dał o sobie znać spadek zbiorów zbóż w USA z 378 do 348 mln ton, spowodowany długotrwałą suszą. Prognozy USDA wskazują na spadek produkcji pszenicy w Polsce (z 9,34 do 7,75 mln ton). Wyższą będzie jednak w naszym kraju produkcja kukurydzy (2,85 wobec 2,13 mln ton) i jęczmienia (3,60 wobec 3,34 mln ton), czyli zbóż jarych, które częściowo zastąpiły zniszczone uprawy ozime. USDA łączną produkcję zbóż w Polsce szacuje na 25,9 mln ton, wobec 26,4 mln ton w 2011 r.

Spośród innych krajów UE wzrosnie produkcja pszenicy we Francji i W. Brytanii, a spadnie w Niemczech i Hiszpanii. Zbiory zbóż paszowych zwiększą się we Francji i Niemczech, a spadną w Hiszpanii, na Węgrzech i w Rumunii.

Sytuacja na rynku sprzyja utrzymywaniu się wysokich cen ziarna. W sierpniu światowe ceny pszenicy, kukurydzy i jęczmienia utrzymywały się na wysokim poziomie, bez wyraźnej tendencji. Podobnie było w Europie.

Wysokie ceny ziarna utrzymują się także w kraju. Z wyjątkiem kukurydzy poziom cen jest wyższy niż przed rokiem. W okresie zbiorów kukurydzy można się liczyć z przejściowym spadkiem jej cen, jednak później jej ceny powinny powrócić do obecnego poziomu. Ceny w bieżącym sezonie pozostaną wysokie z uwagi na spadek zbiorów zbóż i zużycie przewyższające zbiory, co zawsze sprzyja wysokim cenom. W dalszej części sezonu sytuację może nieco poprawić prognozowane zwiększenie zbiorów kukurydzy i jęczmienia w Argentynie.

W minionym sezonie skupiono w Polsce 6,47 mln ton zbóż podstawowych, tzn. o 4,0% więcej niż przed rokiem. Rekordowo wysoki był skup pszenicy,

który wyniósł 4,99 mln ton (wzrost o 11%). Drugi rok z rzędu obniżył się natomiast skup żyta. Wyraźnie zmniejszył się również skup pszenicy. Zdecydowanie wzrósł także skup kukurydzy, który osiągnął 1,55 mln ton, czyli o prawie 60% więcej niż przed rokiem i ponad dwukrotnie więcej niż dwa lata wcześniej.

W eksporcie ziarna w 2012 r. dominuje kukurydza, przy mniejszym udziale pszenicy i śladowych ilościach innych zbóż. W maju i czerwcu wyeksportowano tylko po kilkanaście tysięcy ton ziarna. Import znacząco przewyższa eksport. Sprowadza się głównie pszenicę i w mniejszym stopniu kukurydzę.

W sezonie 2011/12 w porównaniu do poprzedniego sezonu, obniżyła się produkcja makaronów i mieszanek paszowych dla zwierząt. Wzrosła produkcja mąki żytniej i pszennej, przy mniejszych niż przed rokiem przemiałach. Zwiększono również produkcję pieczywa.

Według notowań MRiRW ceny większości zbóż pod koniec sierpnia 2012 r. były niższe niż pod koniec czerwca. Wzrosły jedynie ceny kukurydzy (o 7,5%) i pszenicy konsumpcyjnej (o 0,8%). Najbardziej, bo o jedną czwartą, potaniało żyto konsumpcyjne. Zmniejszyły się różnice między cenami zbóż konsumpcyjnych i paszowych. Pod koniec sierpnia za jedną tonę pszenicy konsumpcyjnej można było kupić 1,05 tony pszenicy paszowej, a w przypadku żyta konsumpcyjnego i paszowego relacja ta wynosiła tylko 0,93. Również jęczmień paszowy był droższy od konsumpcyjnego.

W sierpniu wyraźnie wzrosły ceny produktów zbożowych na poziomie zbytu, z wyjątkiem kaszy jęczmiennej. Do rekordowych poziomów zwiększyły się ceny detaliczne. Udział ceny zboża w cenie pieczywa ocenia się na ok. 15,5%. Wysokie ceny są również przyczyną spadku spożycia przetworów zbożowych, które w I kwartale 2012 r. wyniosło w wadze produktu (bez ryżu) 6,47 kg miesięcznie na osobę, wobec 6,59 kg przed rokiem.

Wysokie ceny zbóż powodują zwiększanie się do rekordowych poziomów cen paszowych mieszanek przemysłowych, które w lipcu były o ok. 8% wyższe niż przed rokiem.

**Marcin
Krzemiński**

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2010	I-XII	594,0	406,9	590,1	492,8	649,1	485,8	578,8	492,2	X
2011	I-XII	822,1	759,9	692,4	758,1	955,1	787,9	880,9	762,8	X
2011	I-VI	937,0	776,1	900,1	782,4	984,2	786,5	912,2	855,5	X
2012	I-VI	850,6	818,4	808,2	822,2	926,6	825,0	888,1	759,1	X
2011	IV	948,3	749,9	818,3	784,6	998,1	797,1	930,6	866,7	402,26
	V	992,2	792,2	863,4	782,7	1026,2	823,3	968,8	897,6	399,11
	VI	990,7	801,0	848,7	782,0	1027,9	819,9	938,2	901,4	X
	VII	861,6	735,9	766,7	755,4	1040,5	803,6	937,6	903,3	X
	VIII	754,8	683,9	655,1	755,7	981,4	777,8	884,1	865,8	X
	IX	767,7	750,7	697,3	735,0	903,5	787,4	820,3	819,6	X
	X	753,5	826,2	681,8	729,8	883,0	791,9	813,3	797,7	X
	XI	747,5	785,6	670,5	734,7	874,9	786,2	817,7	793,7	448,18
2012	I	782,5	780,4	717,3	788,6	871,1	787,8	834,5	785,6	443,48
	II	794,5	811,7	728,3	805,8	885,6	813,9	846,6	793,2	423,88
	III	802,5	820,9	744,3	816,2	906,9	827,0	884,7	826,8	419,12
	IV	898,3	815,7	814,5	857,7	957,3	837,8	928,3	847,5	423,03
	V	933,4	828,1	855,4	838,1	971,7	848,5	916,2	861,4	434,46
	VI	906,9	850,5	829,4	835,8	966,8	834,8	918,0	857,8	X
	VII	908,3	779,8	806,1	842,7	947,3	797,7	882,0	826,5	X
	VIII ^a	875,9	744,0	951,6	814,3	927,8	726,9	836,8	727,9	X

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a		Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszennyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
2010	I-XII	4516,9	1894,9	666,1	716,8	307,6	607,8	6577,2	3104,7	897,3
2011	I-XII	4799,9	2162,0	468,1	654,4	352,0	434,3	6429,8	3111,3	1403,8
2011	I-VI	1620,9	646,8	148,4	180,8	133,4	159,0	2133,6	990,3	371,2
2012	I-VI	1814,4	848,8	110,0	125,8	87,7	102,9	2174,0	1084,7	522,9
2010/11		4487,8	1927,3	499,9	634,4	333,6	532,9	6221,1	2979,1	1000,7 ^b
2011/12		4993,4	2364,0	429,8	599,4	306,3	378,2	6470,1	3205,6	1555,5
2011	IV	213,2	79,5	18,1	27,7	22,9	15,7	277,6	124,6	47,5
	V	217,2	86,3	20,5	36,2	31,9	17,5	294,8	144,1	49,7
	VI	161,9	68,1	17,6	28,0	21,9	16,9	227,3	115,0	59,5
	VII	177,0	69,4	15,2	132,9	56,0	14,8	342,0	145,9	32,6
	VIII	1134,0	529,0	100,6	179,0	69,2	108,7	1547,4	747,9	10,2
	IX	820,3	421,4	81,8	69,6	42,5	69,2	1051,0	574,8	75,1
	X	379,3	184,2	71,7	38,8	23,2	35,0	528,4	252,4	470,7
	XI	360,7	179,0	29,7	27,4	15,3	22,5	444,1	224,6	324,1
2012	XII	307,7	132,2	20,6	25,9	12,4	25,0	383,2	175,4	119,8
	I	281,9	124,0	16,4	21,1	11,3	18,6	342,4	158,9	73,6
	II	322,3	144,9	18,7	22,1	13,0	19,3	385,2	181,0	95,6
	III	354,3	167,9	21,4	22,5	13,5	18,3	420,8	205,9	108,6
	IV	276,8	129,8	16,0	15,3	11,6	13,9	324,7	164,2	81,0
	V	322,4	158,3	21,1	25,6	21,7	18,7	392,2	211,4	86,2
	VI	256,8	124,0	16,5	19,2	16,6	14,1	308,7	163,3	78,0
VII	282,6	116,7	87,0	164,5	79,5	34,6	570,4	251,3	66,7	

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września,

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2010	I-XII	2015,1	1471,2	143,1	914,0	148,5	6716,7
2011	I-XII	1893,2	1419,4	140,7	977,6	148,5	6599,9
2009 ^b	I-XII	2780,7	2232,6	217,6	1670,3	181,3	7254,9
2010 ^b	I-XII	2759,5	2230,2	200,9	1674,9	177,2	7905,9
2010	I-VI	990,4	726,7	72,8	443,2	73,4	3246,9
2011	I-VI	916,4	675,8	69,6	475,2	75,8	3304,3
2011	IV	148,4	108,4	11,56	80,7	11,33	552,0
	V	150,3	109,5	12,17	80,3	12,02	590,7
	VI	136,3	100,7	11,31	82,1	11,92	560,0
	VII	150,8	113,6	11,30	82,4	10,66	552,1
	VIII	170,6	126,3	12,39	83,4	11,52	553,5
	IX	173,2	129,0	12,16	83,0	12,69	542,9
	X	163,9	122,7	12,06	85,9	10,16	543,7
	XI	172,2	130,7	12,37	82,6	12,32	551,9
2012	I	147,2	109,5	12,33	78,8	12,68	545,6
	II	158,6	127,7	12,02	80,0	12,25	523,8
	III	168,5	136,2	12,03	84,1	12,72	584,8
	IV	142,1	116,0	12,73	80,8	9,67	615,3
	V	142,1	119,2	12,17	84,3	11,32	613,5
	VI	138,4	114,6	11,34	84,9	11,26	581,2
	VII		118	11,6		12,0	

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2010	I-XII	1019,7	400,8	187,7	168,6	2057,2	693,0	6,7	140,8	294,0	1169,9
2011	I-XII	795,1	101,8	132,8	373,3	1530,6	835,1	47,1	230,5	476,8	1609,3
2011	I-VI	198,8	22,5	14,8	35,5	311,2	361,9	14,5	144,1	321,3	854,6
2012	I-VI	104,3	14,4	8,9	169,6	315,1	528,3	56,1	140,8	327,9	1063,7
2010/11		845,0	208,6	172,9	118,0	1523,3	654,2	19,4	217,8	481,6	1413,0
2011/12		700,5	93,7	126,9	507,4	1534,5	1001,4	88,7	227,1	483,5	1818,5
2011	IV	20,70	3,51	0,47	6,34	33,0	44,14	1,32	13,04	45,71	106,2
	V	19,23	2,71	0,12	3,77	26,4	118,54	1,41	46,23	67,16	236,9
	VI	9,05	2,54	1,48	4,29	18,3	104,57	3,02	38,40	81,78	229,7
	VII	5,96	3,25	20,24	12,13	43,2	138,31	0,81	30,88	25,04	195,6
	VIII	76,32	18,09	23,96	3,57	134,1	98,68	4,24	18,04	24,80	148,3
	IX	197,22	29,56	23,39	8,98	289,8	69,06	9,21	13,16	25,64	118,0
	X	97,96	12,64	24,05	85,52	234,2	48,04	6,60	7,04	22,48	85,1
	XI	143,52	8,56	9,00	142,54	317,3	58,74	4,34	7,98	43,15	115,1
2012	II	75,27	7,19	17,37	85,08	200,7	60,36	7,43	9,23	14,47	92,5
	I	29,92	2,26	2,06	57,56	95,6	67,59	7,28	14,87	21,32	112,0
	II	24,80	1,16	1,75	33,00	67,7	67,65	8,88	22,39	36,39	136,1
	III	27,38	2,34	2,00	42,92	78,0	58,15	10,51	33,88	41,17	145,9
	IV	16,99	1,15	0,67	26,27	46,8	111,10	7,13	23,95	61,14	204,8
	V	2,13	3,44	1,42	5,79	14,1	155,74	13,26	25,07	94,07	291,8
VI	3,02	4,09	0,94	4,05	12,9	68,02	8,98	20,63	73,80	173,2	

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2012r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import					
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	Ślód	
2010	I-XII	77,2	10,9	14,8	7,3	46,7	47,0	15,7	26,9	47,1	219,9	
2011	I-XII	78,1	11,6	24,0	6,2	57,1	45,2	17,2	29,0	42,5	207,5	
2011	I-VI	36,8	7,0	13,5	3,3	30,3	22,4	9,4	14,7	22,8	105,9	
2012	I-VI	32,9	4,1	13,0	1,5	24,7	27,9	7,4	15,5	14,8	108,0	
2010/11		74,0	12,5	21,5	7,6	51,7	49,6	17,3	28,7	44,8	210,5	
2011/12		74,2	8,7	23,4	4,4	51,5	50,7	15,2	29,8	34,4	209,6	
2011	IV	6,92	1,33	2,65	0,27	6,18	3,61	1,38	2,76	3,67	18,08	
	V	5,78	1,17	2,02	0,27	5,92	3,57	1,74	2,43	4,59	20,67	
	VI	5,48	0,96	1,77	0,25	5,92	3,41	1,92	2,35	3,49	20,06	
	VII	6,33	0,80	1,41	0,46	4,26	3,61	1,49	1,87	4,51	17,83	
	VIII	7,03	0,63	1,88	0,18	4,88	4,25	1,46	2,01	4,11	16,19	
	IX	7,17	0,56	1,65	0,29	4,70	4,15	1,67	2,32	3,68	18,96	
	X	5,69	0,90	1,71	0,39	5,14	3,83	1,08	2,45	2,80	18,34	
	XI	7,85	0,69	1,93	0,87	6,12	3,98	1,14	2,65	1,92	16,80	
	XII	7,21	1,02	1,84	0,73	1,74	2,95	0,97	3,02	2,64	13,49	
	2012	I	6,14	0,94	2,30	0,21	2,37	3,44	1,14	2,11	1,89	15,08
		II	6,87	0,89	2,11	0,23	2,85	4,02	1,01	1,97	2,03	10,45
		III	6,06	0,80	2,46	0,30	3,51	5,01	1,19	3,08	3,04	18,36
IV		4,60	0,69	2,43	0,24	5,66	5,21	1,19	2,60	2,71	19,36	
V		4,39	0,35	1,85	0,33	4,20	4,67	1,53	3,31	3,16	23,28	
VI		4,84	0,40	1,86	0,18	6,09	5,58	1,37	2,42	1,94	21,43	

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2012r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import					
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	
2010	I-XII	27,4	84,6	240,0	136,3	163,1	61,0	19,3	98,3	332,7	124,7	
2011	I-XII	27,9	90,9	262,2	133,4	176,1	63,6	24,1	106,0	377,7	139,4	
2011	I-VI	13,3	48,1	128,4	66,1	87,8	29,8	13,0	50,9	188,9	66,4	
2012	I-VI	14,1	42,1	134,7	63,3	92,8	32,5	9,9	53,5	195,6	68,7	
2010/11		25,6	90,1	253,8	138,7	174,2	63,2	23,4	105,1	360,8	133,4	
2011/12		28,7	84,9	268,4	130,7	181,2	66,4	21,0	108,7	384,4	141,7	
2011	IV	2,17	7,36	19,06	10,77	14,05	4,60	1,92	8,54	31,54	10,32	
	V	2,11	8,05	19,90	12,90	12,34	4,20	2,27	7,63	36,71	10,97	
	VI	1,92	7,81	23,19	11,46	13,55	5,63	2,20	10,21	31,77	10,94	
	VII	1,88	7,60	21,52	10,66	12,33	5,15	2,01	7,92	30,74	11,32	
	VIII	2,13	7,40	22,56	10,18	13,75	5,01	1,77	8,15	34,95	13,41	
	IX	2,38	6,63	22,21	10,92	14,42	5,04	1,70	8,43	36,53	13,47	
	X	2,55	7,43	21,64	12,18	17,33	6,51	1,66	8,74	29,62	11,22	
	XI	2,73	6,92	23,27	12,13	14,81	6,16	1,83	10,01	31,41	12,74	
	XII	2,88	6,79	24,73	11,26	15,71	5,97	2,12	10,20	25,52	10,83	
	2012	I	2,86	6,93	20,00	9,05	15,97	5,88	1,46	9,18	32,27	13,01
		II	2,64	7,11	21,09	10,07	15,45	5,84	1,73	8,01	31,40	12,40
		III	2,63	8,52	22,82	11,01	16,49	5,30	2,25	9,08	32,85	12,78
IV		2,44	6,23	24,93	10,54	14,64	5,77	1,54	8,23	32,26	10,82	
V		2,01	6,80	22,82	11,89	15,21	4,54	1,52	8,95	34,86	10,61	
VI		1,58	6,51	23,00	10,77	15,06	5,21	1,46	10,11	31,95	9,09	

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2012r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy	Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy		
	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	
2010	I-XII	1,01	1,92	1,32	3,64	3,24	3,86	4,25	4,95
2011	I-XII	1,36	2,29	1,76	4,10	3,58	4,42	4,80	5,59
2011	I-VI	1,40	2,25	1,78	4,00	3,55	4,36	4,77	5,50
2012	I-VI	1,26	2,35	1,87	4,34	3,71	4,52	4,83	5,76
2011	IV	1,38	2,28	1,81	4,08	3,59	4,42	4,79	5,57
	V	1,46	2,30	1,82	4,08	3,60	4,46	4,82	5,60
	VI	1,44	2,33	1,81	4,12	3,60	4,46	4,81	5,64
	VII	1,37	2,32	1,75	4,14	3,59	4,44	4,82	5,63
	VIII	1,34	2,32	1,74	4,16	3,61	4,44	4,83	5,65
	IX	1,34	2,34	1,73	4,20	3,62	4,46	4,83	5,67
	X	1,32	2,33	1,72	4,22	3,62	4,48	4,85	5,71
	XI	1,28	2,34	1,72	4,22	3,62	4,50	4,84	5,72
	XII	1,27	2,32	1,72	4,26	3,62	4,50	4,85	5,70
2012	I	1,23	2,32	1,84	4,30	3,67	4,50	4,83	5,70
	II	1,20	2,35	1,83	4,32	3,66	4,50	4,81	5,75
	III	1,21	2,35	1,83	4,32	3,69	4,50	4,81	5,77
	IV	1,28	2,34	1,86	4,36	3,70	4,52	4,83	5,78
	V	1,33	2,36	1,92	4,36	3,75	4,52	4,85	5,76
	VI	1,32	2,37	1,93	4,32	3,76	4,52	4,87	5,79
	VII	1,33	2,38	1,89	4,32	3,77	4,52	4,88	5,80

Źródło: Dane GUS.
Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy	Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników	
2010	I-XII	1171,0	1254,3	1831,6	966,4	1444,6	1259,1	2004,8
2011	I-XII	1522,7	1597,3	2203,0	1336,6	1799,3	1579,1	2275,6
2011	I-VI	1465,0	1530,7	2118,9	1272,3	1712,2	1517,2	2255,4
2012	I-VI	1566,9	1646,1	2259,3	1369,3	1851,9	1606,6	2365,6
2011	IV	1487,2	1546,3	2137,6	1285,5	1744,9	1533,1	2267,2
	V	1512,1	1566,9	2160,5	1304,8	1769,0	1546,0	2272,7
	VI	1515,8	1584,9	2170,6	1328,1	1791,4	1564,5	2272,6
	VII	1520,2	1594,4	2193,9	1344,2	1801,9	1580,5	2270,2
	VIII	1524,0	1590,2	2199,9	1346,4	1805,5	1587,8	2269,5
	IX	1509,9	1602,4	2199,1	1333,2	1804,1	1580,9	2265,0
	X	1512,5	1603,9	2218,5	1335,2	1799,4	1578,4	2274,7
	XI	1541,5	1598,4	2205,5	1331,8	1796,2	1574,1	2286,2
	XII	1528,1	1594,4	2201,2	1329,0	1788,7	1573,0	2287,9
2012	I	1521,5	1594,0	2202,8	1330,1	1789,8	1572,9	2297,4
	II	1530,8	1610,2	2225,7	1337,0	1820,8	1580,2	2316,1
	III	1547,3	1632,5	2237,1	1343,2	1835,2	1585,0	2328,5
	IV	1560,5	1658,7	2262,7	1363,2	1856,2	1603,1	2377,1
	V	1607,3	1683,1	2296,1	1405,0	1894,4	1633,0	2414,2
	VI	1634,0	1716,3	2331,2	1437,4	1914,9	1665,6	2460,2
	VII	1646,7	1740,7	2354,5	1454,2	1943,4	1688,2	2510,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące	Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter	
2011	I	1,694	1,773	3,124	0,834	1,677	3,093	2,180
	II	1,605	1,725	2,891	0,812	1,758	3,166	2,272
	III	1,599	1,728	2,850	0,818	1,871	3,336	2,335
	IV	1,613	1,748	2,844	0,810	1,973	3,480	2,336
	V	1,585	1,724	2,760	0,787	1,940	3,380	2,210
	VI	1,620	1,743	2,772	0,787	2,011	3,441	2,250
	VII	1,673	1,732	2,825	0,785	2,101	3,549	2,403
	VIII	1,731	1,840	2,918	0,790	2,097	3,535	2,426
	IX	1,693	1,997	2,877	0,803	2,212	3,758	2,489
	X	1,686	2,038	2,872	0,814	2,233	3,805	2,417
	XI	1,694	2,053	2,908	0,823	2,275	3,904	2,344
	XII	1,684	2,051	2,899	0,846	2,435	4,191	2,426
2012	I	1,688	2,055	2,916	0,835	2,259	3,902	2,375
	II	1,643	2,056	2,846	0,829	2,306	3,994	2,296
	III	1,624	2,024	2,816	0,817	2,233	3,871	2,240
	IV	1,627	1,939	2,837	0,765	2,225	3,881	2,203
	V	1,656	1,950	2,845	0,725	2,220	3,815	2,175
	VI	1,722	1,981	2,947	0,697	2,284	3,910	2,277
	VII	1,823	2,052	3,147	0,687	2,207	3,810	2,321

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

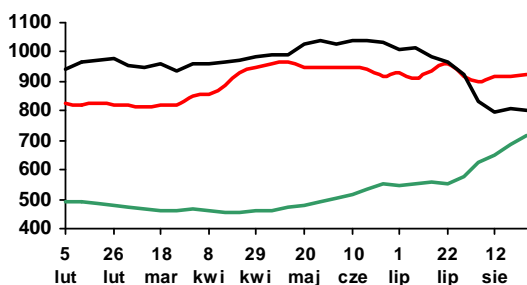
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2011	I	258	219	228	228	218	162	181	200	196
	II	264	244	283	204	210	188	175	213	226
	III	234	241	275	185	186	185	224	203	211
	IV	252	254	258	188	190	181	192	210	224
	V	258	234	237	203	201	176	208	220	218
	VI	240	247	194	183	204	187	235	227	228
	VII	202	234	178	185	197	172	221	225	219
	VIII	205	207	185	202	187	165	225	235	215
	IX	207	203	174	197	193	159	215	171	213
	X	187	207	164	188	181	160	163	154	146
	XI	187	172	159	183	183	146	141	147	145
	XII	180	176	161	183	178	150	148	147	145
2012	I	190	176	167	200	182	156	151	160	162
	II	203	181	188	202	195	165	158	167	173
	III	204	184	188	204	203	170	176	168	180
	IV	219	187	186	208	219	178	179	174	191
	V	218	205	193	207	208	165	191	171	208
	VI	215	199	195	197	204	169	174	179	190
	VII	252	220	226	239	220	201	186	213	207
	VIII	248	230	233	231	221	203	181	243	217

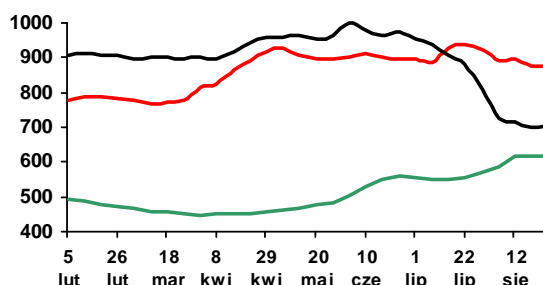
Źródło: Dane MRiRW.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

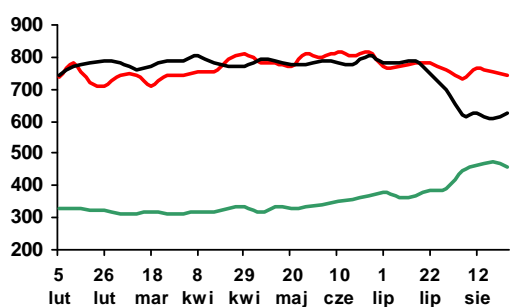
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

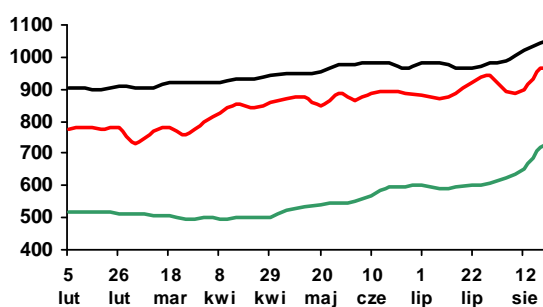
Rys. 2. Pszenica paszowa

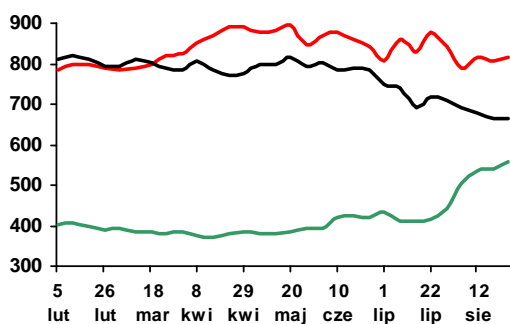
Rys. 3. Żyto paszowe

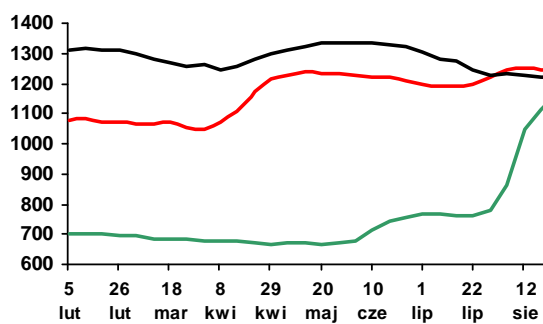
Rys. 4. Kukurydza paszowa

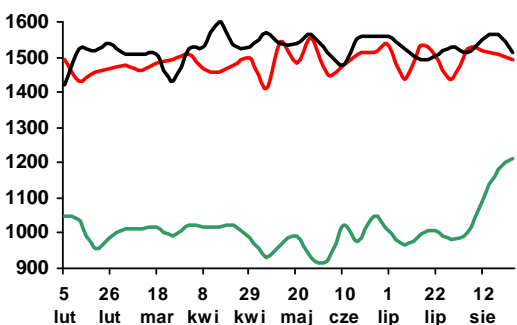
Rys. 5. Jęczmień paszowy

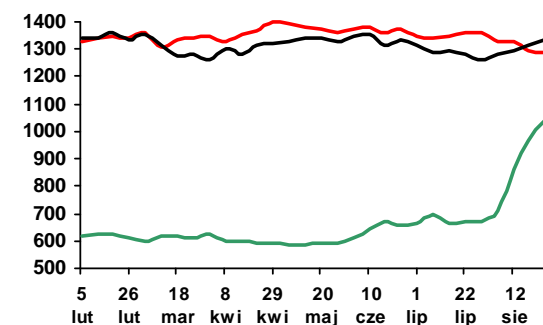
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)

Legenda:

2012 ———

2011 ———

2010 ———

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2010-12; ZSRIR, MRiRW.

Piotr Szajner

Bardzo dobre warunki klimatyczne w okresie wegetacji spowodowały, że niektóre zakłady przemysłu cukrowniczego zdecydowały się na wcześniejsze rozpoczęcie kampanii cukrowniczej 2012/2013. Jeżeli w trakcie zbiorów nie wystąpią problemy pogodowe (np. zbyt duża liczba opadów, wczesne nadejście zimy), to plony i ich jakość powinny być dobre. Wzrostowi plonowania sprzyja także postępująca restrukturyzacja prowadząca do wzrostu intensywności i efektywności uprawy buraków. Przewiduje się, że średnie plony w 2012 r. mogą wynieść ok. 62 ton/ha i będą nieznacznie wyższe niż przed rokiem. Zawartość cukru w korzeniach także będzie bardzo wysoka 17,5-18%. Powierzchnia uprawy jest szacowana na 190-195 tys. ha. Zbiory buraków cukrowych wyniosą co najmniej 11,5 mln ton, a produkcja cukru 1850-1900 tys. ton. Zatem produkcja będzie znacznie większa od kwoty produkcyjnej (1405 tys. ton) i wystąpią problemy z zagospodarowaniem nadwyżek. Większość cukru poza kwotowego będzie kierowana na eksport poza obszar Unii Europejskiej, a podmioty sektora wnioskuje do Komisji Europejskiej o zwiększenie limitu eksportu cukru pozakwotowego. Eksport nie rozwiąże jednak problemu nadwyżki podaży i koncerny cukrownicze prawdopodobnie skorzystają z możliwości zaliczania części cukru pozakwotowego na poczet produkcji kwotowej w sezonie 2013/2014. Konsekwencją takiego rozwiązania będzie mniejsza kontraktacja buraków cukrowych w przyszłym sezonie i spadek powierzchni uprawy.

Minimalna cena skupu buraków cukrowych wynosi 26,29 EUR/tonę, tj. przy obecnym kursie około 4,2 zł/euro wyniesie 110 zł/tonę. Koncerny cukrownicze uwzględniając dobrą koniunkturę na rynku cukru kontraktują surowiec po cenach zbliżonych do ubiegłorocznych, a więc po 120-125 zł/tonę.

Ceny cukru na rynku krajowym utrzymują się na znacznie przekraczającym cenę referencyjną (404,4 EUR/tonę, tj. 1,69 zł/kg) poziomie, o czym w znacznym stopniu decydują wysokie ceny na rynkach zewnętrznych. W lipcu br. ceny zbytu były stabilne

i wynosiły: 3,22 zł/kg cukru w workach 50 kg, a cukru paczkowanego 3,51 zł/kg. W handlu detalicznym ceny cukru wahają się w granicach 3,95-3,98 zł/kg. Duża podaż cukru z kampanii 2012/2013 może spowodować spadek cen, ale nie jest to pewne, gdyż w poprzednim sezonie produkcja była także duża, a ceny pozostały wysokie. Wysokie ceny mają pozytywny wpływ na sytuację finansową przemysłu cukrowniczego, którego rentowność jest najwyższa w całym przetwórstwie żywności, ale mogą zmniejszać popyt gospodarstw domowych (bez cukru zawartego w produktach spożywczych) oraz zmniejszać konkurencyjność zakładów przemysłu cukierniczego.

W pierwszym półroczu br. wystąpiło dodatnie saldo (196 tys. ton) w handlu zagranicznym, a zdecydował o tym eksport nadwyżek podaży. Duża część eksportu była realizowana za pośrednictwem firm zarejestrowanych w UE (169 tys. ton). Nowym zjawiskiem był duży eksport na Bliski Wschód: Syria (40 tys. ton) i Izrael (28 tys. ton). Duże ilości cukru eksportowano także do państw WNP (45 tys. ton): Rosja, Kazachstan i Uzbekistan. Ceny w eksporcie były wysokie i wyniosły średnio 720 EUR/tonę do UE oraz 585 EUR/tonę do krajów trzecich. Import wyniósł ok. 104 tys. ton i był znacznie mniejszy niż przed rokiem. Cukier importowano z krajów UE (20 tys. ton) oraz trzcinowy cukier surowy do rafinacji krajów rozwijających się (84 tys. ton). Największe ilości sprowadzono z Kuby (49 tys. ton) i Sudanu (19 tys. ton). Rafinacja cukru surowego zaczyna odgrywać coraz większą rolę w krajowym cukrownictwie. Z jednej strony umożliwia ona lepsze wykorzystanie zasobów pracy i kapitału, ale może stanowić coraz większą konkurencję dla uprawy buraków cukrowych.

Ceny cukru na rynku światowym w drugim kwartale br. wykazywały tendencję spadkową. Powodem tego była większa podaż, gdyż światowa produkcja w sezonie 2011/2012 zwiększyła się o 12,7%, a zużycie o 4,7%. W sierpniu br. odnotowano nieznaczny wzrost cen cukru surowego do ok. 530 USD/tonę, a cukru białego do 600 USD/tonę. Notowania terminowe na koniec br. wskazują jednak, że światowe ceny będą utrzymywały się na relatywnie wysokim poziomie. Niewielki sadek cen może być spowodowany dalszym wzrostem zapasów końcowych, w wyniku dużej produkcji (np. w Europie).

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie	
2010	VI	484,77	503,33	453,81	415,24	441,83	278,96
	VII	503,15	517,98	459,75	372,38	749,15	349,01
	VIII	564,93	762,65	456,18	409,83	465,12	346,21
	IX	518,02	521,16	448,39	578,21	571,02	690,08
	X	527,29	526,17	-	757,49	754,80	866,58
	XI	540,11	518,74	591,66	588,54	586,22	809,48
2011	XII	734,20	864,72	601,08	819,68	817,19	1047,17
	I	588,16	570,42	640,43	662,80	659,73	764,85
	II	594,53	593,63	-	675,53	670,47	841,76
	III	616,42	615,10	-	666,18	721,08	605,23
	IV	674,44	673,59	-	666,87	666,77	709,06
	V	709,47	709,10	-	604,25	596,67	857,64
	VI	707,04	706,79	-	426,32	738,14	377,00
	VII	689,73	692,17	672,20	577,95	863,04	426,79
	VIII	719,60	737,02	606,13	539,12	779,13	497,82
	IX	735,70	769,85	589,11	509,57	708,57	479,06
	X	674,54	777,54	535,75	670,54	668,99	698,71
	XI	663,06	794,50	538,38	722,44	748,36	673,11
2012	XII	737,19	773,03	669,49	697,50	698,56	696,09
	I	642,12	775,24	492,89	860,90	871,14	823,83
	II	612,50	769,80	497,14	756,09	777,29	713,70
	III	704,23	800,05	488,41	640,40	811,77	613,28
	IV	726,18	836,13	482,28	654,71	876,85	615,00
	V	568,45	826,64	475,14	731,64	882,70	707,75
	VI	647,33	798,63	448,22	808,82	970,51	751,70

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

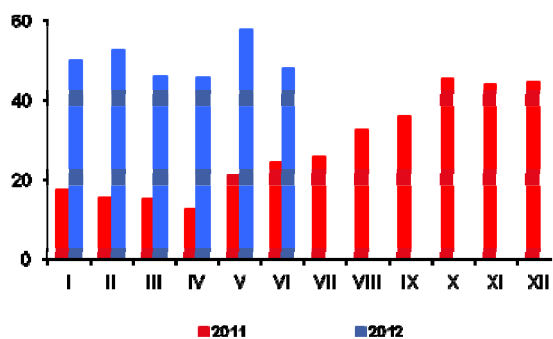
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna	
	workowany	paczkowany			
2010	VII	2,09	2,17	1,65	2,49
	VIII	2,30	2,59	1,60	2,65
	IX	2,25	2,65	1,60	2,95
	X	2,19	2,48	1,61	2,99
	XI	2,28	2,50	1,60	2,95
	XII	2,44	2,64	1,60	2,88
2011	I	2,49	2,98	1,58	3,07
	II	2,98	3,53	1,59	3,39
	III	2,97	4,15	1,62	4,79
	IV	2,80	3,99	1,61	5,01
	V	2,93	3,43	1,59	4,63
	VI	2,89	3,35	1,61	4,26
	VII	2,93	3,54	1,61	4,05
	VIII	2,88	3,40	1,67	3,97
	IX	2,96	3,45	1,75	3,87
	X	3,24	3,50	1,76	3,90
	XI	3,34	3,56	1,79	3,94
	XII	3,30	3,46	1,80	3,95
2012	I	3,23	3,51	1,77	3,95
	II	3,21	3,55	1,69	3,96
	III	3,28	3,54	1,67	3,96
	IV	3,30	3,53	1,68	3,98
	V	3,29	3,53	1,73	3,97
	VI	3,23	3,53	1,74	3,97
	VII	3,22	3,51	1,69	3,97

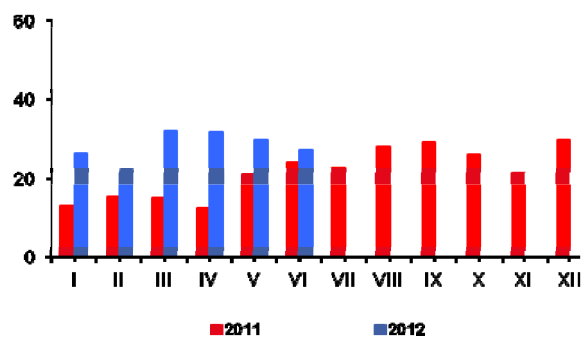
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

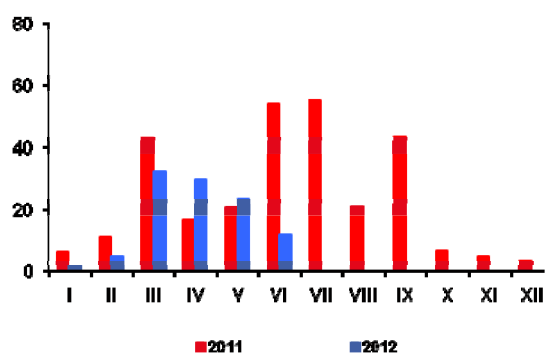
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

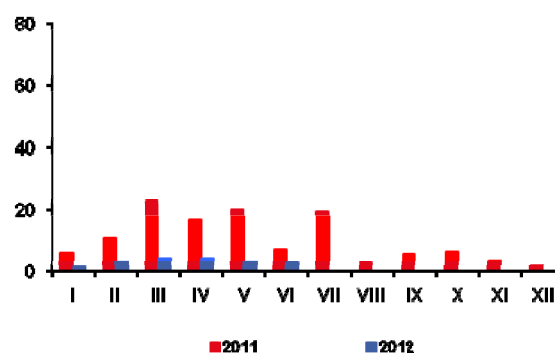
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

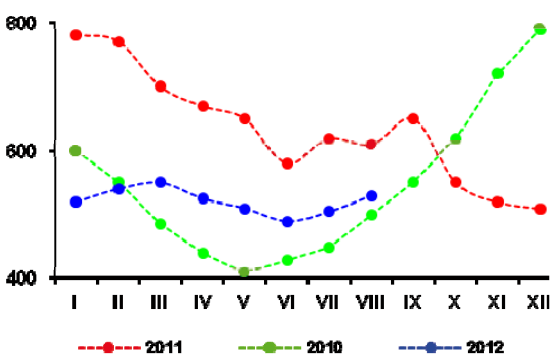
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

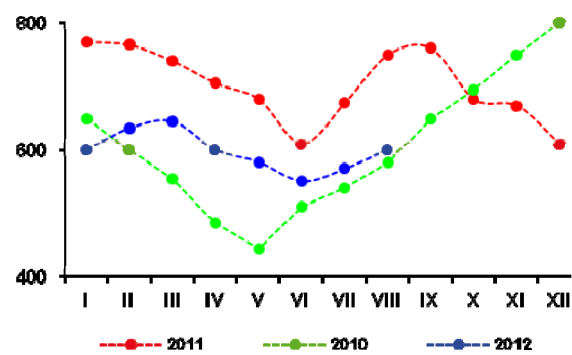
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

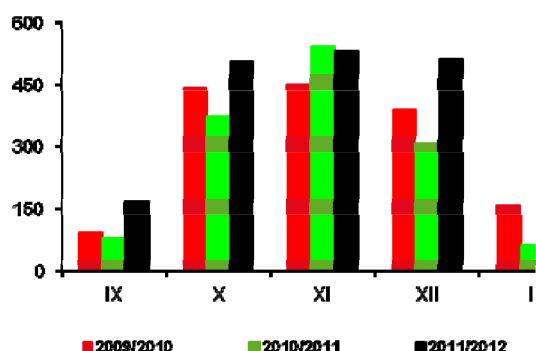
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Poprawiły się szacunki zbiorów rzepaku w Unii Europejskiej. Według niemieckiej firmy handlowej Toepfer tegoroczne zbiory rzepaku w UE-27 wyniosły 19,64 mln ton (o 0,59 mln ton więcej niż przed rokiem). W grupie największych producentów rzepaku wzrosły zbiory w Niemczech (do 5,16 mln ton, z 3,89 mln ton przed rokiem) i Francji (do 5,45 mln ton, z 5,37 mln ton przed rokiem), a zmalały w Wielkiej Brytanii, z powodu nadmiernych deszczów w czerwcu i lipcu (do 2,50 mln ton, z 2,75 mln ton przed rokiem). Spadek zbiorów nastąpił też w UE-12. Toepfer szacuje spadek zbiorów rzepaku w UE-12 do 5,17 mln ton, z 5,77 mln ton w 2011 roku. Najbardziej zmalały zbiory w Rumunii (do 150 tys. ton, z 656 tys. ton w 2011 r.) i Bułgarii (do 278 tys. ton, z 519 tys. ton przed rokiem). Zbiory w Polsce Toepfer optymistycznie ocenia na 1,85 mln ton, wobec 1,86 tys. ton w poprzednim roku. W tej sytuacji, jeżeli uda się zrealizować wysoki import rzepaku (3,3 mln ton rzepaku), jego przerób w UE-27 przekroczy, tak jak w sezonie poprzednim 21 mln ton. Zapasy rzepaku na koniec sezonu wyniosą tak jak w dwóch poprzednich sezonach ok. 1,3 mln ton.

Pomimo prognozowanego wzrostu światowych zbiorów oleistych (głównie soi w drugiej połowie sezonu), ich ceny w sezonie 2012/13 będą niewiele niższe w porównaniu z wysokimi cenami notowanymi w dwóch ostatnich sezonach, z uwagi na rosnące zapotrzebowanie rynku światowego na surowce oleiste i konieczność odbudowy globalnych zapasów. W portach europejskich w lipcu płacono za rzepak 620 USD/tonę (cif Hamburg), tj. o 20 USD/tonę (o 3,3%) więcej niż przed miesiącem, ale o 38 USD/tonę (o 5,8%) mniej niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował 1212 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był o 27 USD/tonę (o 2,2%) droższy niż przed miesiącem, ale o 179 USD/tonę (o 12,9%) tańszy niż przed rokiem. Cena śrutu rzepakowej wyniosła 356 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 93 USD/tonę (o 35,4%) wyższa niż przed miesiącem i 38 USD/tonę (o 11,9%) wyższa niż przed rokiem. W sierpniu nastąpiły dalsze podwyżki cen surowców i produktów oleistych na rynku europejskim.

Ceny rzepaku na rynku krajowym są wysokie. W lipcu, w którym wg notowań MRiRW skupiono 288 tys. ton rzepaku, przeciętna cena skupu (2051 zł/tonę) była o 12% wyższa niż przed rokiem. W sierpniu, przy skupie 347 tys. ton, przeciętna cena skupu (1998 zł/tonę) była o 9% wyższa niż w sierpniu poprzedniego roku. Wysokie są też ceny zbytu produktów przetwórstwa

rzepaku, szczególnie śrutu rzepakowej. W sierpniu ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego niekonfekcjonowanego (4371 zł/tonę) i śrutu rzepakowej (1101 zł/tonę) były odpowiednio o 3% i 65% wyższe w porównaniu z sierpniem poprzedniego roku.

Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały w I półroczu 2012 r. 249 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 1,7% mniej niż w I półroczu poprzedniego roku. Produkcja oleju rzepakowego rafinowanego była natomiast większa niż przed rokiem (wzrost o 8,9% do 241 tys. ton). Większa była też produkcja margaryn (wzrost o 6,7% do 191 tys. ton).

Eksport i import surowców i produktów oleistych w I półroczu 2012 r. był większy niż w I półroczu roku poprzedniego. Mniejszy był tylko przywóz i wywóz olejów roślinnych. W I półroczu 2012 r. wywieziono: 29 tys. ton rzepaku (o 7% więcej niż w I półroczu 2011 r.), 40 tys. ton oleju rzepakowego (o 42% mniej), 241 tys. ton śrutu rzepakowej (o 9% więcej) i 66 tys. ton margaryn (o 12% więcej). Przywieziono: 1751 tys. ton śrutu oleistych (o 21% więcej niż w I półroczu 2011 r.), 249 tys. ton olejów roślinnych (o 5% mniej), 294 tys. ton nasion oleistych (o 85% więcej), w tym 231 tys. ton rzepaku (3 razy więcej) oraz 52 tys. ton margaryn (o 75% więcej).

Ceny detaliczne tłuszczów roślinnych od początku roku systematycznie rosną, ale wolniej niż w roku poprzednim. Szybciej drożeją margaryny niż oleje roślinne. W lipcu za margaryny płacono o 2,2% więcej niż w grudniu, a za oleje roślinne o 1,9% więcej. W tym czasie ceny masła zmalały o 7,7%, a ceny „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” (stoiny, smalcu) wzrosły o 5,0%.

Średni poziom cen tłuszczów roślinnych w pierwszych siedmiu miesiącach br. był o 5,7% wyższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Tłuszcze roślinne podrożały mniej niż tłuszcze zwierzęce (wzrost cen tłuszczów zwierzęcych wyniósł 6,7% w relacji rok do roku), lecz znacznie więcej niż cała żywność łącznie z napojami bezalkoholowymi (wzrost jej cen wyniósł 4,1%).

Ewa Rosiak

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	882 614	362 206	210 006	1 034 814	27,14	23,8	85,3
2010 I-XII	817 513	384 287	247 093	954 707	25,04	30,2	85,6
2011 VI	23 494	40 538	12 957	51 075	1,34	55,2	46,0
VII	33 792	36 411	13 217	56 986	1,49	39,1	59,3
VIII	55 018	39 125	16 599	77 544	2,03	30,2	71,0
IX	47 016	56 245	18 474	84 787	2,22	39,3	55,5
X	46 522	50 241	22 530	74 233	1,95	48,4	62,7
XI	51 199	47 393	16 012	82 580	2,17	31,3	62,0
XII	57 387	44 191	21 057	80 521	2,11	36,7	71,3
2012 I	50 717	46 357	13 170	83 904	2,20	26,0	60,4
II	47 406	36 617	9 986	74 037	1,94	21,1	64,0
III	57 936	52 351	10 268	100 019	2,62	17,7	57,9
IV	33 882	46 255	5 141	74 996	1,97	15,2	45,2
V	34 494	35 615	4 789	65 320	1,71	13,9	52,8
VI	25 062	38 728	6 702	57 088	1,50	26,7	43,9
Zmiany w %							
<u>VI 2012</u> <u>V 2012</u>	-27,3	8,7	39,9	-12,6	-12,6	x	x
<u>VI 2012</u> <u>VI 2011</u>	6,7	-4,5	-48,3	11,8	11,8	x	x
<u>VI 2012</u> <u>XII 2011</u>	-56,3	-12,4	-68,2	-29,1	-29,1	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	882 614	30 235	182 891	729 958	19,13	20,7	120,9
2010 I-XII	817 513	39 521	231 490	625 544	16,39	28,3	130,7
2011 VI	23 494	5478	12378	16594	0,44	52,7	141,6
VII	33 792	5467	12798	26461	0,69	37,9	127,7
VIII	55 018	8551	15990	47579	1,25	29,1	115,6
IX	47 016	12760	17140	42636	1,12	36,5	110,3
X	46 522	10702	19207	38017	1,00	41,3	122,4
XI	51 199	7999	14430	44768	1,17	28,2	114,4
XII	57 387	6233	16088	47532	1,25	28,0	120,7
2012 I	50 717	5922	10647	45992	1,21	21,0	110,3
II	47 406	6335	8841	44900	1,18	18,6	105,6
III	57 936	6268	7092	57112	1,50	12,2	101,4
IV	33 882	8605	3645	38842	1,02	10,8	87,2
V	34 494	6929	4113	37310	0,98	11,9	92,5
VI	25 062	8377	5824	27615	0,72	23,2	90,8
Zmiany w %							
<u>VI 2012</u> <u>V 2012</u>	-27,3	20,9	41,6	-26,0	-26,0	x	x
<u>VI 2012</u> <u>VI 2011</u>	6,7	52,9	-52,9	66,4	66,4	x	x
<u>VI 2012</u> <u>XII 2011</u>	33,7	124,4	26,2	48,1	48,1	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2009 I-XII	1 323 921	2 274 379	610 496	2 987 804	46,1	44,3
2010 I-XII	1 226 270	2 653 153	669 183	3 210 240	54,6	38,2
2011 VI	35 241	233 308	33 488	235 061	95,0	15,0
VII	50 688	185 827	18 602	217 913	36,7	23,3
VIII	82 527	241 798	53 258	271 067	64,5	30,4
IX	70 524	146 935	48 750	168 709	69,1	41,8
X	69 783	298 204	42 049	325 938	60,3	21,4
XI	76 799	296 241	46 829	326 211	61,0	23,5
XII	86 081	333 807	49 605	370 283	57,6	23,2
2012 I	76 076	246 582	57 000	265 658	74,9	28,6
II	71 109	253 896	46 195	278 810	65,0	25,5
III	86 904	327 195	62 204	351 895	71,6	24,7
IV	50 823	237 965	49 944	238 844	98,3	21,3
V	51 741	338 703	35 198	355 246	68,0	14,6
VI	37 593	346 365	24 333	359 625	64,7	10,5
Zmiany w %						
<u>VI 2012</u> V 2012	-27,3	2,3	-30,9	1,2	x	x
<u>VI 2012</u> VI 2011	6,7	48,5	-27,3	53,0	x	x
<u>VI 2012</u> XII 2011	-56,3	3,8	-50,9	-2,9	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2009 I-XII	1 323 921	9 811	551 254	782 478	41,6	169,2
2010 I-XII	1 276 464	13 697	627 199	662 962	49,1	192,5
2011 VI	35 241	1 243	25 999	10 485	73,8	336,1
VII	50 688	362	13 068	37 982	25,8	133,5
VIII	82 527	2 044	46 078	38 493	55,8	214,4
IX	70 524	1 857	41 527	30 854	58,9	228,6
X	69 783	1 753	35 419	36 117	50,8	193,2
XI	76 799	625	40 012	37 412	52,1	205,3
XII	86 081	525	43 378	43 228	50,4	199,1
2012 I	76 076	1 198	51 346	25 928	67,5	293,4
II	71 109	1 168	41 736	30 541	58,7	232,8
III	86 904	718	55 535	32 087	63,9	270,8
IV	50 823	2 045	44 427	8 441	87,4	602,1
V	51 741	2 368	29 596	24 513	57,2	211,1
VI	37 593	2 295	18 248	21 640	48,5	173,7
Zmiany w %						
<u>VI 2012</u> V 2012	-27,3	-3,1	-38,3	-11,7	x	x
<u>VI 2012</u> VI 2011	6,7	84,6	-29,8	106,4	x	x
<u>VI 2012</u> XII 2011	33,7	427,1	32,1	40,1	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	363 022	46 033	88 925	320 130	8,39	24,5	113,4
2010 I-XII	389 803	66 583	118 429	337 957	8,86	30,4	115,3
2011 VI	29 058	5 496	9 089	25 465	0,67	31,3	114,1
VII	28 351	5 706	9 419	24 638	0,65	33,2	115,1
VIII	38 022	8 133	12 298	33 857	0,89	32,3	112,3
IX	33 927	7 641	11 959	29 609	0,78	35,2	114,6
X	35 159	8 030	12 856	30 333	0,80	36,6	115,9
XI	37 530	11 479	12 426	36 583	0,96	33,1	102,6
XII	27 944	7 798	10 676	25 066	0,66	38,2	111,5
2012 I	30 760	10 220	10 149	30 831	0,81	33,0	99,8
II	31 799	10 077	10 640	31 236	0,82	33,5	101,8
III	36 109	8 623	13 423	31 309	0,82	37,2	115,3
IV	28 390	7 136	10 511	25 015	0,66	37,0	113,5
V	29 875	7 664	10 340	27 199	0,71	34,6	109,8
VI	34 105	8 281	10 949	31 437	0,82	32,1	108,5
Zmiany w %							
<u>VI 2012</u> V 2012	14,2	8,1	5,9	15,6	15,6	x	x
<u>VI 2012</u> VI 2011	17,4	50,7	20,5	23,5	23,5	x	x
<u>VI 2012</u> XII 2011	22,0	6,2	2,6	25,4	25,4	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenica	Relacja cen
2010 I-XII	1277,6	599,3	2,13
2011 I-XII	1839,1	821,1	2,24
2011 VII	1827,0	861,6	2,12
VIII	1855,6	754,8	2,46
IX	1881,1	767,7	2,45
X	1970,0	753,5	2,61
XI	1954,0	747,5	2,61
XII	1922,0	759,1	2,53
2012 I	2007,0	782,5	2,56
II	1962,0	794,5	2,47
III	1985,0	802,5	2,47
IV	2060,0	898,3	2,29
V	2077,0	933,4	2,23
VI	2012	906,9	2,22
VII	1946,8	908,3	2,14
Zmiany w %			
<u>VII 2012</u> VI 2011	-3,2	0,2	x
<u>VII 2012</u> VII 2011	6,6	5,4	x
<u>VII 2012</u> XII 2011	1,3	19,7	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

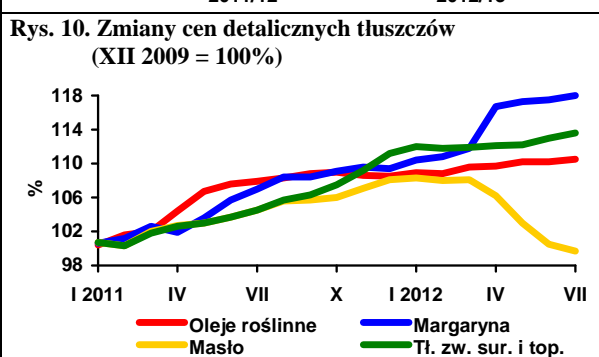
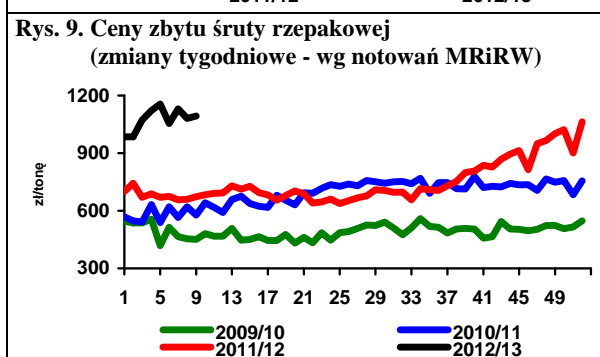
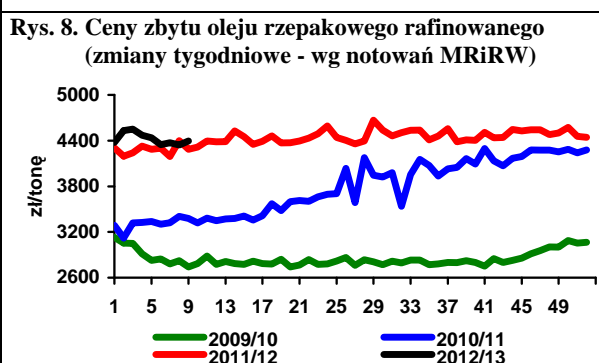
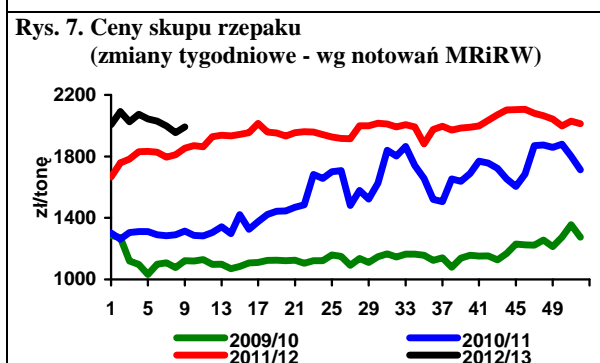
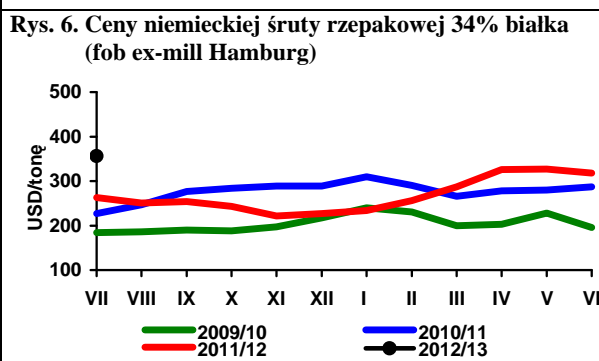
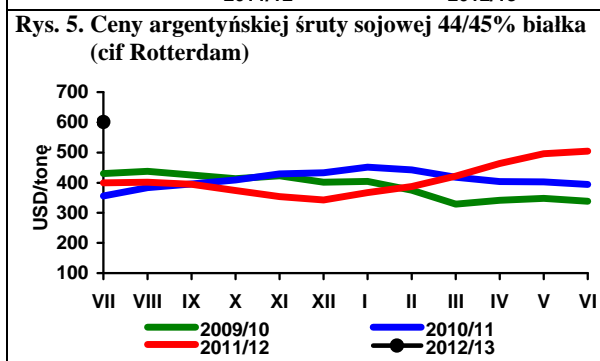
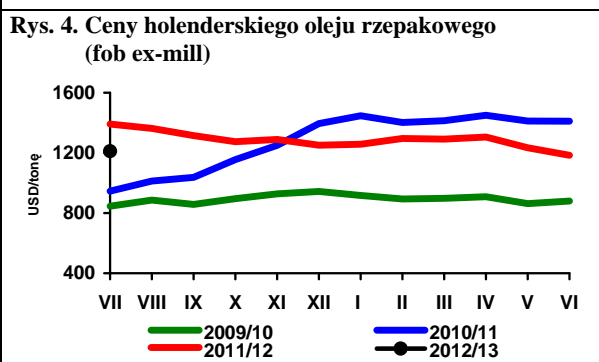
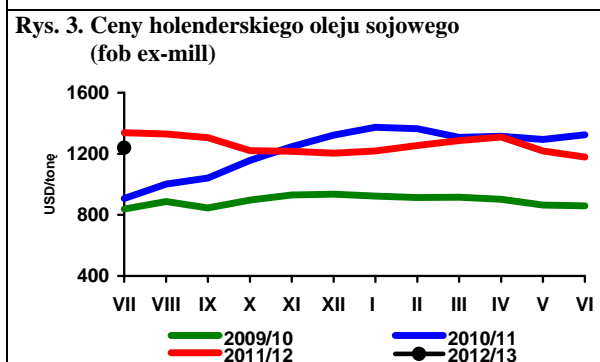
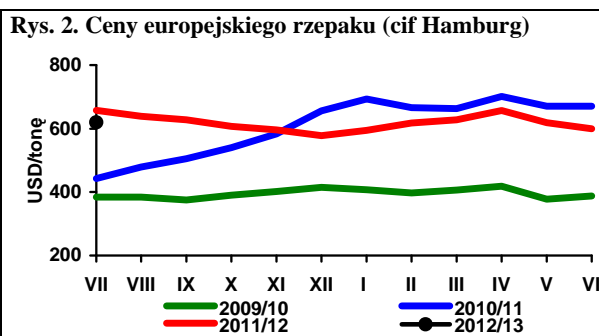
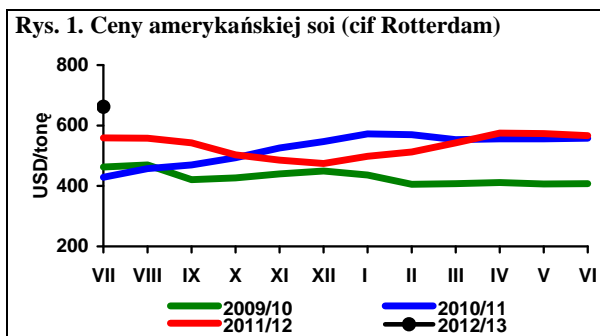
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2010 I-XII	4,21	7,09	15,05	4,58	5,85	13,68	20,65	5,68
2011 I-XII	5,29	7,06	16,91	5,18	6,70	13,75	22,40	6,08
2011 VII	5,29	7,22	16,96	4,94	6,88	13,65	22,45	5,76
VIII	5,25	7,12	17,05	4,99	6,92	13,70	22,65	5,88
IX	5,44	7,09	17,27	5,65	6,94	13,80	22,60	6,16
X	5,40	7,16	17,7	6,26	6,88	13,95	23,10	7,20
XI	5,4	7,16	17,7	6,26	6,88	13,95	23,10	7,20
XII	5,58	7,15	17,82	6,39	6,88	14,05	23,15	7,64
2012 I	5,57	7,41	17,65	6,34	6,89	14,13	23,20	7,84
II	5,57	7,35	17,19	6,44	6,87	14,20	23,20	7,92
III	5,54	7,31	16,73	6,46	6,92	14,18	22,70	7,96
IV	5,52	7,27	16,03	6,43	6,92	14,15	22,00	7,92
V	5,47	7,25	15,11	6,44	6,94	14,13	21,55	7,92
VI	5,54	7,23	15,04	6,49	7,01	14,13	20,90	7,92
VII	5,5	7,28	15,05	6,5	7,04	14,08	20,75	7,88
Zmiany w %								
<u>VII 2012</u> <u>VI 2011</u>	-0,7	0,7	0,1	0,2	0,4	-0,4	-0,7	-0,5
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	4,0	0,8	-11,3	31,6	2,3	3,1	-7,6	36,8
<u>VII 2012</u> <u>XII 2011</u>	-1,4	1,8	-15,5	1,7	2,3	0,2	-10,4	3,1

^a do XII 2011 r. masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, od I 2012 r. masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

W 2012 r. powierzchnia uprawy ziemniaków w Polsce może być zbliżona do ubiegłorocznej i wynieść ok. 400 tys. ha. Utrzymujący się od wielu lat spadek zainteresowania rolników uprawą ziemniaków oraz bardzo niskie ceny ziemniaków w sezonie 2011/12 skłaniały część rolników do dalszego ograniczenia lub nawet zaniechania ich uprawy w bieżącym roku. Jednocześnie jednak bardzo duże straty w uprawach zbóż ozimych spowodowały, że niektórzy rolnicy nie mając nasion zbóż jarych do siewu, zdecydowali się niezagospodarowaną powierzchnię obsadzić ziemniakami.

Przebieg warunków pogodowych w bieżącym roku był dosyć korzystny dla uprawy ziemniaków (w połowie lipca stan plantacji ziemniaków rzeczoznawcy terenowi GUS ocenili na 3,9 stopnia kwalifikacyjnego tj. o 0,2 stopnia wyżej od oceny z analogicznego okresu ubiegłego roku, gdy plony ziemniaków były rekordowo wysokie). Wczesne i średniowczesne odmiany ziemniaków wydały wysoki plon. Przewiduje się również równie wysokie jak przed rokiem plony ziemniaków późnych. Według prognoz IERiGŻ-PIB średnie plony ziemniaków mogą wynieść ok. 235 dt/ha, a zbiory nieznacznie przekroczą ubiegłoroczny poziom i osiągną 9,4 mln ton.

Nieco inny przebieg wegetacji był w Europie Zachodniej. Po bardzo niesprzyjających warunkach na początku wegetacji, w okresie czerwiec-sierpień pogoda się poprawiła i w konsekwencji Komisja Europejska podwyższyła w stosunku do swoich wcześniejszych ocen przewidywany średni poziom plonów ziemniaków w UE-27 do 307,5 dt/ha¹, wobec 323 dt/ha w roku ubiegłym. Jest to poziom o 4,8% niższy niż w ubiegłym roku, ale o 2,5% wyższy niż średnia z ostatnich pięciu lat. Powierzchnia uprawy ziemniaków w większości krajów UE jest mniejsza niż w 2011 r. W rezultacie zbiory w skali całej UE prawdopodobnie będą mniejsze o 5-8%. Znajduje to odzwierciedlenie w znacznym wzroście cen ziemniaków do przetwórstwa na rynkach zachodnich. W kontraktach terminowych na kwiecień 2013 r., do ponad 200 euro/tonę, wobec ok. 50 euro/tonę w roku bieżącym. Ceny ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji w Europie Zachodniej będą prawdopodobnie ok. 2-krotnie wyższe niż w sezonie 2011/12.

¹ Mars Bulletin (2012) Vol.20 No.8

W Polsce ceny ziemniaków od początku bieżącego sezonu są bardzo niskie. W lipcu 2012 r. średnie ceny targowiskowe notowane przez GUS wyniosły 76,8 zł/dt i były o 32% niższe niż przed rokiem, a ceny skupu ukształtowały się na poziomie 50,4 zł/dt i były o 11,4% niższe w porównaniu z lipcem 2011 r. Spadek cen na targowiskach i w skupie w sierpniu był nieco mniejszy. W większym stopniu obniżyły się ceny ziemniaków na rynkach hurtowych. Ich średni poziom w lipcu wyniósł ok. 38 zł/dt, a sierpniu ok. 36 zł/dt, wobec odpowiednio: 62 i 44 zł/dt w analogicznym okresie ubiegłego roku. W dalszej części sezonu ceny ziemniaków powinny wzrosnąć, m.in. pod presją spodziewanych wyższych cen ziemniaków na rynkach Zachodniej Europy. Na kształtowanie się cen ziemniaków na polskim rynku decydujący wpływ będzie mieć przebieg zbiorów i ich faktyczna wielkość. Jednak z dużym prawdopodobieństwem można przewidywać, że ceny ziemniaków z głównego zbioru na rynkach hurtowych począwszy już od października będą wyższe aniżeli w sezonie poprzednim, chociaż może to być poziom nie zapewniający opłacalności ich produkcji.

W I półroczu 2012 r. eksport ziemniaków mrożonych wyniósł 69,8 tys. ton, wobec 59,3 tys. ton w analogicznym okresie 2011 r. Dużo wyższa niż przed rokiem była także sprzedaż na rynki zagraniczne chipsów (16,2 tys. ton, wobec 11,3 tys. ton w analogicznym okresie poprzedniego roku) oraz suszów (7,3 wobec 4,2 tys. ton). Również znacząco, bo z 10,6 do 29,6 tys. ton zwiększył się eksport skrobi ziemniaczanej. Eksport ziemniaków nieprzetworzonych wyniósł zaledwie 15,2 tys. ton, wobec 64,5 tys. ton w analogicznym okresie poprzedniego roku, a całym sezonie 2011/12 było to 24,5 tys. ton, wobec 92,2 tys. ton w sezonie poprzednim.

W pierwszych sześciu miesiącach 2012 r. Import ziemniaków nieprzetworzonych wyniósł 105,7 tys. ton, a całym sezonie ponad 130 tys. ton i był prawie o połowę mniejszy niż przed rokiem. Przywóz ziemniaków mrożonych wyniósł 19,9 tys. ton, wobec 38,6 tys. ton w analogicznym okresie poprzedniego roku. Zmniejszył się również przywóz chipsów (z 5,0 do 4,0 tys. ton) i suszów (z 1,8 do 1,4 tys. ton).

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej		
	2010	2011	2012	2009	2010	2011
I	.	.	.	-	-	-
II	.	.	.	-	-	-
III	.	.	.	-	-	-
IV	79 400	36 000	45 700	-	-	-
V	41 000	36 900	48 500	-	-	-
VI	35 600	12 700	41 700	-	-	-
VII	29 100	26 500	37 700	-	-	-
VIII	45 500	61 800		-	117	910
IX	149 000	289 100		24 818	12 923	35 524
X	297 900	302 700		40 781	32 774	42 123
XI	166 200	183 100		15 192	15 603	28 881
XII	70 400	69 200		-	16	5 506
RAZEM	609 100 ^b	959 400 ^b	173 600	80 791	61 433	112 944

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2011 I	88	24	23 340	2 097	557	4 284	690	8 393	1 572	742
II	219	-	15 975	1 982	328	3 744	849	9 119	1 981	782
III	261	624	13 693	1 687	550	4 435	1 034	10 579	1 945	739
IV	115	815	3 880	1 666	1 651	3 836	778	10 867	1 783	740
V	271	240	2 056	1 124	1 480	3 971	665	10 319	1 711	564
VI	1 087	-	2 020	2 084	1 169	4 280	681	11 339	2 269	600
VII	582	-	4 210	2 222	1 660	3 990	920	10 844	1 923	318
VIII	47	-	184	1 018	13	5 131	1 004	13 014	1 874	338
IX	41	-	597	3 125	1 705	3 201	1 166	11 815	1 595	1 034
X	62	-	1 269	6 270	1 466	3 048	809	10 035	1 531	1 392
XI	63	-	1 135	6 227	2 006	3 980	1 001	11 668	1 805	1 355
XII	78	-	1 067	5 044	1 740	2 329	777	13 817	2 344	693
2012 I	13	385	580	4 497	1 841	3 340	846	10 627	2 279	985
II	13	371	731	5 017	1 060	3 169	910	9 887	3 503	2 010
III	172	684	5 567	5 044	1 220	4 151	1 318	11 632	2 761	1 142
IV	50	1 015	3 285	3 807	1 332	3 413	1 251	10 726	3 096	930
V	115	1	667	4 245	12	3 412	1 304	13 292	2 250	726
VI	369	1	1 148	4 079	15	3 634	1 255	13 388	2 293	1 536

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011 I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2011 I	919	534	15 492	571	4 988	12 687	5 519	3 205	605	219
II	789	1 233	14 050	1 323	7 427	12 218	5 399	3 535	807	337
III	4 797	6 935	25 887	1 354	9 163	25 078	7 058	5 060	1 102	340
IV	7 131	7 495	27 408	1 423	8 682	20 702	6 173	4 627	879	440
V	24 675	3 101	42 759	913	8 273	27 833	6 173	6 705	726	239
VI	10 625	271	24 818	640	9 437	21 779	5 943	7 226	835	242
2011 VII	169	537	16 426	1 024	8 311	18 156	6 613	6 509	504	291
VIII	23	-	1 819	993	7 345	20 975	6 326	3 737	849	266
IX	20	-	1 212	914	10 028	26 761	7 897	3 163	711	280
X	13	-	1 132	755	8 357	17 844	6 785	3 236	409	152
XI	16	67	1 685	678	8 298	20 121	7 154	2 719	513	158
XII	64	-	1 416	647	7 220	18 361	6 851	2 631	655	140
2012 I	132	163	783	961	6 780	21 117	6 765	2 685	259	212
II	512	409	3 777	1 101	4 857	19 122	7 292	3 052	198	218
III	1 954	6 219	7 971	1 056	5 551	27 140	8 265	3 039	956	380
IV	3 969	5 278	9 215	1 266	6 605	20 143	7 367	3 241	888	158
V	19 304	1 058	24 370	1 573	5 004	24 577	7 138	3 615	739	245
VI	5 277	303	14 989	876	4 971	21 353	7 139	3 478	958	204

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

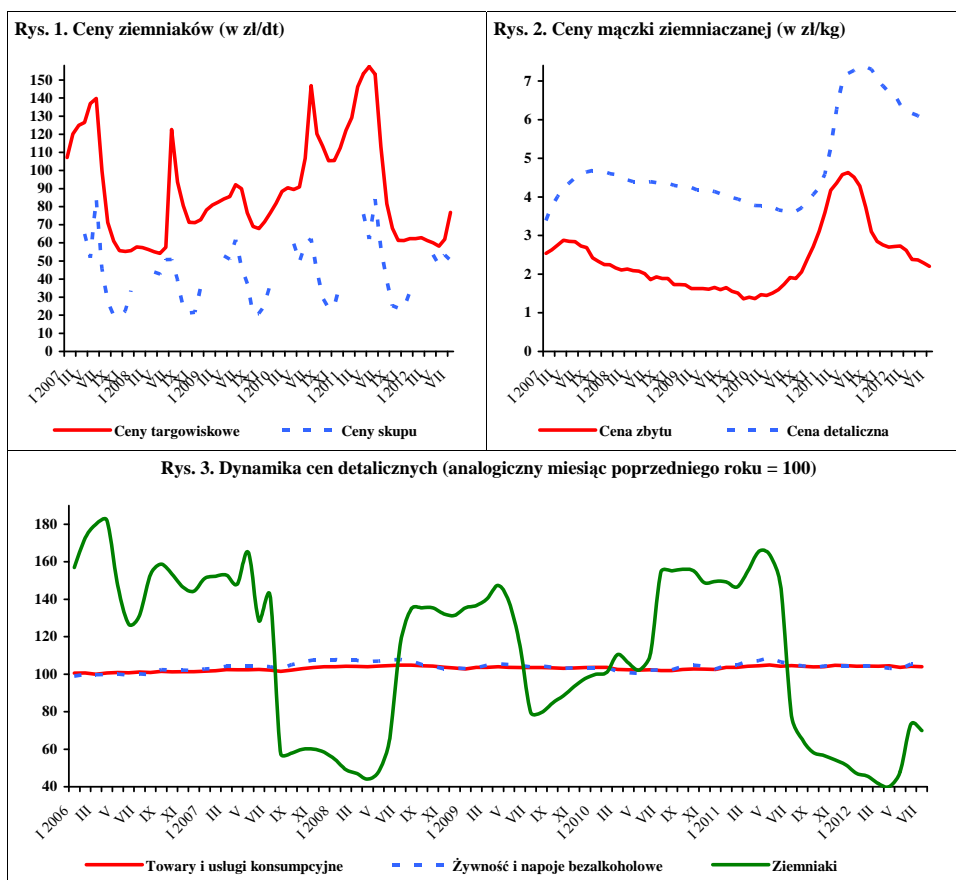
Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	VII	V	VI	VII	Wskaźnik zmian cen	
		2011	2012	2012	2012	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	56,9	48,0	53,3	50,4	88,6	94,6
	targowiskowa	113,1	58,2	62,0	76,8	67,9	123,9
	detaliczna (zł/kg)	1,36	0,76	0,79	0,96	70,6	121,5
	importowa	130,4	101,3	121,8	.	105,5	120,3
	eksportowa	100,9	101,1	133,3	.	93,5	131,9
Relacje cen	skup / targowisko	0,50	0,82	0,86	0,66	130,4	76,3
	targowisko / detal	0,83	0,77	0,78	0,80	96,2	101,9
	skup / detal	0,42	0,63	0,67	0,53	125,5	77,8
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	4,3	2,4	2,3	2,2	51,4	96,1
	detaliczna (zł/kg)	7,37	6,10	6,01	5,90	80,1	98,2
Frytki	detaliczna (zł/kg)	10,14	9,24	9,22	9,24	91,1	100,2
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,50	35,00	35,00	35,20	102,0	100,6
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,46	9,64	9,62	9,60	101,5	99,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2011	2012			wsk. zmian cen	
		lipiec	maj	czerwiec	lipiec	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	111,7	57,4	60,17	80,7	72,2	134,1
2	Kujawsko-pomorskie	103,1	57,6	55,91	76,4	74,1	136,7
3	Lubelskie	140,7	52,9	50,17	90,1	64,1	179,6
4	Lubuskie	123,8	68,6	65,05	82,5	66,7	126,8
5	Łódzkie	86,8	44,9	49,12	51,9	59,8	105,7
6	Małopolskie	102,3	54,9	54,40	72,8	71,2	133,8
7	Mazowieckie	128,3	59,4	58,48	85,4	66,6	146,1
8	Opolskie	97,6	59,8	68,85	77,5	79,4	112,6
9	Podkarpackie	119,1	66,0	67,13	74,9	62,9	111,6
10	Podlaskie	137,0	52,3	52,13	82,6	60,3	158,5
11	Pomorskie	112,8	65,1	66,78	74,9	66,4	112,2
12	Śląskie	97,6	59,6	65,25	69,5	71,1	106,4
13	Świętokrzyskie	95,2	48,7	50,46	72,2	75,8	143,0
14	Warmińsko-mazurskie	142,2	85,3	66,03	96,2	67,6	145,7
15	Wielkopolskie	108,8	57,1	57,05	71,9	66,1	126,1
16	Zachodniopomorskie	128,5	67,7	70,14	87,1	67,8	124,2
maksimum		142,2	85,3	70,1	96,2	x	
minimum		86,8	44,9	49,1	51,9		
różnica w %		63,8	89,9	42,8	85,2		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W sierpniu 2012 r. w porównaniu z lipcem obniżyły się ceny skupu większości warzyw kierowanych na rynek produktów świeżych i na eksport: cebuli (o 33-43% stosownie do kierunku zagospodarowania), marchwi (o 40-48%), buraków (o 7-11%) i pomidorów (o 5-30%). Ceny kapusty białej skierowanej do bezpośredniego spożycia nie zmieniły się, a tej przeznaczonej na eksport wzrosły o 16%. Wzrosły też ceny ogórków gruntowych do konserwowania (o 23%) i szklarniowych (o 12%), kalafiorów gruntowych (o 68%), pieczarek (o 11%) i kapusty pekińskiej (o 13%). Zakłady przetwórcze więcej o 8% płaciły za cebulę obieraną i o 6% za ogórki do konserwowania, a o 2% mniej za brokuły różyczkowane. W handlu hurtowym najbardziej podrożały kalafior (o 69%), ogórki gruntowe (o 60%), ogórki spod osłon (o 12%), a w mniejszym stopniu buraki oraz kapusta biała. Tańsze natomiast były pomidory spod osłon (o 28%), marchew (o 25%), pomidory gruntowe (o 17%) i cebula (o 15%).

W sierpniu 2012 r. w stosunku do sierpnia ubiegłego roku, w skupie warzyw do bezpośredniego spożycia i na eksport odnotowano spadek cen: cebuli (o 19-20%), selerów (o 20%) i papryki czerwonej (o 16%), a wzrost cen: kapusty pekińskiej (ponad dwukrotnie), kapusty białej (o 5-57%), marchwi (o 39-75%), ogórków gruntowych (o 31-80%) i spod osłon (o 60%), pomidorów szklarniowych (o 45-82%), gruntowych (o 51%), pieczarek (o 27%) i ziemniaków (o 20%). Ponadto w skupie na eksport obniżyły się ceny buraków o 23%, podczas gdy warzywa te przeznaczone do bezpośredniej konsumpcji podrożały o 6%. W przetwórnictwie podrożały niemal wszystkie warzywa, a najbardziej: kapusta biała (o 32%) i ogórki do konserwowania (o 29%). Potaniały jedynie pomidory (o 2-8%). W handlu hurtowym zwyżkowały ceny: pomidorów gruntowych (o 88%) i spod osłon (o 37%) oraz ogórków gruntowych (o 82%), marchwi (o 56%) i kalafiorów (o 46%), a niższe były ceny: cebuli (o 20%), buraków (o 11%), ogórków spod osłon i kapusty białej.

W lipcu 2012 r., w stosunku do czerwca br. obniżyły się ceny detaliczne: papryki (o 34%), ogórków gruntowych (o 33%), kalafiorów (o 31%), pomidorów (o 29%), buraków, marchwi i porów. Ponad dwukrotnie wzrosły ceny kapusty białej. Podrożała też cebula (o 28%), seler i pieczarka. Ceny detaliczne przetworów warzywnych utrzymywały się na poziomie zbliżonym do cen z poprzedniego miesiąca.

W porównaniu z lipcem 2011 r. zwyżkowały ceny detaliczne większości warzyw, a zwłaszcza: marchwi (o 42%), porów (21%), papryki, ogórków i pomidorów. Stwierdzono natomiast spadek cen: selerów (o 39%),

Grażyna Stępka

Tomasz Smoleński

buraków (o 21%), cebuli i kalafiorów. Spośród przetworów warzywnych najbardziej podrożał szpinak mrożony (o 7%) i kukurydza konserwowa (o 5%). Ceny detaliczne pozostałych monitorowanych przetworów zmieniły się w niewielkim stopniu (wzrost lub spadek ceny do 3%).

W czerwcu 2012 r., w stosunku do czerwca 2011 r. średnie i duże zakłady przetwórcze zmniejszyły produkcję marynat (o 53%), konserw warzywnych (o 37%) i soku pomidorowego (o 29%). Zwiększyły natomiast produkcję warzyw mrożonych (o 25%).

Eksport warzyw świeżych wyniósł w czerwcu 2012 r. 33,5 tys., a jego wartość 18,3 mln EUR. W stosunku do czerwca 2011 r. wolumen eksportu warzyw obniżył się o 2%, natomiast wartość wzrosła o 2%. Zmalała sprzedaż marchwi (o 80%), pomidorów (o 30%) i cebuli (o 5%), a wzrosła kapusty (ponad czterokrotnie), ogórków (o 50%) i kalafiorów (o 20%). Eksport przetworów warzywnych w tym czasie wyniósł 38,5 tys. t, a jego wartość 26,6 mln EUR, co oznacza wzrost wolumenu o 14%, a wartości o 9%. Więcej wyeksportowano konserw (o 24%), mrożonek (o 17%) i marynat (o 8%), a mniej suszy warzywnych (o 20%).

Import warzyw świeżych w czerwcu 2012 r. wyniósł 28,0 tys. t, a jego wartość – 17,4 mln EUR. W relacji do czerwca ub. roku zaimportowano o 38% mniej warzyw świeżych o wartości niższej o 1%. Na spadek importu wpłynął o 68% mniejszy zakup ogórków, o 54% pomidorów i marchwi, o 33% papryki i o 27% cebuli. Wzrósł import kapusty (ponad dwukrotnie) i czosnku (o 63%). W tym samym okresie zakupiono 16,2 tys. t przetworów warzywnych o wartości 15,4 mln EUR. W porównaniu z czerwcem 2011 r. import ten wzrósł o 12%, a jego wartość o 5%. Więcej o 43% zakupiono marynat, o 21% koncentratu pomidorowego (o 17%) i o 2% mrożonek, mniej natomiast o 20% suszy i o 8% konserw.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2011 VI	2,20	2,41	2,40	1,48	1,12	-	1,46	-	2,49	-	4,33
VII	1,33	2,35	0,33	1,09	0,68	1,24	0,86	-	2,22	1,35	4,71
VIII	0,91	1,86	0,38	0,69	0,48	1,06	0,61	0,82	1,25	1,22	4,79
IX	0,51	1,46	0,23	0,59	0,46	1,28	0,73	0,82	1,65	1,98	4,96
X	0,50	1,14	0,26	0,57	0,46	-	-	-	2,42	2,11	5,07
XI	0,45	1,10	0,23	0,58	0,45	-	-	-	4,13	-	5,32
XII	0,46	1,07	0,25	0,61	0,47	-	-	-	5,38	-	5,53
2011 I-XII	1,04	1,80	1,06	0,95	0,96	1,17	0,74	0,82	3,65	1,67	4,87
2012 I	0,51	1,10	0,28	0,68	0,47	-	-	-	8,20	-	5,01
II	0,51	1,06	0,33	0,80	0,51	-	-	-	6,15	-	4,73
III	0,47	1,06	0,35	0,87	0,49	-	-	-	5,45	-	5,11
IV	0,46	1,06	0,32	0,88	0,47	-	-	-	7,63	-	5,30
V	0,52	1,10	0,33	1,34	0,51	-	-	-	5,85	-	5,02
VI	0,66	1,67	0,40	2,09	0,55	-	-	-	4,12	-	4,87
VII	1,27	2,03	0,40	1,86	0,55	1,13	1,15	-	2,58	1,27	5,46
VIII	0,73	1,70	0,40	0,96	0,51	1,39	1,10	1,24	1,81	2,13	6,08
Wskaźnik zmian w %											
<u>VIII 2012</u> <u>VII 2012</u>	57	84	100	52	93	123	96	x	70	168	111
<u>VIII 2012</u> <u>VIII 2011</u>	80	91	105	139	106	131	180	151	145	175	127

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, , a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tloczenia ^a
2011 VI	0,77	-	-	-	-	-	1,78	1,20	1,80	-	-
VII	0,69	-	-	-	-	0,74	1,56	1,16	1,71	-	-
VIII	0,63	0,28	-	-	-	0,71	1,55	1,00	1,09	0,53	0,36
IX	0,67	0,27	0,25	0,28	-	0,66	1,44	0,96	-	0,54	0,36
X	0,59	0,26	0,25	0,22	-	0,67	1,42	0,95	-	-	0,33
XI	0,51	0,23	0,23	0,20	0,60	-	1,42	0,95	-	-	-
XII	0,53	0,23	0,23	0,20	0,57	-	-	-	-	-	-
2011 I-XII	0,89	0,76	0,35	0,32	0,68	0,70	1,54	1,07	1,24	0,54	0,35
2012 I	0,48	0,25	0,25	0,20	-	-	-	-	-	-	-
II	0,48	0,26	0,25	0,20	-	-	-	-	-	-	-
III	0,47	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,46	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,54	0,29	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,63	-	-	-	-	0,73	1,65	-	1,33	-	-
VIII	0,68	0,37	-	0,20	-	0,73	1,62	1,10	1,41	0,52	0,33
Wskaźnik zmian w %											
<u>VIII 2012</u> <u>VII 2012</u>	108	x	x	x	x	100	98	x	106	x	x
<u>VIII 2012</u> <u>VIII 2011</u>	108	132	x	x	x	103	105	110	129	98	92

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemiaki
2011 VI	1,96	1,10	0,63	0,60	1,50	-	1,10	-	-	0,65	-	1,18	1,05
VII	1,85	0,70	0,60	0,31	1,03	-	0,80	-	2,45	1,08	2,48	0,63	0,41
VIII	1,30	0,53	0,41	0,28	0,40	3,50	0,48	-	1,50	0,73	1,85	0,44	0,25
IX	1,94	0,47	0,83	0,23	0,39	3,47	0,45	1,75	0,85	0,39	1,32	0,39	0,23
X	2,54	-	0,78	0,22	0,33	3,51	0,41	1,52	0,76	0,32	1,35	0,34	0,23
XI	3,00	-	0,66	0,22	0,36	-	0,41	1,58	0,78	0,28	1,35	0,30	0,22
XII	-	-	0,72	0,24	0,35	-	0,39	1,75	0,81	0,27	1,35	0,29	0,26
2011 I-XII	2,72	0,70	1,32	0,86	0,90	3,49	0,73	1,99	1,44	0,78	1,72	0,80	0,58
2012 I	-	-	0,89	0,23	0,34	-	0,46	-	0,74	0,26	1,36	0,33	0,24
II	-	-	1,03	0,22	0,41	-	0,64	-	0,77	0,25	1,30	0,37	0,24
III	-	-	1,05	0,20	0,36	-	0,69	-	0,83	0,23	1,88	0,33	-
IV	-	-	1,02	0,19	0,36	-	0,65	-	0,90	0,25	2,36	0,33	-
V	5,35	-	1,00	0,24	0,37	-	0,82	-	0,90	0,26	-	0,27	-
VI	3,23	0,80	1,45	0,53	-	-	1,28	-	-	0,47	-	0,25	0,53
VII	2,50	0,76	0,84	0,38	-	-	1,40	-	-	0,88	-	0,38	0,45
VIII	2,37	0,85	0,95	0,44	-	2,95	0,84	-	1,20	0,59	1,90	0,34	0,30
Wskaźnik zmian w %													
<u>VIII 2012</u> <u>VII 2012</u>	95	112	113	116	x	x	60	x	x	67	x	89	67
<u>VIII 2012</u> <u>VIII 2011</u>	182	160	232	157	x	84	175	x	80	81	103	77	120

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Marynaty
2011 II	3 236	33 982	10 668	3 244
III	3 404	38 993	12 850	3 936
IV	4 411	25 240	10 022	3 560
V	3 437	18 899	10 037	2 235
VI	3 668	24 673	20 610	2 904
VII	2 457	33 754	19 818	12 577
VIII	3 195	64 549	20 094	16 863
IX	3 086	73 970	34 777	7 734
X	2 301	63 343	28 035	6 302
XI	3 147	53 611	14 000	4 397
XII	2 320	39 253	10 923	3 395
2011 I-XII	37 436	509 365	200 484	70 162
2012 I	2 280	39 531	8 938	3 457
II	2 571	38 528	9 243	2 842
III	3 803	43 003	12 645	3 820
IV	2 787	32 119	8 508	2 259
V	3 202	30 813	8 245	1 686
VI	2 622	30 959	12 904	1 368
Wskaźnik zmian w %				
<u>VI 2012</u> <u>VI 2011</u>	71	125	63	47

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011												2012						VI 2012 VI 2011 (%)
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI			
Warzywa ogółem	39226	43551	33993	25816	32661	38334	36470	30718	31433	414376	29815	31091	33657	33395	46371	33479	98		
Cebula	10766	12311	7098	5887	7654	9749	9427	10616	10588	114988	10280	9493	9302	8327	7553	6766	95		
Kapusta	8726	3156	1591	1066	1505	2901	4025	2066	2220	51274	2512	3373	4097	5860	8699	6727	423		
Marchew	3562	3978	3386	1062	877	1306	1939	2357	3570	29344	2571	2652	1861	1548	1767	670	20		
Ogórki	1096	1218	874	3700	3561	1002	316	344	436	13339	447	351	532	991	902	1309	150		
Pomidory	3290	11475	12143	6593	10109	11834	9947	3626	2120	74399	914	865	865	6764	18155	8557	70		
Kalafiory	418	437	2837	3337	2856	2829	1972	750	321	16519	313	579	635	407	544	3404	120		
Przetwory ogółem	37569	32839	33735	30494	35843	41389	47511	53395	45106	495296	48334	54091	63492	46303	42308	38454	114		
Susze	1735	1735	1416	1716	1829	2120	3280	3260	2047	24854	2189	2007	2178	1592	1878	1132	80		
Marynaty	2940	2660	2127	2048	2353	2909	2958	4028	3264	33534	2239	2633	3212	3505	2707	2300	108		
Konserwy	3714	2775	2558	2369	2697	3823	6070	6633	6323	49030	3833	7425	10330	4805	3526	3178	124		
-kapusta kwasz.	859	624	604	322	391	592	1062	1448	2531	10837	1089	4270	6793	925	750	500	83		
Mrożonki	24226	20571	22424	20149	24636	27745	30176	33820	28910	327424	35346	36372	41701	31345	28587	26336	117		
Pieczarki i ich przetwory	19285	18854	15682	12633	15094	16015	18257	19045	20246	212660	19115	19661	23303	18555	18708	16021	102		
Warzywa ogółem	19525	24384	17875	13166	15412	19124	17051	12573	12142	201044	10720	11218	13979	18883	31444	18306	102		
Cebula	3857	3676	2586	2115	2568	3261	3069	3343	3066	40251	2913	2453	2686	2419	1992	2267	88		
Kapusta	3121	1295	448	176	263	494	530	373	312	15941	383	503	644	897	1329	1201	268		
Marchew	780	791	782	321	205	312	345	511	819	6735	609	683	440	340	485	322	41		
Ogórki	1063	1005	445	1188	960	476	296	301	411	7000	340	312	857	959	886	784	176		
Pomidory	2909	8505	6812	5037	6055	7677	7049	2860	1808	51886	876	764	930	7135	18897	7147	105		
Kalafiory	264	374	1437	1422	1246	1593	1140	471	153	8675	180	341	407	335	445	1875	131		
Przetwory ogółem	27383	24402	24472	22101	24792	28428	30420	34677	28406	346224	30070	32223	37249	30402	28659	26616	109		
Susze	2726	2816	2112	2589	2636	3190	3257	3781	2755	35862	3555	3119	3369	2486	2959	2854	135		
Marynaty	2474	2352	1824	1843	2023	2673	2453	3614	2732	29009	1783	2110	2690	2961	2271	1948	107		
Konserwy	3267	2773	2745	2535	2816	3715	5145	5600	4326	44410	3245	4338	4972	4358	3481	3048	111		
-kapusta kwasz.	565	433	401	231	223	322	574	686	761	5754	420	951	1231	462	407	315	79		
Mrożonki	14101	11555	12569	11139	13402	14456	15037	16638	14571	180495	17059	17654	20709	15824	14164	12883	102		
Pieczarki i ich przetwory	27374	27263	21491	19391	22215	23371	25494	26487	28361	303316	26596	27325	31790	26714	27790	23324	109		

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011												2012						VI 2012 VI 2011
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI			
Warzywa ogółem	62544	61092	45234	28573	9270	8015	12228	32348	42892	473656	43899	39800	56837	46863	46915	28016	62		
Cebula	8775	12081	15850	10390	2435	2090	2396	2965	4475	89501	3474	3240	6089	3410	7022	11533	73		
Kapusta	4633	3879	264	0	136	26	24	139	85	15774	50	207	810	2115	1984	565	214		
Marchew	6082	8905	11639	3096	1055	272	221	279	393	40704	2056	3521	4893	3573	4198	5396	46		
Ogórki	3799	1250	1215	519	39	637	2614	5046	5706	37973	6105	4284	3881	2400	1095	383	32		
Pomidory	15188	14669	8602	4403	1166	742	1264	10244	16100	123090	16862	13532	17711	14467	15495	3998	46		
Papryka	4199	4996	4120	3622	1872	1914	2091	4341	4349	45823	4198	4388	4863	4959	4592	2743	67		
Czosnek	833	1028	313	563	676	629	297	347	669	6275	141	322	387	897	834	510	163		
Przetwory ogółem	17226	15362	14532	14414	19136	18466	16633	18612	15490	212016	14367	16202	20013	16747	17132	16213	112		
Mrożonki	2772	2217	2512	1979	2527	3950	3237	3524	2997	39940	2977	3997	4341	3593	3112	2565	102		
Susze	1596	1578	1464	1890	1937	1292	1007	1255	760	17976	1036	881	1430	1187	1292	1172	80		
Marynaty	1301	1234	1002	642	1120	1430	1123	1630	1627	15830	1394	1038	1550	1563	1238	1436	143		
Konserwy	4086	3055	2596	2968	4349	3539	4286	5253	3685	46102	2242	2678	5243	2331	3170	2394	92		
-kukurydza konserw.	1805	776	745	1183	2498	1599	2063	3007	1923	21160	802	1120	2349	855	1072	880	118		
Koncentrat pomid.	4807	5045	5152	5416	6825	6054	4402	4963	4747	64586	4691	5149	5206	5761	5848	6209	121		
Warzywa ogółem	49141	38676	17443	12504	6238	5623	8922	25469	35616	346231	38802	39996	54376	42104	40969	17353	99		
Cebula	1808	2168	1999	1554	475	486	417	467	578	17473	678	520	1810	631	1229	1041	52		
Kapusta	2269	1889	95	0	30	4	4	99	29	7137	30	90	389	1047	698	101	107		
Marchew	1716	2518	2948	735	296	142	125	194	248	11913	505	914	1524	1127	1678	2236	76		
Ogórki	2777	756	490	241	28	332	1813	4259	3993	29721	4718	5233	4696	2025	847	165	34		
Pomidory	15359	11670	4106	2681	1056	936	1695	8399	15557	114012	16849	14551	20121	15666	16480	3798	93		
Papryka	8513	7717	4195	4067	2164	1409	1689	3980	5146	61065	5560	6702	8355	6670	7864	5630	134		
Czosnek	1742	1967	694	1259	739	595	393	355	945	11030	216	512	592	1213	1267	875	126		
Przetwory ogółem	16977	15180	14650	13251	18142	17726	15958	18239	15564	204327	14701	14687	19831	16294	16653	15426	105		
Mrożonki	2117	1859	1987	1501	1775	2955	2336	2730	2474	30671	2434	2530	3252	2809	2603	2047	103		
Susze	3305	3199	3109	2287	3154	2662	2254	2663	2117	35286	2668	1933	3432	2931	2600	2394	77		
Marynaty	1359	1282	971	634	1078	1324	1214	1578	1505	15248	1464	959	1315	1404	1111	1302	134		
Konserwy	4523	3363	3238	3508	4830	4363	4561	5835	4456	52238	2791	3327	5820	3029	3813	3081	95		
-kukurydza konserw.	1680	709	711	1140	2389	1501	1818	2776	1798	19241	772	1095	2297	997	1091	916	129		
Koncentrat pomid.	3528	3545	3817	3885	5055	4304	3055	3568	3374	46788	3346	3725	3828	4031	4239	4388	115		

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2011 IV	0,36	0,36	0,22	0,97	0,89	0,63	1,43	0,73	0,68	0,52
V	0,30	0,41	0,20	0,82	0,74	0,86	1,45	0,75	0,69	0,51
VI	0,36	0,29	0,22	0,51	0,56	0,51	1,35	0,77	0,69	0,55
VII	0,36	0,16	0,30	0,32	0,75	0,42	1,56	0,81	0,70	0,50
VIII	0,33	0,17	0,23	0,27	0,62	0,44	1,48	0,80	0,57	0,53
IX	0,33	0,16	0,24	0,49	0,65	0,56	1,49	0,80	0,55	0,51
X	0,34	0,13	0,18	0,95	0,73	0,58	1,14	0,78	0,53	0,49
XI	0,32	0,18	0,22	0,90	0,79	0,63	1,42	0,76	0,46	0,48
XII	0,29	0,14	0,23	0,98	0,86	0,48	1,43	0,75	0,29	0,49
2011 I-XII	0,36	0,26	0,24	0,79	0,82	0,62	1,43	0,78	0,59	0,52
2012 I	0,28	0,15	0,24	0,76	0,96	0,57	1,43	0,70	0,39	0,45
II	0,26	0,15	0,26	0,89	0,88	0,59	1,42	0,74	0,22	0,45
III	0,29	0,16	0,24	1,61	1,08	0,64	1,42	0,74	0,18	0,42
IV	0,29	0,15	0,22	0,97	1,05	0,82	1,45	0,77	0,50	0,47
V	0,26	0,15	0,27	0,98	1,04	0,82	1,48	0,75	0,54	0,50
VI	0,34	0,18	0,48	0,60	0,84	0,55	1,45	0,78	0,63	0,46
Wskaźnik zmian w %										
<u>VI 2012</u> <u>V 2011</u>	131	120	178	60	81	67	98	104	117	92
<u>VI 2012</u> <u>VI 2011</u>	94	62	218	118	150	108	107	101	91	84

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a	
2011 IV	1,28	2,31	1,27	1,54	-	-	3,42	6,13	-	
V	1,39	2,53	1,43	2,36	4,55	-	2,68	4,17	-	
VI	1,53	2,09	1,96	2,25	2,23	-	1,60	2,22	1,91	
VII	1,54	0,53	1,04	0,81	1,23	-	1,18	2,11	1,75	
VIII	1,10	0,46	0,79	0,73	1,22	1,01	1,47	1,38	1,78	
IX	0,62	0,43	0,79	0,62	2,23	0,97	1,51	1,87	2,34	
X	0,50	0,50	0,68	0,52	4,33	0,96	4,42	2,70	2,47	
XI	0,47	0,38	0,71	0,58	-	-	5,50	4,01	-	
XII	0,46	0,29	0,69	0,59	-	-	8,89	5,16	-	
2011 I-XII	1,10	1,22	1,08	1,11	2,63	0,98	3,61	4,58	2,05	
2012 I	0,44	0,30	0,70	0,59	-	-	10,00	-	-	
II	0,45	0,33	0,80	0,66	-	-	11,61	-	-	
III	0,44	0,33	0,82	0,64	-	-	6,63	-	-	
IV	0,44	0,33	0,77	0,61	-	-	4,87	8,29	-	
V	0,47	0,37	1,05	0,59	3,74	-	5,16	5,94	-	
VI	0,78	0,44	1,89	0,74	2,17	-	1,73	4,07	2,31	
VII	1,03	0,44	1,63	0,63	1,39	2,50	1,23	2,63	1,54	
VIII	0,88	0,45	1,23	0,65	2,22	1,90	1,38	1,89	2,60	
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2012</u> <u>VII 2012</u>	85	102	75	103	106	83	112	72	169	
<u>VIII 2012</u> <u>VIII 2011</u>	80	98	156	89	182	188	94	137	146	

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2011 V	3,19	12,43	3,60	4,12	3,53	6,47	1,83
VI	3,17	12,22	3,50	4,03	3,51	6,63	1,85
VII	3,14	12,13	3,37	3,93	3,48	6,75	1,86
VIII	3,01	12,12	3,40	3,93	3,42	6,84	1,86
IX	3,07	12,44	3,48	3,91	3,62	6,85	1,87
X	3,10	12,25	3,32	3,82	3,64	6,87	1,90
XI	3,12	12,27	3,41	3,83	3,71	6,71	1,90
XII	3,11	12,23	3,40	3,74	3,66	6,73	1,88
2011 I-XII	3,13	12,27	3,53	3,95	3,61	6,64	1,86
2012 I	3,23	11,74	3,40	3,76	3,69	6,48	1,93
II	3,27	11,83	3,37	3,71	3,65	6,53	1,96
III	3,24	11,93	3,34	3,64	3,63	6,50	2,00
IV	3,26	11,99	3,37	3,62	3,60	6,56	2,00
V	3,24	12,12	3,41	3,58	3,60	6,61	2,02
VI	3,19	12,47	3,42	3,57	3,52	6,59	2,01
VII	3,20	12,49	3,40	3,48	3,53	6,65	2,00
Wskaźnik zmian w %							
<u>VII 2012</u> <u>VI 2012</u>	100	100	99	97	100	101	100
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	102	103	101	86	101	99	108

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2011 V	2,59	3,46*	2,56	2,71	6,68	5,97	13,37	6,52	-	5,77	6,83
VI	2,88	2,50*	2,76	3,49	7,43	6,12	9,18	4,03	3,26	3,52	6,79
VII	2,91	1,99*	2,39	2,28	7,51	6,15	8,31	3,80	2,35	3,05	7,04
VIII	2,30	1,83	1,78	1,65	4,58	5,13	5,76	2,63	2,17	2,63	7,20
IX	1,81	0,88	1,63	1,42	3,54	4,50	4,94	2,77	3,03	3,21	7,19
X	1,50	0,79	1,52	1,35	3,16	4,08	5,38	3,61	4,61	3,36	7,14
XI	1,41	0,76	1,51	1,32	2,99	4,05	6,93	5,31	-	4,28	7,16
XII	1,40	0,76	1,50	1,30	2,93	4,03	-	6,66	-	5,16	7,67
2011 I-XII	2,24	1,94	2,05	1,94	4,83	5,45	9,29	5,59	3,08	4,78	7,11
2012 I	1,38	0,74	1,55	1,29	2,88	4,18	10,60	8,07	-	6,00	7,63
II	1,38	0,74	1,70	1,32	2,95	4,65	11,15	8,02	-	6,56	7,41
III	1,36	0,75	1,89	1,33	3,01	5,78	12,67	8,35	-	6,56	7,55
IV	1,34	0,77	2,01	1,33	3,10	6,26	11,58	8,83	-	5,88	7,63
V	1,34	0,79	2,30	1,37	3,41	6,75	11,99	7,85	-	5,65	7,42
VI	1,87	0,94	3,54	1,95	4,14	7,97	14,87	5,96	3,97	3,97	7,34
VII	2,39	2,12*	3,40	1,81	4,60	7,47	9,83	4,25	2,67	2,73	7,57
Wskaźnik zmian w %											
<u>VII 2012</u> <u>VI 2012</u>	128	226	96	93	111	94	66	71	67	69	103
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	82	107	142	79	61	121	118	112	114	90	108

* cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2011 V	5,52	14,05	7,62	9,24	8,06	9,75	3,84	5,90	8,71	4,30
VI	5,50	14,19	7,56	9,26	8,10	9,80	3,84	5,92	8,77	4,29
VII	5,50	14,20	7,66	9,30	8,10	9,85	3,86	5,90	8,77	4,28
VIII	5,56	14,35	7,70	9,32	8,10	9,95	3,85	5,90	8,89	4,27
IX	5,52	14,25	7,70	9,30	8,12	9,80	3,85	5,90	8,97	4,26
X	5,73	14,30	7,74	9,32	8,10	9,85	3,85	5,92	9,00	4,25
XI	5,58	14,35	7,88	9,30	8,16	9,90	3,83	5,93	8,94	4,22
XII	5,50	14,15	7,88	9,42	8,30	9,90	3,82	5,75	8,49	4,23
2011 I-XII	5,53	14,10	7,63	9,25	8,05	9,82	3,84	5,89	8,78	4,27
2012 I	5,61	14,25	7,92	9,50	8,32	9,90	3,82	5,93	8,83	4,24
II	5,62	14,35	7,96	9,54	8,30	9,90	3,81	6,03	8,97	4,20
III	5,60	14,30	8,00	9,52	8,34	9,95	3,83	6,00	9,09	4,21
IV	5,52	14,25	7,90	9,50	8,32	9,95	3,82	5,98	8,80	4,21
V	5,56	14,50	7,98	9,52	8,38	9,95	3,82	6,05	9,14	4,20
VI	5,57	14,65	8,10	9,50	8,42	10,00	3,85	6,08	9,17	4,22
VII	5,58	14,75	8,18	9,50	8,36	10,15	3,85	6,08	9,20	4,21
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2012</u> <u>VI 2012</u>	100	101	101	100	99	102	100	100	100	100
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	101	104	107	102	103	103	100	103	105	98

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

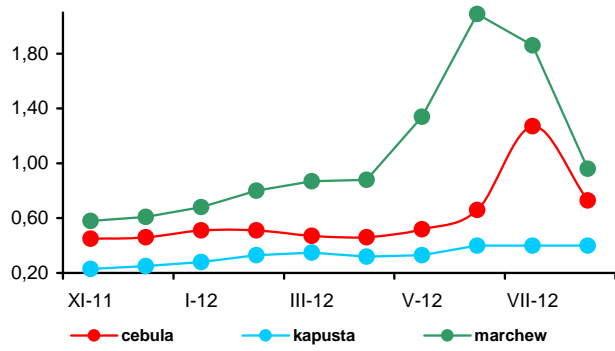
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

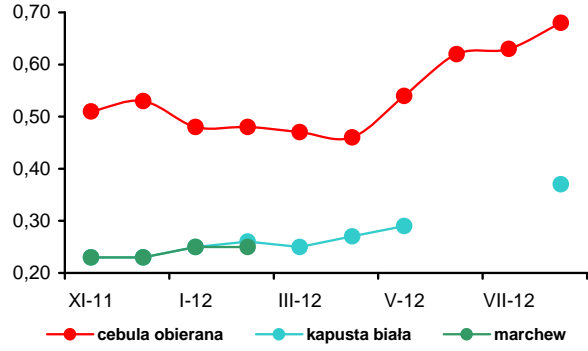
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2011 I	48	80	44	31	-	-
II	45	83	45	31	-	-
III	69	75	47	32	-	-
IV	68	74	38	35	-	-
V	59	78	40	29	38	-
VI	63	68	45	34	29	45
VII	58	59	39	29	35	48
VIII	41	61	40	30	40	50
IX	45	68	39	31	48	-
X	44	67	40	32	-	-
XI	42	57	38	29	-	-
XII	48	55	39	30	-	-
2012 I	51	58	42	32	-	-
II	54	50	44	38	-	-
III	44	45	40	39	-	-
IV	54	42	38	41	44	48
V	49	38	45	45	48	54
VI	42	45	54	48	42	58
VII	48	48	62	45	54	61

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

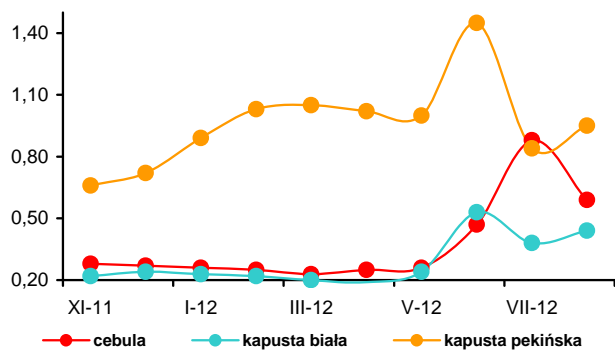
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

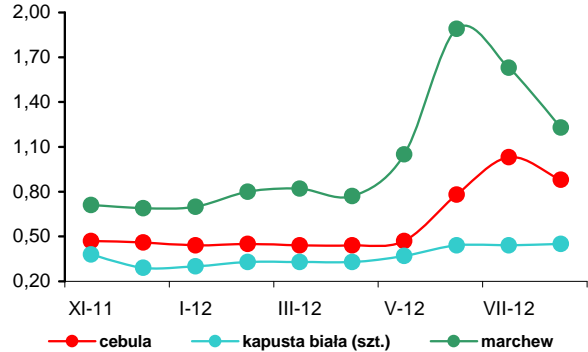
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

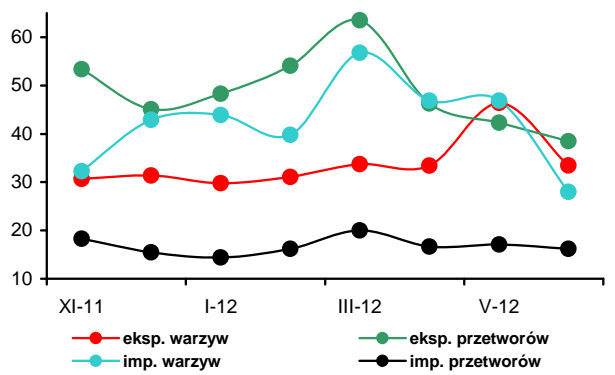
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

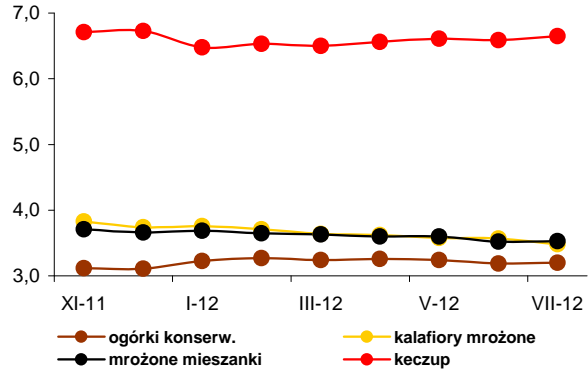
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

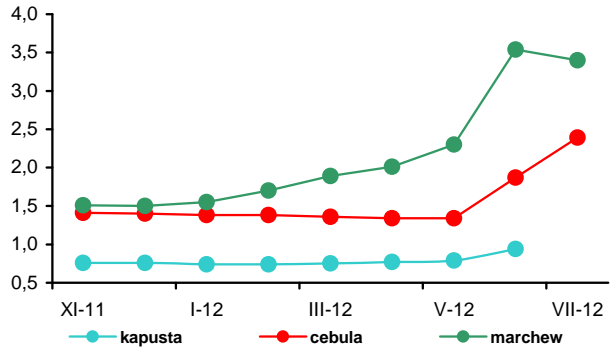
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

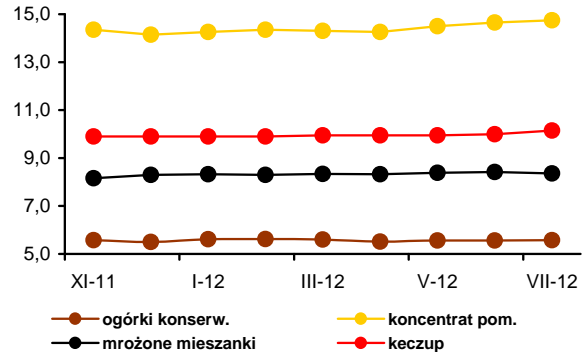
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Bożena Nosecka

Irena Strojewska

W sierpniu 2012 r. średnie ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 22% wyższe niż w sierpniu roku poprzedniego. Ceny płacone za jabłka w skupie realizowanym przez spółdzielnie ogrodnicze i oferowane przez firmy eksportowe zmniejszyły się odpowiednio o 4 i 2%. Obniżyły się także o 7% ceny jabłek płacone przez zakłady przetwórcze. Na rynkach hurtowych droższe niż w sierpniu 2011 r. były cytryny (o 43%), śliwki (o 26%), pomarańcze (o 25%), mandarynki (o 24%), banany (o 18%) oraz winogrona (o 13%). W porównaniu do lipca 2012 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych potaniały o 7%, w spółdzielniach ogrodniczych o 9%, a płacone przez firmy eksportowe o 47%. Na rynkach hurtowych wyższe były ceny truskawek, gruszek, mandarynek, cytryn i pomarańcz, a tańsze były śliwki, winogrona oraz banany.

W lipcu 2012 r. w relacji do lipca roku poprzedniego średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów wzrosły o 3,4%, przy wzroście cen żywności o 4,0%. Ceny owoców strefy umiarkowanej spadły o 4,0%. Owoce południowe podrożały o 14,0%, a przetwory owocowe (bez owoców suszonych) o 8,8%. Jabłka potaniały o 11,5%, czereśnie o 14%, truskawki o 9%, a owoce jagodowe o 0,9%. Droższe były cytryny (o 26%), mandarynki (o 22%), maliny (o 15%), a także gruszki, winogrona, banany i pomarańcze.

W sierpniu br. wyższe niż w lipcu 2012 r. były ceny detaliczne; truskawek (o 23%), mandarynek (o 22%), jabłek (o 14%), gruszek (o 11%), pomarańcz (o 11%) i cytryn (o 10%). Potaniały natomiast śliwki (o 43%), banany (o 13%), czereśnie (o 11%) i winogrona (o 7%).

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się w czerwcu 2012 r. w relacji do czerwca roku poprzedniego o 1% do 31,5 tys. ton. Zwiększyła się produkcja pozostałych soków pitnych warzywnych,

owocowych i owocowo-warzywnych (o 8%), a obniżyła się soków pitnych wytwarzanych z jabłek (o 10%) oraz z owoców cytrusowych (o 8%). Niższa była produkcja owoców mrożonych (o 12%), a także kompotów i owoców pasteryzowanych (o 1%). Produkcja dżemów wzrosła o 2%. W pierwszym półroczu 2012 r. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się w relacji do tego samego okresu roku poprzedniego o 10% do 190,8 tys. ton. Najbardziej obniżyła się produkcja soków pitnych z owoców cytrusowych (o 12%). Produkcja soków zagęszczonych wzrosła pięciokrotnie, dżemów o 10%, a owoców mrożonych obniżyła się o 5%. W lipcu 2012 r. wyższe niż w lipcu 2011 r. były średnie ceny zbytu wszystkich przetworów owocowych objętych badaniem, a najbardziej (o 16%) zwiększyły się ceny zbytu soku jabłkowego.

Rozmiary eksportu owoców świeżych w czerwcu 2012 r. były o 34%, a przetworów owocowych o 14% wyższe niż w czerwcu roku poprzedniego. O wzroście eksportu owoców świeżych zdecydowało zwiększenie sprzedaży jabłek (o 98%) i malin (o 81%). W grupie przetworów owocowych najbardziej wzrósł eksport wiśni w puszkach (o 118%) i zagęszczonego soku jabłkowego (30%). W wyniku obniżenia cen eksportowych większości owoców – głównie jabłek (o 10%) wpływy z eksportu owoców świeżych wzrosły mniej niż wolumen sprzedaży. W wyniku wzrostu cen mrożonych owoców i dżemów, wpływy z eksportu przetworów owocowych wzrosły bardziej niż rozmiary sprzedaży (odpowiednio o 19% i o 14%). Łączne wpływy z eksportu owoców i ich przetworów wzrosły w relacji do maja 2011 r. o 20% do 147,2 mln euro.

Niższy był natomiast wolumen importu owoców świeżych (o 18%), a decydujące było zmniejszenie importu bananów (o 23%) oraz owoców cytrusowych (o 18%). Przywóz owocowych przetworów wzrósł o 5%. Zwiększył się import zagęszczonych soków owocowych (o 23%), a także dżemów (o 38%). Wzrost cen importowych większości owoców świeżych i ich przetworów spowodował, że wartość importu obniżyła się mniej (o 4% do 89,7 mln euro) niż wolumen. Dodatkowo saldo obrotów produktami tej grupy towarowej wyniosło 57,4 mln euro wobec 28,3 mln euro w czerwcu 2011 r. W okresie I-VI 2012 r. dodatnie saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 222,1 mln euro, wobec ujemnego na poziomie 6,2 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wzrost salda spowodowany był zwiększeniem o 31% wartości eksportu i obniżeniem o 5% wartości importu.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2011 VI	2,63	-	3,93	-	-	-	-
VII	2,13	-	-	2,80	2,84	2,21	2,19
VIII	1,65	2,18	-	2,30	3,30	1,82	1,65
IX	1,17	1,89	-	-	5,00	2,30	1,52
X	1,36	1,80	-	-	-	3,05	3,27
XI	1,30	2,45	-	-	-	-	-
XII	1,31	2,33	-	-	-	-	-
2011 I-XII	1,86	2,58	3,93	2,69^a	3,71	2,35	2,01^a
2012 I	1,40	2,34	-	-	-	-	-
II	1,47	2,52	-	-	-	-	-
III	1,52	2,64	-	-	-	-	-
IV	1,62	3,07	-	-	-	-	-
V	1,65	-	-	-	-	-	-
VI	2,17	-	5,42	-	-	-	-
VII	1,97	-	-	3,67	5,94	2,60	3,16
VIII	1,59	2,02	-	-	6,68	3,16	2,06
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>VIII 2012</u> <u>VII 2012</u>	81	x	x	x	112	122	65
<u>VIII 2012</u> <u>VIII 2011</u>	96	93	x	x	202	174	125

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2011 VI	0,40	3,87	3,10	1,50	4,00	2,63	-	-	-	-
VII	0,43	4,85	3,80	1,66	4,17	2,24	-	2,44	1,84	-
VIII	0,42	-	-	-	-	2,27	0,74	2,65	2,05	0,92
IX	0,42	-	-	-	-	2,26	0,90	-	-	1,10
X	0,51	-	-	-	-	2,53	-	-	-	1,08
XI	0,70	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2011 I-XII	0,57	4,01^a	3,22^a	1,62^a	4,17^a	2,28^a	0,77^a	2,46^a	1,87^a	1,00^a
2012 I	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,65	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,67	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,65	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,65	4,65	3,71	1,35	1,98	2,42	-	-	-	-
VII	0,43	4,20	-	1,52	1,68	2,26	-	3,09	2,88	-
VIII	0,39	-	-	-	-	2,57	0,88	-	-	1,73
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>VIII 2012</u> <u>VII 2012</u>	91	x	x	x	x	114	x	x	x	x
<u>VIII 2012</u> <u>VIII 2011</u>	93	x	x	x	x	113	119	x	x	188

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2011 VII	2,00	-	-	2,88	2,50	2,65	-	-	-	-	5,25	-
VIII	1,07	-	-	-	-	-	-	1,83	-	-	-	1,35
IX	0,79	1,08	-	-	-	-	0,82	1,61	1,65	-	-	1,30
X	0,83	1,10	1,04	0,89	0,81	0,87	0,82	1,58	1,50	-	-	1,93
XI	0,92	1,25	1,15	0,93	0,90	0,91	0,88	1,62	1,63	-	-	-
XII	1,05	1,50	1,41	1,02	0,97	0,97	0,98	1,85	1,82	-	-	-
2011 I-XII	1,58	1,79	1,88	1,86	1,73	1,79	1,59	1,92	1,93	4,84	5,13	1,53
2012 I	1,15	1,68	1,55	1,12	1,08	1,08	1,09	2,12	2,07	-	-	-
II	1,36	1,90	1,73	1,33	1,24	1,25	1,25	2,80	-	-	-	-
III ^a	1,43	1,91	1,84	1,42	1,36	1,36	1,36	2,25	-	-	-	-
IV ^a	1,36	1,88	1,73	1,33	1,27	1,27	1,26	-	-	-	-	-
V ^a	1,42	1,93	1,77	1,43	1,38	1,38	1,39	-	-	-	-	-
VI ^a	1,93	2,23	2,13	2,01	1,87	1,89	1,91	-	-	7,29	6,50	-
VII	2,04	2,20	2,18	2,09	2,02	2,15	2,01	-	-	4,78	6,25	-
VIII	1,09	-	-	-	-	-	-	2,01	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>VIII 2012</u> <u>VII 2012</u>	53	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>VIII 2012</u> <u>VIII 2011</u>	102	x	x	x	x	x	x	110	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2011 V	7 353	11 461	20 492	1 227 ^b	8 366	3 847	5 045
VI	7 151	8 542	16 017	1 702 ^b	65 466	4 733	4 902
VII	6 227	7 897	22 384	12 728	86 230	4 393	5 075
VIII	6 059	7 558	22 279	12 426	38 107	5 293	5 140
IX	7 876	8 798	24 571	31 067	27 643	4 889	5 744
X	6 154	8 717	22 663	49 203	14 535	4 230	4 915
XI	7 808	9 880	25 019	28 823	11 088	3 807	4 707
XII	6 321	10 915	20 098	15 439	10 231	3 410	4 776
2011 I-XII	77 228	108 923	257 353	149 686	302 807	51 569	60 369
2012 I	4 574	6 477	18 002	3 299	12 101	3 971	4 889
II	4 451	6 190	19 503	2 128	10 520	4 439	4 968
III	6 572	10 604	21 101	6 878	9 454	5 579	5 905
IV	6 440	9 003	19 593	3 783	8 744	4 111	5 061
V	6 904	8 518	11 386	9 930	11 331	5 112	5 417
VI	6 422	7 842	17 260	9 660	57 517	4 837	4 860
Wskaźniki zmian (%)							
<u>VI 2012</u> <u>V 2012</u>	93	92	152	97	508	95	90
<u>VI 2012</u> <u>VI 2011</u>	90	92	108	x	88	102	99

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011												2012*					$\frac{VI\ 2012}{VI\ 2011}$ (%)
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI		
Owoce świeże	75 477	58 633	45 608	35 547	41 483	52 480	71 204	93 127	776 358	129 679	154 146	147 344	117 540	117 467	60 843	134		
Jabłka	63888	47519	18430	5863	20917	35914	49867	63614	533 585	108 180	135 087	131 624	103 622	101 711	36 769	198		
Gruszki	1912	1532	763	251	883	2182	5334	4836	25 228	2 675	2 924	2 420	3 521	2 475	817	107		
Truskawki	155	300	12296	1036	245	41	65	30	14 293	47	21	199	239	432	8 319	69		
Sliwki	11	43	170	831	3390	3927	1128	13	9 535	1	11	57	44	17	200	118		
Maliny	91	36	238	4558	5138	5842	1103	142	17 461	228	94	149	152	153	430	181		
Wiśnie	25	29	649	4225	910	136	195	-	6 318	-	2	31	29	28	826	127		
Przetwory owocowe	48 378	48 532	52 978	65 918	57 558	57 182	63 350	64 845	641 448	49 472	50 640	60 988	53 759	53 070	59 692	114		
Zagęszczony sok jabłkowy	12868	14766	12047	10947	9527	13268	24097	24523	165 102	13 833	14 462	18 970	15 622	16 043	17 550	130		
Truskawki w puszkach	575	458	2024	699	579	472	513	477	7 761	367	637	589	463	702	989	49		
Wiśnie w puszkach	311	171	181	337	841	880	402	359	4 892	257	326	489	332	505	395	218		
Dżemy	2283	1965	3345	2210	2364	2739	2111	2632	27 869	2 105	2 373	2 458	2 123	2 597	2 611	78		
Mrożonki	19513	17667	22310	36233	27466	24371	20236	19140	265 244	19 772	20 238	24 349	20 853	20 912	24 737	111		
Owoce świeże	35 024	28 868	37 152	32 078	28 618	22 965	21 815	29 399	37 743	49 035	57 797	60 007	50 685	55 471	45 654	124		
Jabłka	26601	20771	9316	2590	3576	6427	10580	15114	201 361	35 260	45 751	48 127	39 051	40 288	17 547	187		
Gruszki	1208	992	598	171	492	1137	2638	2361	14 206	1 502	1 658	1 406	2 093	1 724	642	107		
Truskawki	222	439	14946	1382	403	97	113	65	17 832	70	28	333	421	786	11 622	80		
Sliwki	13	30	131	639	2099	2326	749	11	6 028	1	10	56	57	28	202	154		
Maliny	174	78	331	4118	3989	4661	935	233	15 178	311	176	216	250	209	427	129		
Wiśnie	27	38	637	3882	745	166	196	-	5 899	0	7	34	49	37	952	149		
Przetwory owocowe	65 348	66 753	87 150	114 761	102 319	91 188	91 837	99 072	970 433	73 837	76 107	89 484	84 275	82 875	101 530	119		
Zagęszczony sok jabłkowy	21196	24495	21058	19830	16502	21315	32802	38183	264 004	20 995	22 288	29 539	24 299	24 603	26 372	128		
Truskawki w puszkach	812	668	2728	1280	883	719	767	714	11 527	599	973	945	800	1 242	1 502	55		
Wiśnie w puszkach	406	276	299	498	1024	1173	525	558	6 634	383	539	694	477	741	551	184		
Dżemy	3855	3050	4823	3765	3882	5311	3653	4652	46 261	3 723	3 873	4 444	4 771	4 645	4 709	98		
Mrożonki	24448	22831	29420	51452	41728	32370	26933	27433	357 634	28 120	26 404	32 184	29 509	29 959	35 293	120		

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011												2012*						VI 2012 VI 2011 (%)
	2011												2012*						
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI			
Owoce świeże	91 786	94 569	97 023	132 053	124 999	90 786	83 844	104 356	129 033	105 064	102 549	98 710	86 803	81 835	82 889	73 479	82		
Banany	20 873	20 987	20 878	18 959	16 513	17 519	19 227	23 816	17 126	17 629	15 665	14 252	17 227	18 348	19 710	16 118	77		
Owoce cytrusowe	35 516	24 732	13 446	11 118	10 239	13 214	27 406	50 403	88 096	65 857	67 885	59 283	38 984	33 636	22 863	10 238	82		
Brzoskwinie i nekt.	60	2 946	17 223	37 425	35 289	14 973	1 279	248	299	23	139	160	151	64	934	8 941	62		
Winogrona	7 385	6 332	1 604	4 439	18 246	16 478	10 920	8 200	3 594	1 797	1 831	2 673	6 361	4 960	4 494	1 062	72		
Arbuzy	1 931	8 492	21 494	39 860	21 029	3 782	251	296	648	203	457	475	1 232	2 668	11 055	16 037	81		
Jabłka	5 758	12 120	9 221	4 965	3 629	7 039	4 569	2 232	1 645	3 914	1 835	4 581	3 096	3 035	4 476	6 496	72		
Przetwory razem	25 555	22 266	19 565	22 298	24 423	28 438	24 596	26 912	26 763	24 675	18 510	20 319	27 479	21 282	23 338	20 357	105		
Soki zagęszczone	9 321	6 953	7 993	7 557	8 261	12 619	11 191	10 717	10 719	9 262	6 831	8 724	10 248	9 072	11 310	9 847	123		
-sok pomarańczowy	3 533	2 516	2 385	2 016	1 802	2 532	2 594	2 646	2 981	1 588	2 486	2 184	2 602	2 102	2 562	1 990	83		
Mrożonki	2 791	3 529	3 154	5 744	5 274	4 966	2 690	2 926	2 916	2 405	2 735	2 440	3 232	2 933	2 956	2 509	80		
Susze	785	719	734	1 191	1 107	1 904	1 443	2 356	1 068	1 132	1 168	1 102	959	534	712	854	116		
Dżemy	519	627	520	737	788	670	727	621	515	664	721	666	644	553	562	720	138		
Przetwory puszkow.	12 009	10 215	6 865	6 976	8 800	8 133	8 196	9 982	11 290	10 778	6 846	7 156	12 070	8 020	7 574	6 233	93		
-ananasy	2 451	1 578	1 171	1 607	1 535	777	1 074	1 537	1 771	1 595	944	960	3 322	1 229	1 027	765	68		
-brzoskwinie	3 297	1 835	1 495	1 706	1 934	2 312	2 517	4 414	3 248	2 268	1 356	1 678	3 277	1 930	1 612	1 301	87		
Owoce świeże	74 404	76 645	67 911	74 360	74 962	65 599	64 768	78 012	83 088	77 502	65 076	67 951	70 883	68 571	69 551	57 296	88		
Banany	13 788	13 291	10 346	8 656	7 920	8 889	9 592	11 573	8 267	13 108	8 435	10 303	12 215	13 013	12 479	9 592	93		
Owoce cytrusowe	19 931	14 891	9 370	7 817	7 199	9 201	17 640	29 697	46 818	38 233	35 456	31 531	22 432	20 300	15 176	7 907	90		
Brzoskwinie i nekt.	96	2 945	14 800	23 802	20 157	9 718	968	1 37	183	46	95	136	197	71	1 217	8 547	65		
Winogrona	10 109	9 234	2 356	5 511	14 949	12 190	10 545	9 796	5 475	3 527	3 627	3 915	8 926	8 015	7 552	2 109	97		
Arbuzy	1 378	5 382	7 540	6 249	3 036	865	178	147	340	180	376	305	820	1 649	5 270	5 506	72		
Jabłka	3 709	7 827	7 042	3 910	1 591	1 445	950	1 161	1 014	2 490	1 051	2 299	1 946	2 054	2 616	4 258	61		
Przetwory razem	35 980	29 095	29 234	38 749	42 104	45 933	37 449	40 929	47 326	33 163	30 311	31 114	39 757	34 469	37 273	32 451	111		
Soki zagęszczone	13 465	9 955	11 833	11 607	11 566	18 314	15 122	15 997	17 114	13 225	10 293	11 822	13 652	12 706	16 179	13 407	113		
-sok pomarańczowy	5 891	4 227	4 227	3 596	3 347	4 752	5 118	5 412	6 205	2 779	4 233	4 037	5 193	4 126	5 618	4 133	98		
Mrożonki	3 422	4 810	4 298	13 483	13 268	9 336	4 595	5 450	4 645	2 962	3 975	3 838	5 032	4 674	4 576	3 897	92		
Susze	1 704	1 926	1 678	1 860	2 015	3 243	3 072	5 030	2 187	2 520	2 511	2 408	2 138	1 602	1 890	1 890	110		
Dżemy	884	1 255	782	1 165	1 419	1 095	1 378	1 102	965	1 157	1 229	1 221	1 167	1 032	1 068	1 326	169		
Przetwory puszkow	16 227	10 845	10 239	10 384	13 578	13 687	12 713	12 890	22 048	12 980	11 978	11 538	17 384	14 229	13 460	11 606	114		
-ananasy	2 089	1 473	1 011	1 360	1 434	734	964	1 360	1 522	1 354	913	844	2 782	1 038	914	704	72		
-brzoskwinie	2 064	1 192	1 035	1 127	1 338	1 724	1 925	3 474	2 553	1 394	1 030	1 275	2 617	1 607	1 319	1 008	97		

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2011 V	0,44	0,65	1,46	-	2,20	1,00	1,19	1,16	1,66	1,46	1,61
VI	0,51	0,78	1,22	2,68	1,39	0,98	1,33	1,09	1,71	1,35	1,66
VII	0,44	0,68	1,34	1,32	0,90	0,92	1,59	1,29	1,81	1,84	1,49
VIII	0,37	0,56	1,63	1,39	0,77	0,80	1,56	1,35	1,73	1,52	1,35
IX	0,31	0,52	2,37	-	0,80	1,46	1,62	1,29	1,51	1,52	1,33
X	0,29	0,49	1,75	-	0,85	1,00	1,61	1,24	1,37	1,50	1,31
XI	0,30	0,49	2,17	1,99	1,64	-	1,55	1,21	1,51	1,61	1,69
XII	0,30	0,52	2,86	1,51	1,91	1,05	1,50	1,10	1,33	1,54	1,46
2011 I-XII	0,38	0,56	1,25	1,33	0,87	0,91	1,39	1,22	1,57	1,49	1,39
2012 I	0,33	0,56	1,47	1,50	1,36	5,08	1,52	1,22	1,52	1,63	1,49
II	0,34	0,57	1,35	1,45	1,87	3,91	1,49	1,11	1,54	1,53	1,65
III	0,37	0,58	1,68	-	1,46	1,09	1,53	1,09	1,56	1,60	1,42
IV	0,38	0,59	1,76	-	1,64	1,68	1,57	1,29	1,56	1,73	1,44
V	0,40	0,70	1,82	-	1,37	1,31	1,64	1,27	1,53	1,77	1,47
VI	0,48	0,79	1,40	1,59	0,99	1,15	1,52	1,23	1,50	1,52	1,39
Wskaźniki zmian cen (%)											
$\frac{VI\ 2012}{V\ 2012}$	120	113	77	x	72	88	93	97	98	86	95
$\frac{VI\ 2012}{VI\ 2011}$	94	101	115	59	71	117	114	113	88	113	84

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2011 VI	3,01	2,80	2,99	2,98	2,79	3,45	5,86	4,63	6,05	-	3,68	4,08	4,31	3,70	9,78
VII	2,15	2,08	1,98	1,88	1,95	3,79	10,47	4,52	13,50	2,69	2,95	4,08	5,39	4,07	6,69
VIII	1,88	1,82	1,78	1,75	1,81	3,62	9,68	4,82	14,00	2,26	2,94	4,10	5,64	4,10	5,48
IX	1,53	1,57	1,58	1,62	1,59	2,46	7,76	-	-	2,27	3,07	4,12	6,28	4,07	4,81
X	1,33	1,48	1,41	1,50	1,40	2,57	10,22	-	-	4,02	3,43	4,03	5,94	4,50	5,49
XI	1,36	1,48	1,43	1,51	1,41	2,73	11,38	-	-	-	3,58	3,89	4,94	4,50	6,75
XII	1,49	1,50	1,51	1,58	1,49	2,44	-	-	-	-	3,55	3,70	4,14	4,07	8,13
2011 I-XII	2,02	1,93	1,91	1,92	1,86	3,21	10,29	4,66	11,18	2,81	3,75	3,84	4,76	3,95	8,18
2012 I	1,54	1,52	1,57	1,59	1,54	2,77	-	-	-	-	3,95	3,71	4,21	3,82	14,16
II	1,64	1,60	1,65	1,60	1,65	2,95	-	-	-	-	4,77	3,58	4,35	3,55	13,11
III	1,76	1,69	1,79	1,82	1,69	2,92	-	-	-	-	4,85	3,61	4,44	3,66	11,16
IV	1,84	1,78	1,88	1,90	1,88	3,08	-	-	-	-	4,85	3,78	4,62	3,77	9,88
V	1,87	1,80	1,90	1,88	1,80	3,65	-	-	8,75	-	4,65	4,66	4,51	3,79	9,72
VI	2,25	2,10	2,18	2,20	2,10	3,34	6,25	-	8,44	-	4,37	5,72	6,13	4,13	11,07
VII	2,48	-	-	-	-	2,80	6,88	4,41	6,60	4,06	3,57	5,80	6,96	4,89	10,60
VIII	2,30	-	-	-	-	3,00	8,95	-	-	2,85	3,47	5,88	7,00	5,11	7,80
Wskaźniki zmian cen (%)															
$\frac{VIII\ 2012}{VII\ 2012}$	93	x	x	x	x	107	130	x	x	70	97	101	101	104	74
$\frac{VIII\ 2012}{VIII\ 2011}$	122	x	x	x	x	83	92	x	x	126	118	143	124	125	142

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2011 V	6,90	6,33	8,30	1,84	2,24
VI	-	-	8,43	1,85	2,24
VII	7,77	-	8,50	1,86	2,22
VIII	8,40	-	8,53	1,84	2,21
IX	8,37	-	8,80	1,89	2,25
X	8,23	-	8,87	1,92	2,26
XI	8,30	-	8,90	1,92	2,29
XII	8,03	-	8,80	1,97	2,32
2011 I-XII	7,81	6,34	8,36	1,86	2,21
2012 I	8,27	-	9,60	2,04	2,41
II	8,23	-	9,63	2,08	2,46
III	8,20	-	9,53	2,10	2,44
IV	8,17	-	9,50	2,12	2,46
V	8,10	-	9,50	2,13	2,47
VI	8,20	-	9,64	2,15	2,46
VII	8,23	-	9,67	2,15	2,47
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>VII 2012</u> <u>VI 2012</u>	100	x	100	100	100
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	106	x	114	116	111

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2011 V	4,34	6,28	-	23,80	14,71	-	10,96	5,23	4,90	4,97	5,80
VI	4,77	6,30	9,66	11,93	6,82	-	10,84	4,75	5,13	5,59	6,14
VII	4,80	6,31	6,75	13,05	10,86	17,24	11,18	4,26	5,25	5,86	6,60
VIII	3,77	5,41	4,15	-	-	16,50	7,16	4,06	5,36	5,79	6,81
IX	2,92	4,84	3,71	-	-	14,44	6,04	4,08	5,34	5,70	7,71
X	2,58	4,63	5,14	-	-	-	7,02	4,32	5,86	5,38	7,26
XI	2,46	4,78	-	-	-	-	8,68	4,51	5,77	5,08	5,67
XII	2,50	4,96	-	-	-	-	10,40	4,53	4,93	4,93	4,75
2011 I-XII	3,53	5,63	5,88	16,26	10,80	16,06	10,59	4,78	5,17	5,29	5,95
2012 I	2,59	5,10	-	-	-	-	15,25	4,64	4,82	4,91	4,84
II	2,69	5,16	-	-	-	-	14,05	5,47	4,75	4,78	5,07
III	2,90	5,20	-	-	-	-	11,61	5,75	4,75	4,73	5,47
IV	3,00	5,30	-	-	-	-	11,56	5,77	4,86	4,92	5,60
V	3,12	5,54	-	34,63	14,42	-	11,96	5,68	5,00	5,64	4,68
VI	3,72	6,29	12,68	12,58	8,04	-	13,37	5,43	5,24	6,71	6,63
VII	4,23	7,01	7,29	11,18	9,92	19,84	12,45	4,71	5,83	7,36	8,06
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VII 2012</u> <u>VI 2012</u>	114	111	57	89	123	x	93	87	111	110	122
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	88	111	108	86	91	115	111	111	111	126	122

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2011 V	12,97	3,74	4,38	16,14	7,02	5,48
VI	13,00	3,78	4,45	16,26	7,04	5,49
VII	13,03	3,77	4,47	16,28	7,08	5,52
VIII	13,14	3,78	4,47	16,30	7,12	5,58
IX	13,19	3,76	4,46	16,34	7,14	5,65
X	13,44	3,78	4,41	16,50	7,22	5,80
XI	13,50	3,75	4,42	16,26	7,28	5,94
XII	13,83	3,73	4,42	16,34	7,22	5,99
2011 I-XII	13,12	3,74	4,40	16,22	7,10	5,63
2012 I	13,94	3,77	4,47	16,58	7,30	6,18
II	13,94	3,80	4,50	16,62	7,40	6,24
III	14,22	3,80	4,49	16,46	7,36	6,29
IV	14,25	3,82	4,49	16,56	7,46	6,41
V	14,25	3,80	4,48	16,46	7,48	6,47
VI	14,37	3,81	4,51	16,46	7,48	6,49
VII	14,39	3,81	4,54	16,54	7,46	6,58
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>VII 2012</u> <u>VI 2012</u>	100	100	101	100	100	101
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	110	101	102	102	105	119

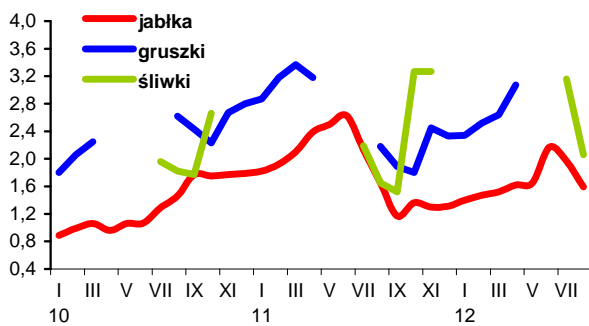
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

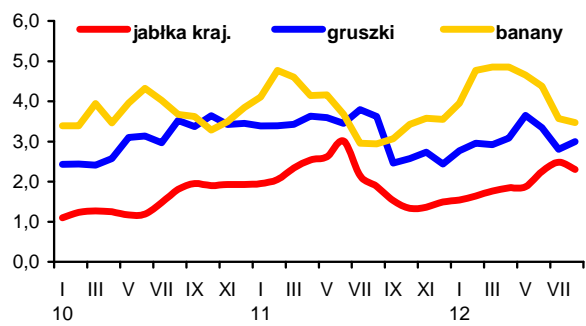
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2011 I	81	84	-	62	65	-
II	84	85	-	64	68	-
III	86	79	-	59	69	-
IV	88	81	-	61	68	-
V	89	77	-	55	68	-
VI	91	69	68	48	71	-
VII	79	64	-	50	66	54
VIII	77	66	-	55	68	48
IX	74	56	-	58	69	45
X	75	65	-	59	70	-
XI	79	66	-	61	74	-
XII	82	65	-	60	59	-
2012 I	85	68	-	65	62	-
II	85	65	-	60	58	-
III	88	68	-	66	59	-
IV	89	69	-	64	55	-
V	90	70	-	67	58	-
VI	88	72	78	69	59	-
VII	-	65	-	54	62	52
VIII	-	69	-	61	59	42

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabeprerise Obst und Gemuse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

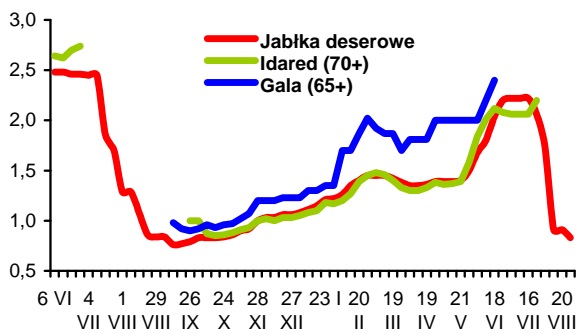
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2010 - 2012 r. (zł/kg)

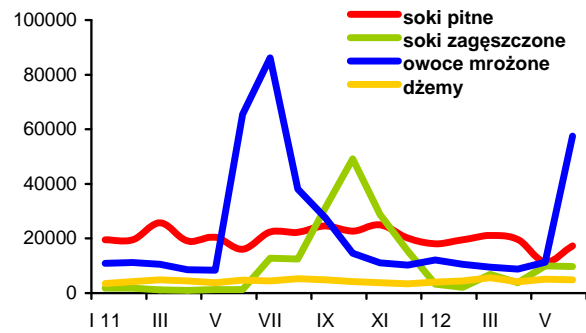
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2010 -2012 (zł/kg)

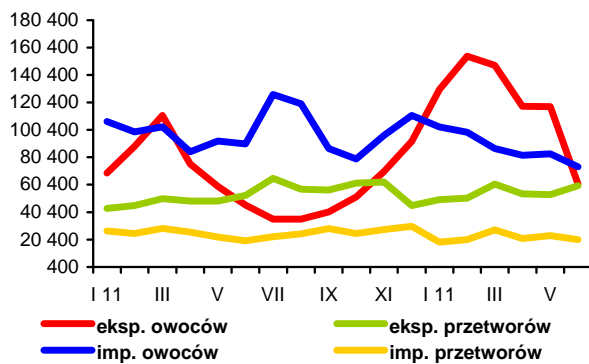
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od VI 2011 r. do VIII 2012 r. (zł/kg)

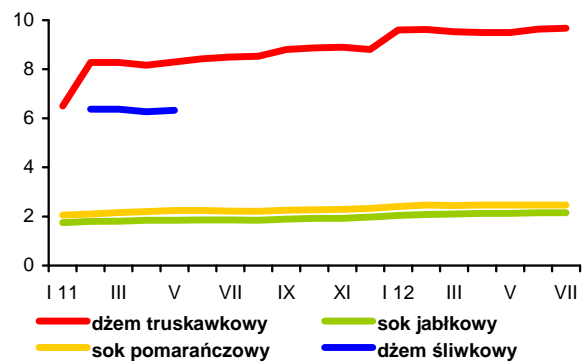
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2011 - 2012 r. (tony)

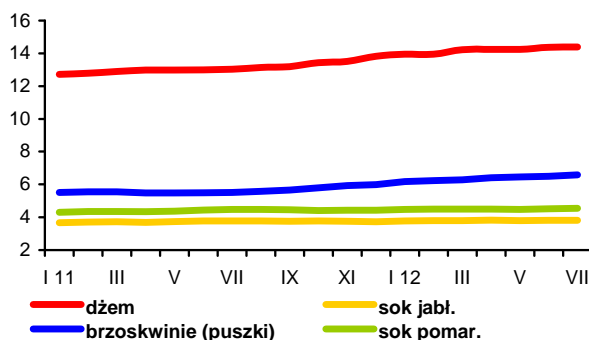
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2011 i 2012 r. (tony)

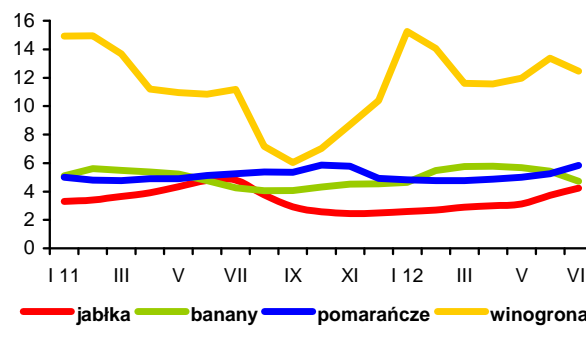
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2011 i 2012 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2011 i 2012 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2011 i 2012 r. (zł/kg)

Od czerwca br. notowane są zwwyżki cen podstawowych produktów mlecznych na giełdach międzynarodowych. Według Dairy Markets rosną zwłaszcza ceny odtłuszczonego mleka w proszku, które od czerwca do sierpnia zdrożało o ok. 15% do 3000-3300 USD/t. Ceny masła wzrosły o ponad 2% do 2950-3400 USD/t. Pełny proszek mleczny i ser Cheddar zdrożały po ok. 4%, odpowiednio do 2900-3250 USD/t i 4600-6800 USD/t. Kazeina staniała w tym czasie o ok. 4% do 9100-10350 USD/t.

Na rynku krajowym ceny płacone dostawcom mleka surowego od stycznia do lipca systematycznie spadały, w tempie od 0,1 do 5,5% miesięcznie. Od kwietnia ceny skupu obniżały się również w relacji miesiąc do miesiąca roku poprzedniego, przy zwiększającej się dynamice spadku. W konsekwencji w lipcu przeciętna cena skupu mleka zmalała do 113,05 zł/hl, tj. o 12,6% w porównaniu z grudniem i o 5,2% w porównaniu z lipcem 2011 r., a cena mleka standardowego odpowiednio o 11 i 4,6%, do 114,52 zł/100 kg. Średnia cena skupu mleka w okresie styczeń-lipiec wyniosła 120,15 zł/hl i była o 1,4% wyższa niż w analogicznym okresie 2011 r. Większy w tym czasie był wzrost średniego poziomu cen bydła mlecznego na targowiskach. Krowy zdrożały do 2836 zł/szt., a jałówki do 1895 zł/szt., tj. po ok. 10%.

Spadek uzyskiwanych w eksporcie cen, a także obniżka cen skupu spowodowały, że w okresie od grudnia 2011 r. do lipca 2012 r. znacząco spadły ceny zbytu prawie wszystkich przetworów mlecznych, przede wszystkim trwałych. Najsilniej staniało masło w blokach (o ponad 25%). Spadek cen masła konfekcjonowanego i mleka w proszku wyniósł 13-16%, a serów dojrzewających 7-9%. Ceny masła z dodatkiem oleju zmalały o 1,5%. Spośród produktów świeżych najbardziej staniało mleko skondensowane (o ok. 3%). Obniżki cen mleka spożywczego wyniosły 1-2,2%, śmietany 1,6%, a twarogu tłustego 0,7%. Jogurt owocowy zdrożał w tym czasie o 2,3%. Według ZSRIR w sierpniu ceny trwałych produktów mlecznych wzrosły średnio o 5,4% w porównaniu z lipcem, serów i twarogów o 0,8%, a przetworów płynnych spadły o 1,5%.

Ceny detaliczne przetworów mlecznych od grudnia do lipca wzrosły średnio o 1,1%. Najbardziej zdrożało mleko zagęszczone i w proszku (o 5%) oraz desery mleczne (o 3,5%). Większy od średniego był też wzrost cen jogurtów (1,6%) i mleka spożywczego o niskiej zawartości tłuszczu (1,3%). Pozostałe przetwory zdrożały od 0,1% (twarogi) do 0,9% (sery dojrzewające i topione). Ceny masła od grudnia 2011 r. do lipca 2012 r. obniżyły się o 7,8%, podczas gdy w tym samym okresie ubiegłego roku wzrosły o 4,5%. Wzrost średniego poziomu cen nabiału w okresie styczeń-lipiec 2012 r., w stosunku do analogicznego okresu 2011 r., wyniósł 4,1%, a masła 2,4%.

Dostawy mleka do przemysłu mleczarskiego od początku roku utrzymują się na wyższym poziomie niż w 2011 r. W lipcu wyniosły one 842,6 mln l i były o 0,2% mniejsze niż przed miesiącem, ale o 4,6% większe niż w lipcu ub. roku. W okresie styczeń-lipiec skupiono łącznie 5678 mln l mleka, tj. o 8% więcej niż w tym samym okresie 2011 r.

Jadwiga Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

Wzrost skupu surowca w I półroczu (o 8,6% w porównaniu z I półroczem 2011 r.) przełożył się na wzrost produkcji prawie wszystkich przetworów mlecznych. Przedsiębiorstwa duże i średnie najsilniej zwiększyły produkcję serów dojrzewających (o prawie 19%), a także mleka w proszku, serwatki, mleka i śmietany zagęszczonej (o 11-13%). Wytworzono również więcej śmietany i serów topionych (po 8,5%), a także mleka płynnego (o 3,8%) i twarogów (o 2,7%). Znaczący spadek cen płaconych w eksporcie spowodował, że produkcja masła i tłuszczów mlecznych wzrosła tylko o 0,2%. Zmniejszono natomiast produkcję jogurtów (o 4,4%) i pozostałych napojów mlecznych (o 1,1%).

W I półroczu br., w porównaniu z tym samym okresem 2011 r., zarówno wolumen eksportu przetworów mlecznych wyrażony w ekwiwalencie mleka surowego jak i jego wartość wzrosły w granicach 5% (do 1086 mln l i 712 mln EUR). Import zmalał do 435 mln l i 254 mln EUR, tj. odpowiednio o ok. 15 i 6%. W rezultacie ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych zwiększyła się o ok. 24% do 651 mln l. O połowę mniejszy był wzrost salda handlu zagranicznego branży mleczarskiej w ujęciu wartościowym (o 12% do 458 mln EUR), co było spowodowane spadkiem cen eksportowych większości przetworów mlecznych, zwłaszcza masła, mleka płynnego i śmietany (o 24-26%) oraz mleka w proszku (o 8%). W I półroczu zwiększył się eksport prawie wszystkich produktów mlecznych, w tym najbardziej mleka płynnego i śmietany (o 30%), a także serwatki i kazeiny (o 26-27%) po cenach o 9-11% wyższych niż w I półroczu 2011 r. Zwiększono również sprzedaż zagraniczną serów dojrzewających (o 23%), mleka w proszku (o 24%) i lodów (o 12%). Nie zmienił się eksport serów twarogowych. Zmniejszył się wywóz masła (o 15%), którego udział w strukturze towarowej eksportu w analizowanym okresie zmalał z 12 do 7,5%, a także napojów mlecznych i jogurtów (o 8%). Na spadku importu w analizowanym okresie zaważyło zmniejszenie przywozu masła, jogurtów i napojów mlecznych (po 27%), mleka w proszku (o 20%) i serwatki (o 13%). Wydatnie zwiększono natomiast przywóz lodów i kazeiny (o 45-47%).

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2010 I-XII	8 761,0	106,59	.
2011 I-XII	9 042,8	121,20	.
2011 VI	823,0	119,32	118,62
VII	805,5	119,28	120,06
VIII	796,8	120,36	119,99
IX	762,6	121,23	121,10
X	751,6	123,08	123,43
XI	707,0	126,87	127,94
XII	738,1	129,28	128,67
2012 I	768,5	126,96	126,31
II	717,2	126,85	127,07
III	796,4	126,40	125,05
IV	829,8	119,40	120,27
V	879,5	116,54	117,49
VI	844,1	113,93	115,56
VII	842,6	113,05	114,52
Wskaźnik zmian w %			
<u>VII 2012</u> VI 2012	99,8	99,2	99,1
<u>VII 2012</u> VII 2011	104,6	94,8	95,4

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2010 I-XII	2 742,1	92,8	27,9	486,1	341,6	175,0*	371,0	266,8
2011^a I-XII	2 615,9	114,4	29,4	482,2	328,9	179,0	367,8	273,9
2011 V	220,3	11,4	1,9	44,7	30,0	15,0	32,5	22,8
VI	209,1	13,0	2,1	43,2	30,8	13,9	27,4	22,5
VII	226,2	13,3	2,7	37,7	29,7	15,7	29,1	23,5
VIII	229,5	12,2	2,4	40,9	29,3	15,8	30,7	25,4
IX	215,5	11,0	2,2	41,2	26,1	15,2	29,3	25,9
X	225,1	8,6	2,4	38,1	28,6	15,6	29,9	25,1
XI	214,7	6,4	2,2	37,1	26,1	14,2	32,0	24,3
XII	226,0	9,7	2,3	30,4	29,4	15,3	29,2	24,6
2012 I	213,0	9,1	2,6	40,1	24,8	15,5*	31,4	24,7
II	207,6	6,8	2,4	37,2	25,0	13,9*	31,2	24,0
III	232,7	7,3	2,5	45,1	28,7	14,1*	37,2	24,2
IV	216,9	10,8	3,4	37,6	26,7	14,2*	29,3	25,4
V	232,7	12,1	3,3	48,3	33,3	14,6	34,3	25,1
VI	222,9	14,1	2,6	38,2	34,6	15,0	29,5	25,4
Wskaźnik zmian w %								
<u>VI 2012</u> V 2012	95,8	116,5	78,8	79,1	103,9	102,7	86,0	101,2
<u>VI 2012</u> VI 2011	106,6	108,5	123,8	88,4	112,3	107,9	107,7	112,9

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników. * korekta GUS

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2011 VI	1,73	1,98	9,79	13,26	15,88	16,79	0,75	5,55	10,06	14,03
VII	1,76	1,98	9,78	13,25	16,15	16,96	0,77	5,56	10,05	14,08
VIII	1,77	1,99	9,57	13,24	16,19	17,05	0,77	5,56	9,95	13,92
IX	1,76	1,99	9,91	13,39	16,48	17,27	0,78	5,55	9,95	13,83
X	1,77	2,01	9,99	13,56	17,00	17,52	0,81	5,57	10,01	14,05
XI	1,78	2,03	10,20	13,80	16,96	17,70	0,86	5,58	10,17	14,38
XII	1,79	2,04	10,41	14,02	17,04	17,82	0,88	5,62	10,19	14,59
2012 I	1,80	2,05	10,38	13,90	16,46	17,65	0,86	5,61	10,20	14,85
II	1,75	2,05	10,08	13,73	15,09	17,19	0,87	5,61	10,16	14,72
III	1,75	2,05	9,77	13,34	14,33	16,73	0,90	5,60	10,11	14,60
IV	1,75	2,04	9,20	12,44	13,73	16,03	0,90	5,60	10,13	14,33
V	1,75	2,04	8,91	12,34	12,78	15,11	0,92	5,57	10,15	14,01
VI	1,75	2,02	9,02	12,10	12,71	15,04	0,90	5,54	10,12	13,74
VII	1,75	2,02	9,12	12,16	12,72	15,05	0,90	5,53	10,12	13,57
VIII ^a	1,76	1,84	9,12	10,41	11,31	12,96	.	5,25	9,37	12,50
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2012</u> <u>VI 2012</u>	100,0	100,0	101,1	100,5	100,1	100,1	100,0	99,8	100,0	98,8
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	99,4	102,0	93,3	91,8	78,8	88,7	116,9	99,5	100,7	96,4

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 20-26 VIII 2012 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2011 VI	2,56	2,75	13,55	3,15	4,47	0,70	1,11	1,61	13,32	18,79
VII	2,57	2,75	13,55	3,16	4,49	0,69	1,11	1,62	13,30	18,90
VIII	2,57	2,77	13,60	3,17	4,53	0,70	1,11	1,62	13,30	18,99
IX	2,56	2,76	13,60	3,19	4,52	0,69	1,13	1,62	13,31	18,88
X	2,58	2,78	13,63	3,21	4,57	0,70	1,15	1,63	13,39	19,01
XI	2,57	2,78	13,75	3,23	4,62	0,71	1,16	1,64	13,57	19,06
XII	2,59	2,78	13,70	3,24	4,63	0,71	1,18	1,63	13,59	19,25
2012 I	2,60	2,80	13,83	3,25	4,64	0,71	1,19	1,64	13,59	19,59
II	2,61	2,79	14,07	3,26	4,64	0,71	1,20	1,65	13,72	19,71
III	2,62	2,80	14,35	3,28	4,54	0,71	1,21	1,66	13,73	19,90
IV	2,62	2,79	14,54	3,29	4,44	0,71	1,21	1,65	13,66	19,70
V	2,62	2,80	14,68	3,29	4,31	0,72	1,21	1,66	13,76	19,62
VI	2,61	2,79	14,63	3,29	4,18	0,71	1,21	1,63	13,73	19,39
VII	2,60	2,77	14,71	3,28	4,15	0,71	1,22	1,64	13,77	19,25
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2012</u> <u>VI 2012</u>	99,6	99,3	100,5	99,7	99,3	100,0	100,8	100,6	100,3	99,3
<u>VII 2012</u> <u>VII 2011</u>	101,2	100,7	108,6	103,8	92,4	102,9	109,9	101,2	103,5	101,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2010 I-XII	108,2	152,2	26,9	259,0	126,5	44,3	44,9	14,3	67,0	30,8
2011 I-XII	108,3	151,8	34,1	257,0	122,6	55,4	50,9	14,4	80,1	38,5
2011 V	6,0	12,6	3,6	19,4	9,6	7,4	4,2	0,9	8,7	3,8
VI	9,1	12,4	3,3	23,4	10,0	5,8	4,3	1,1	7,7	3,2
VII	9,1	12,4	2,4	24,0	9,8	4,9	4,5	0,9	6,8	3,2
VIII	10,2	13,6	2,4	22,1	9,7	4,6	4,4	1,2	5,8	3,1
IX	13,1	13,9	2,3	28,5	10,4	3,8	4,5	1,0	5,5	2,8
X	14,0	14,0	2,1	29,5	10,3	2,5	4,0	1,6	6,3	2,5
XI	7,5	13,1	1,8	24,0	9,2	2,7	3,6	0,9	6,5	3,0
XII	7,2	12,8	1,8	20,1	8,5	4,5	3,5	1,0	6,9	2,1
2012 I	6,8	12,7	2,0	18,2	10,2	5,3	4,4	1,1	8,5	2,4
II	8,9	13,8	2,9	21,5	10,0	3,6	4,2	1,2	7,3	2,6
III	8,2	14,6	2,5	26,1	10,8	4,3	4,8	1,0	5,4	3,3
IV	8,3	13,4	2,9	21,9	9,2	5,2	4,6	0,8	5,6	2,9
V	10,8	15,0	4,6	26,0	10,4	4,0	4,7	0,8	5,9	3,2
VI	10,7	13,8	3,4	27,1	8,8	3,4	3,9	0,8	7,1	1,7
Wskaźnik zmian w %										
<u>VI 2012</u> <u>V 2012</u>	99,1	92,0	73,9	104,2	84,6	85,0	83,0	100,0	120,3	53,1
<u>VI 2012</u> <u>VI 2011</u>	117,6	111,3	103,0	115,8	88,0	58,6	90,7	72,7	92,2	53,1

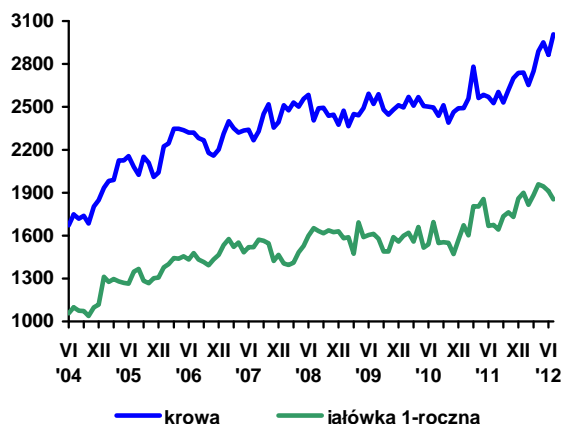
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

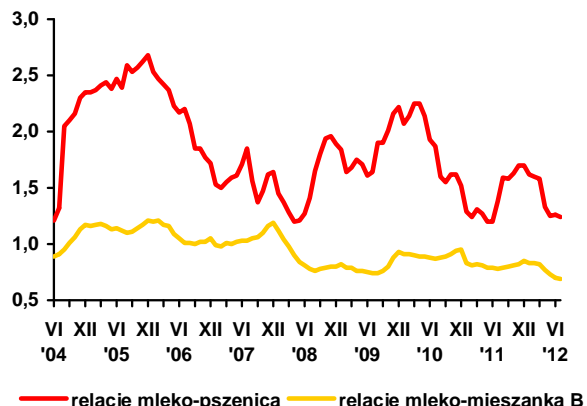
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2010 I-XII	2 041	2 895	3 188	623	989	1 785	3 138	3 591	653	1 040
2011 I-XII	2 324	3 199	3 940	739	1 011	1 764	3 351	4 320	756	1 144
2011 V	2 113	3 234	3 799	788	1 007	1 197	3 351	4 400	670	1 095
VI	2 274	3 298	3 987	795	1 049	1 289	3 454	4 321	606	1 150
VII	2 264	3 241	4 175	769	1 017	1 630	3 325	4 311	912	1 079
VIII	2 347	3 284	4 162	793	1 047	1 981	3 448	4 737	856	1 170
IX	2 381	3 234	4 264	696	1 024	2 470	3 504	4 630	887	1 245
X	2 270	3 100	4 024	607	969	2 274	3 361	4 490	785	1 214
XI	2 218	3 180	4 201	696	977	2 479	3 389	4 541	679	1 269
XII	2 363	3 214	3 828	737	956	1 704	3 486	4 417	639	1 227
2012 I	2 319	3 097	3 371	581	1 004	1 586	3 270	3 990	717	1 207
II	2 131	3 085	3 245	605	1 017	2 269	3 015	4 267	519	1 198
III	2 202	3 175	3 256	606	1 053	2 169	3 263	4 022	634	1 204
IV	2 210	3 139	2 744	580	1 082	1 736	3 077	3 882	598	1 228
V	2 149	3 155	2 657	551	1 063	1 996	3 160	3 866	579	1 227
VI	1 940	3 011	2 643	534	1 040	1 659	3 094	3 473	606	1 327
Wskaźnik zmian w %										
<u>VI 2012</u> <u>V 2012</u>	90,3	95,4	99,5	96,9	97,8	83,1	97,9	89,8	104,7	108,1
<u>VI 2012</u> <u>VI 2011</u>	85,3	91,3	66,3	67,2	99,1	128,7	89,6	80,4	100,0	115,4

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

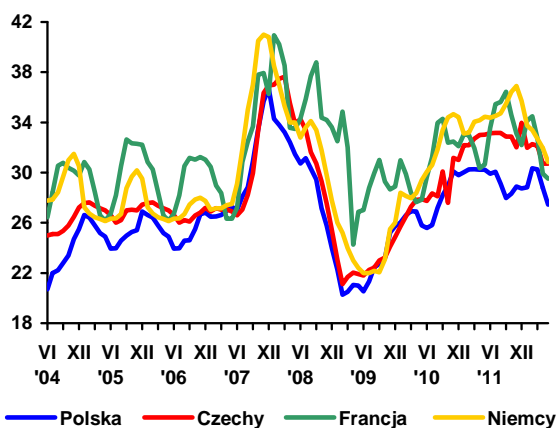
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

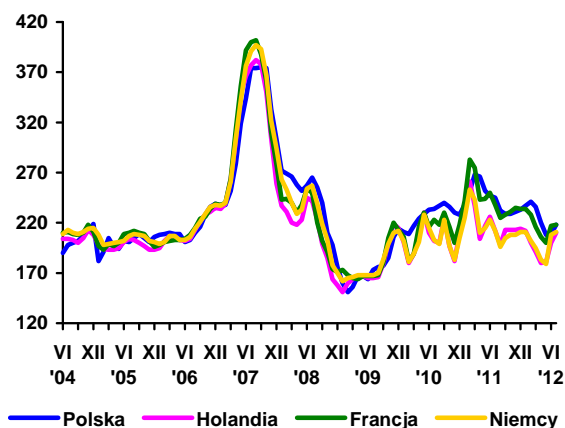
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

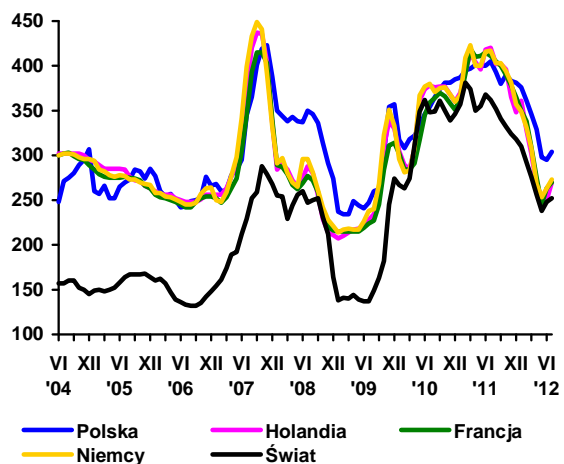
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

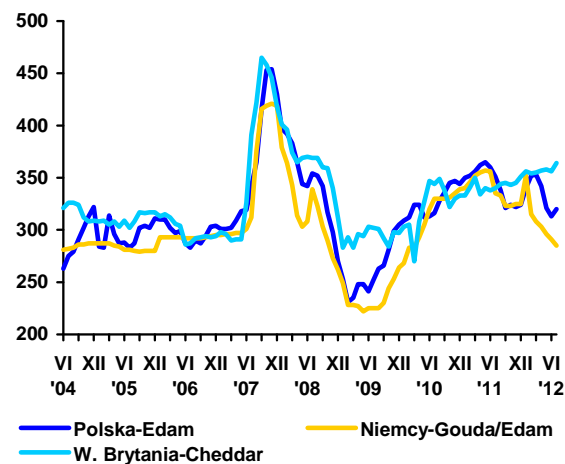
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products, Preserved Milk i Dairy Markets.

**Danuta
Rycombel**

W I półroczu 2012 r. średnia cena wołowiny w UE wynosiła 379,2 EUR/100 kg tuszy i była o ok.10% wyższa niż przed rokiem. W lipcu i sierpniu br. nastąpił dalszy jej wzrost (do 392 EUR w końcu sierpnia br.). Jest on spowodowany mniejszą produkcją wołowiny w UE, rosnącymi kosztami i generalnie wysokimi cenami na świecie w handlu światowym. W Polsce sektor wołowiny jest silnie powiązany poprzez eksport z zagranicznymi rynkami zbytu, w tym z rynkiem UE, a sytuacja popytowo-podażowa na tych rynkach wpływa na sektor krajowy, zwłaszcza na ceny żywca wołowego.

W lipcu br. cena skupu żywca wołowego wynosiła 6,45 zł/kg wagi żywej i była o ponad 6% wyższa niż przed rokiem, a w końcu sierpnia br. zakłady mięsne płaciły za bydło o 2,8% więcej niż przed miesiącem, w tym cena zakupu byków wzrosła o 3,7% (Tab.3).

W I półroczu 2012 r. eksport mięsa wołowego wyniósł 129,6 tys. ton i był o 8,1 tys. ton mniejszy niż w I półroczu 2011 r. Spadek eksportu nastąpił w I kwartale br., na skutek stopniowej redukcji przez Turcję preferencji celnych udzielonych UE. Eksport polskiej wołowiny zmniejszył się o ok. 13 tys. ton (do 60,6 tys. ton) w porównaniu do analogicznego okresu 2011 r. W II kwartale br. wzrósł do 69 tys. ton i był o ok. 5 tys. ton większy niż przed rokiem. W UE spożycie wołowiny oraz ceny są relatywnie wysokie, co stwarza dogodne warunki do wzrostu eksportu polskiej wołowiny. Eksport mięsa wołowego do UE zwiększył się z 92,3 tys. ton w I półroczu 2011 r. do 97,4 tys. ton w I półroczu 2012 r. Natomiast eksport do Turcji zmniejszył się o 20% (do 21,8 tys. ton).

Eksport do UE umożliwił osiągnięcie wpływów (325,2 mln EUR) większych o 19% niż w I półroczu 2011 r. Ceny w eksporcie wołowiny chłodzonej do państw członkowskich wynosiły średnio 3,35 EUR/kg i były o 22% wyższe niż w eksporcie do Turcji.

Eksport bydła i cieląt w I półroczu 2012 r. wyniósł 163,7 tys. sztuk i był o 12 tys. sztuk mniejszy niż przed rokiem, w tym eksport cieląt obniżył się o 32,3 tys. sztuk (do 102,3 tys. sztuk). Najwięcej cieląt Polska

sprzedała do Holandii (58,7 tys. sztuk) i do Włoch (26,5 tys. sztuk). Udział UE w eksporcie bydła i cieląt wynosił ok.90%. Wysokie ceny wołowiny na rynku unijnym sprawiły, że średnia cena w eksporcie bydła i cieląt wzrosła o ponad 5% (do 296 EUR/sztukę). Natomiast w imporcie ceny spadły na skutek możliwości zakupu relatywnie taniego bydła z Litwy (5,9 tys. sztuk) i z Rumunii (3,1 tys. sztuk). W rezultacie import bydła i cieląt zwiększył się o ok.88% (do 20,9 tys. sztuk).

W II półroczu br. eksport żywca, mięsa i przetworów wołowych może wynieść 161 tys. ton i być o ok.4% większy niż przed rokiem. Wyniki spisu pogłowia bydła wskazują na ponad 3% wzrost liczebności młodego bydła w wieku do 2 lat. Produkcja wołowiny wzrośnie, popyt krajowy na ten gatunek mięsa prawdopodobnie będzie mały.

Od maja do lipca br. cena detaliczna rostbefu utrzymywała się na stałym poziomie (25,47-25,49zł/kg), a cena skupu bydła wzrosła w tym okresie o ponad 2%. Jeśli te tendencje utrzymają się w II półroczu br., to na rynku pojawią się nadwyżki podaży z przeznaczeniem na eksport. Głównym rynkiem zbytu będzie UE, gdzie w br. pokrycie popytu konsumpcyjnego na wołowinę spowodowało spadek eksportu do państw trzecich. W ciągu czterech miesięcy br. eksport tego gatunku mięsa na rynki krajów trzecich był o ponad 28% mniejszy niż przed rokiem. Sytuacja popytowo-podażowa na unijnym rynku wołowiny i jej wysokie ceny skłoniły Komisję Europejską do redukcji stawek refundacji eksportowych i liczby produktów do których mogą być one stosowane. W I półroczu stawki refundacji eksportowych były obniżane dwukrotnie: w kwietniu br. średnio o 33% i w czerwcu br. średnio o 50%. Można je stosować wyłącznie do bydła czystej krwi (4,3 EUR/100kg) oraz mięsa drobnego (1,3-3,8 EUR/100 kg), tusz buhajów (4,8-8,1 EUR/100 kg) oraz ćwierci przednich (3,6-6,1 EUR/100 kg), i zadnich (6-10,1 EUR/100 kg) bydła płci męskiej. Stawki refundacji zależą od kierunku geograficznego eksportu. Niższe stawki mogą być stosowane wyłącznie w eksporcie do Albanii, Chorwacji, Bośni i Hercegowiny, Serbii, Kosowa, Czarnogóry. Wyższe stawki przysługują do eksportu między innymi do WNP i państw azjatyckich.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w tys. ton			Import wołowiny
			ogółem	żywiec w ekw. mięsa	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	XII	14,0	30,4	2,0	26,2	2,5
2011	V	13,9	25,1	1,9	23,1	2,0
	VI	12,3	23,1	1,6	21,3	1,9
	VII	13,2	25,0	2,1	21,8	1,2
	VIII	13,4	24,7	2,0	20,6	1,3
	IX	13,8	27,0	2,4	22,2	2,1
	X	13,1	27,4	1,9	22,8	2,8
	XI	13,0	23,8	1,7	19,7	2,5
2012	XII	11,5	23,0	1,2	19,7	1,5
	I	10,7	19,0	1,4	16,6	1,5
	II	9,7	20,4	1,0	17,8	1,4
	III	13,1	28,0	1,5	26,0	2,1
	IV	10,8	22,0	1,4	19,9	1,9
	V	13,4	27,0	1,9	23,5	1,5
	VI	12,4	26,5	1,9	22,9	1,2
VII	12,4					

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe
 Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	XII	5,16	7,80	19,46	20,54	3,66	3,98
2011	V	5,80	8,23	21,36	21,93	3,68	3,78
	VI	5,65	8,32	21,29	22,04	3,76	2,64
	VII	5,52	8,42	21,38	22,06	3,87	3,99
	VIII	5,87	8,73	21,75	22,16	3,70	3,77
	IX	5,96	9,70	22,24	22,54	3,73	3,78
	X	6,00	9,62	22,70	23,15	3,78	3,86
	XI	6,11	9,97	22,91	23,51	3,75	3,85
2012	XII	6,35	9,95	23,51	23,96	3,70	3,77
	I	6,59	10,56	24,28	24,24*	3,68	3,68
	II	6,58	10,70	24,96	24,75*	3,79	3,76
	III	6,41	11,09	25,12	25,09*	3,92	3,91
	IV	6,32	11,65	25,28	25,38*	4,00	4,02
	V	6,31	10,90	25,33	25,47	4,01	4,04
	VI	6,42	11,18	25,33	25,48	3,94	3,96
VII	6,45	9,72	25,49	25,49		3,95	
w % ceny	sprzed roku	88,6	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	106,7	-	-	-	-	-

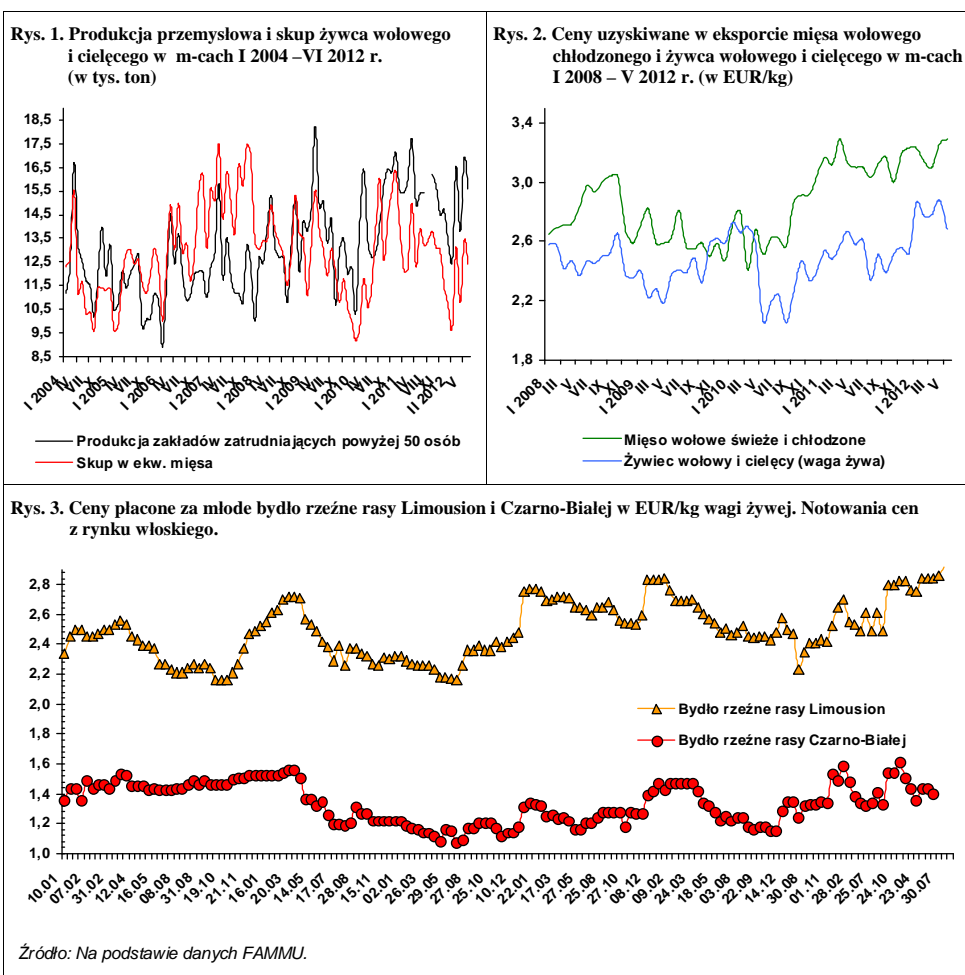
* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	XII 2011	I 2012	II 2012	III 2012	IV 2012	V 2012	VI 2012	VII 2012	VIII 2012
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	6,01	6,14	6,31	6,63	6,24	6,37	6,16	6,36	6,53
Byki	7,17	7,27	7,38	7,58	7,05	7,25	6,81	7,10	7,45
Krowy	4,76	4,87	5,00	5,27	5,20	5,22	5,18	5,34	5,37
Średnia cena targowiskowa ciałąt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	10,62	10,97	12,12	11,58	12,15	11,93	11,72	11,25	11,70
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tone:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	13 410	13 790	14 005	13 948	13 690	13 731	13 526	13 592	13 770
Ćwierci z krów rzeźnych	10 517	10 935	10 746	11 488	11 302	11 384	11 617	11 872	11 456
Średnia cena rynkowa w EUR/100 kg tuszy schłodzonej:									
UE-27	368,01	374,8	377,96	383,3	383,81	380,91	379,87	382,40	392,02
Polska	319,50	312,2	309,7	343,4	325,75	321,70	302,33	309,36	338,24

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Po krótkotrwałym wzroście pogłowia trzody chlewnej w 2010 r., na początku 2011 r. pojawiła się ponownie spadkowa tendencja chowu, która będzie kontynuowana w trzecim z kolei roku gospodarczym 2012/13. W jej wyniku pogłowie trzody w marcu 2012 r. w stosunku do marca 2010 r. zmniejszyło się o 17,8%. Ponieważ w następnych miesiącach chów trzody był równie nieopłacalny, wobec tego ocenia się, że w lipcu 2012 r. stopa spadku była podobna i pogłowie trzody kształtowało się w granicach 12,2-12,3 mln sztuk.

Powodem trwającego regresu chowu były i prawdopodobnie będą nadal wysokie ceny zbóż, gdyż ceny żywności wieprzowego, zwłaszcza od lata ubiegłego roku uznać by można za satysfakcjonujące producentów, gdyby targowiskowe ceny żyta i jęczmienia kształtowały się w granicach 56-73 zł/dt i były niższe niż np. we wrześniu 2011 r. o 15-30%. Wówczas relacje cen trzody do cen targowiskowych żyta i jęczmienia mogłyby być zbliżone do relacji progowych lub szersze, przy przewidywanych cenach skupu trzody.

W czasie pisania tego komentarza pewniejszy wydaje się opis przyszłego rozwoju cen żywności wieprzowego niż zbóż i pasz przemysłowych. Ceny trzody zarówno w Polsce jak i w całej Unii są rekordowo wysokie. Przyczynia się do tego spadek pogłowia w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, w tym głównie w Polsce (zwłaszcza w ujęciu absolutnym), a w konsekwencji spadek ubojów. Dodatkowym czynnikiem oddziałującym na wzrost cen w Unii Europejskiej jest zwiększony eksport do krajów trzecich. W okresie od stycznia do maja 2012 r. eksport żywności i mięsa wieprzowego z UE-27 wyniósł 912 tys. ton i był o 6% większy niż w tym samym okresie 2011 roku.

W 2010 r. ceny trzody w Unii Europejskiej wynosiły 140,2 EUR/100 kg wagi poubojowej schłodzonej, a w 2011 r. wzrosły o 9,2% do 153,2 EUR/100 kg, w tym w Polsce o 12,3% do 151,46 EUR/100 kg. Mimo nieco niższych cen w Polsce import wieprzowiny wzrósł.

Jan Małkowski

**Danuta
Zawadzka**

Komisja Europejska na początku 2012 r. oceniła, że średnioroczna cena trzody w Unii Europejskiej w tym roku osiągnie 161,4 EUR/100 kg i będzie wyższa niż w ubiegłym roku o 5,3%. Cena ta prawdopodobnie będzie o 2-3 punkty procentowe wyższa od prognozowanej, na co wskazuje dotychczasowy jej rozwój. W I i w II kwartale unijna cena była wyższa aniżeli w analogicznych kwartałach poprzedniego roku odpowiednio o 9,9% i 4,7%. W III kwartale wzrost średniej ceny wyniósł około 10%. Podobny wzrost jak w III kwartale może wystąpić także w IV kwartale tego roku.

W Polsce, w okresie styczeń - sierpień 2012 r. przeciętna cena skupu trzody wyrażona w euro była wyższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku o 14%, podczas gdy w UE-27 wzrosła o 8,6%. Wskutek większego wzrostu cen w Polsce niż średnich cen unijnych obniżyła się konkurencyjność polskiej wieprzowiny. W okresie I-VIII 2012 r. przeciętna cena polskiej wieprzowiny była o 3% wyższa od przeciętnej ceny w UE-27, podczas gdy w analogicznym okresie 2011 r. cena w Polsce była o 2% niższa od przeciętnej ceny unijnej. Skutkować to będzie dalszym wzrostem importu i pogorszeniem salda handlu zagranicznego wieprzowiną.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2010 I-VI	984,0	113,2	196,7	115,0	284,7	97,7	-88,0
2010 I-XII	2001,0	113,2	460,3	136,7	601,9	97,9	-141,6
2011 I	119,2	123,8	39,6	195,1	42,9	107,8	-3,3
II	117,7	128,5	46,9	159,5	42,7	110,6	4,2
III	132,2	108,3	49,7	135,4	47,0	80,1	2,7
IV	123,2	127,6	44,0	129,8	47,0	130,4	-3,0
V	114,2	106,8	47,5	116,1	46,9	112,5	0,6
VI	108,8	101,3	46,7	106,6	48,6	112,5	-1,9
I-VI	962,0	97,8	241,2	122,6	303,1	106,5	-61,9
VII	109,9	106,1	43,3	97,7	53,0	122,1	-9,7
VIII	115,6	109,6	51,4	117,6	59,2	121,1	-7,8
IX	111,2	95,8	52,4	108,9	55,8	108,8	-3,4
X	118,1	96,9	54,9	105,8	54,0	113,0	0,9
XI	117,2	93,9	51,8	106,1	54,7	121,3	-2,9
XII	113,9	88,9	45,2	103,2	56,5	132,3	-11,3
I-XII	1913,0	95,6	503,2	109,3	668,6	111,1	-165,3
2012 I	90,2	75,7	43,7	110,4	44,3	103,3	-0,9
II	87,3	74,1	50,5	107,7	44,2	103,5	6,3
III	96,2	72,8	54,4	104,5	58,0	123,4	-3,6
IV	86,4	70,1	51,8	117,7	42,5	90,4	9,3
V	93,5	81,9	53,5	112,6	47,7	101,7	5,8
VI	82,5	75,8	43,3	107,8	51,0	104,9	-7,7
VII	82,3	74,9	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa. Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanek T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanek T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanek T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2010 X	3,86	6,3	5,5	99,95	3,9	204,25	1,9	107
XI	3,81	6,2	5,3	101,44	3,8	205,07	1,9	102
XII	3,89	6,1	5,3	104,57	3,7	206,99	1,9	107
2011 I	3,71	5,2	4,5	119,96	3,1	221,25	1,7	101
II	3,95	5,1	4,4	124,77	3,2	224,68	1,8	100
III	4,23	5,3	4,6	126,79	3,3	226,05	1,9	104
IV	4,47	5,6	4,8	128,55	3,5	226,72	2,0	114
V	4,41	5,4	4,6	130,48	3,4	227,27	1,9	119
VI	4,57	5,6	4,9	132,81	3,4	227,26	2,0	113
VII	4,77	5,9	5,1	134,42	3,6	227,02	2,1	123
VIII	4,76	6,1	5,4	134,64	3,5	226,95	2,1	126
IX	5,01	6,4	6,1	133,32	3,8	226,50	2,2	130
X	5,08	6,4	6,2	133,52	3,8	227,47	2,2	133
XI	5,20	6,6	6,4	133,18	3,9	228,62	2,3	138
XII	5,57	7,1	6,8	132,90	4,2	228,79	2,4	152
2012 I	5,19	6,6	6,2	133,01	3,9	229,74	2,3	158
II	5,34	6,5	6,3	133,70	4,0	231,61	2,3	160
III	5,20	6,3	5,9	134,32	3,9	232,85	2,2	171
IV	5,29	6,3	5,7	136,32	3,9	237,71	2,2	177
V	5,36	6,3	5,9	140,50	3,8	241,42	2,2	177
VI	5,62	6,7	6,1	143,74	3,9	246,02	2,3	171
VII	5,54	6,9	6,3	145,42	3,8	271,42	2,0	170

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojow- wą schłodzo- ną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu			
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	
2010	X	5,06	11,97	17,85	11,14	13,86	21,96	14,01	115,8	123,0	125,8
	XI	4,99	11,83	17,72	11,06	13,66	21,84	13,78	115,5	123,3	124,6
	XII	5,10	12,04	17,84	10,98	13,68	21,65	13,93	113,6	121,4	126,9
2011	I	4,86	11,99	17,56	10,74	13,92	21,64	14,09	116,1	123,2	131,2
	II	5,18	11,93	17,58	10,62	13,57	21,48	14,01	113,7	122,2	131,9
	III	5,55	12,09	17,85	10,67	13,73	21,79	14,07	113,6	122,1	131,9
	IV	5,86	12,60	18,00	10,79	14,04	21,92	14,06	111,4	121,8	130,3
	V	5,78	12,64	18,17	10,90	14,46	21,96	14,27	114,4	120,9	130,9
	VI	5,99	12,71	18,25	10,95	14,35	22,07	14,33	112,9	120,9	130,9
	VII	6,25	12,83	18,39	11,13	14,54	22,36	14,34	113,3	121,6	128,8
	VIII	6,24	12,84	18,55	11,14	14,64	22,26	14,25	114,0	120,0	127,9
	IX	6,57	13,06	18,65	11,30	14,73	22,39	14,49	112,8	120,1	128,2
	X	6,66	13,18	18,84	11,43	14,91	22,59	14,61	113,1	119,9	127,8
	XI	6,82	13,49	19,07	11,53	15,01	22,76	14,81	111,3	119,3	128,4
	XII	7,31	14,01	19,42	11,79	15,34	22,95	15,16	109,5	118,2	128,6
2012	I	6,82	13,93	19,37	11,81	15,51	22,94	15,35	111,3	118,4	130,0
	II	7,02	13,85	19,52	12,10	15,39	23,01	15,42	111,1	117,9	127,4
	III	6,84	13,85	19,59	12,18	15,20	23,13	15,42	109,7	118,1	126,6
	IV	6,96	13,84	19,64	12,26	15,27	23,15	15,33	110,3	117,9	125,0
	V	7,05	13,86	19,61	12,29	15,21	23,35	15,38	109,7	119,1	125,1
	VI	7,39	14,11	19,78	12,36	15,61	23,43	15,44	110,6	118,5	124,9
	VII	7,29				15,60	23,55	15,67			

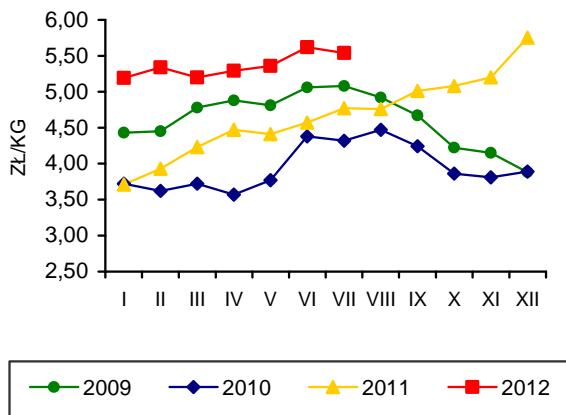
Źródło: Dane GUS i przeliczeni własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

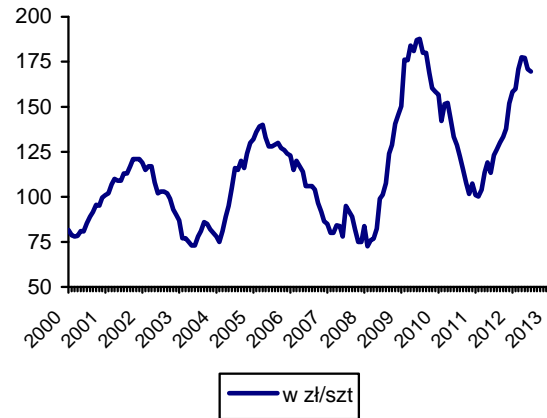
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:			
					UE-27	Niemczech	Danii	
2010	X	137,91	132,70	141,02	126,20	96,2	94,1	105,2
	XI	137,39	131,23	144,62	126,23	95,5	90,7	104,0
	XII	139,44	133,66	149,40	126,26	95,9	89,5	105,9
2011	I	135,31	131,82	130,49	123,70	97,4	101,0	106,6
	II	144,04	137,73	144,77	128,28	95,6	95,1	107,4
	III	149,09	142,80	151,19	134,02	95,8	94,5	106,6
	IV	154,51	152,43	159,49	138,05	98,7	95,6	110,4
	V	157,03	152,92	160,30	141,56	97,4	95,4	108,0
	VI	155,57	156,08	159,63	140,44	100,3	97,8	111,1
	VII	157,03	158,44	160,83	141,49	100,9	98,5	112,0
	VIII	155,71	154,28	158,10	139,64	99,1	97,6	110,5
	IX	154,84	153,55	158,10	139,12	99,2	97,1	110,4
	X	155,93	155,69	158,03	142,90	99,8	98,5	109,0
	XI	159,80	156,67	164,83	148,55	98,0	95,0	105,5
	XII	159,34	165,10	162,94	149,21	103,6	101,3	110,6
2012	I	151,41	155,14	154,45	139,84	102,5	100,4	110,9
	II	157,99	166,28	162,29	141,36	105,2	102,5	117,6
	III	161,60	165,19	164,85	143,25	102,2	100,2	115,1
	IV	163,48	167,16	170,95	147,23	102,3	97,8	113,5
	V	162,85	165,65	168,93	151,48	101,7	98,1	109,4
	VI	167,88	174,21	168,91	157,44	103,8	103,1	110,7
	VII	168,92	174,81	165,34	158,97	103,5	105,7	110,0
	VIII	178,36	183,58	181,64	164,11	102,9	101,1	111,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

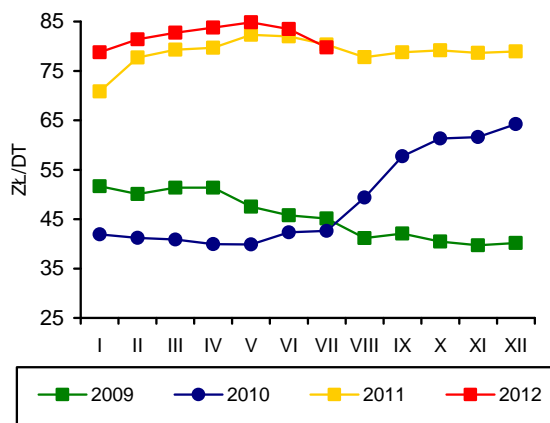
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

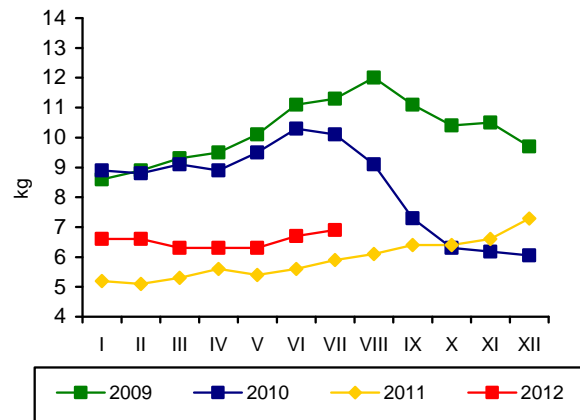
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

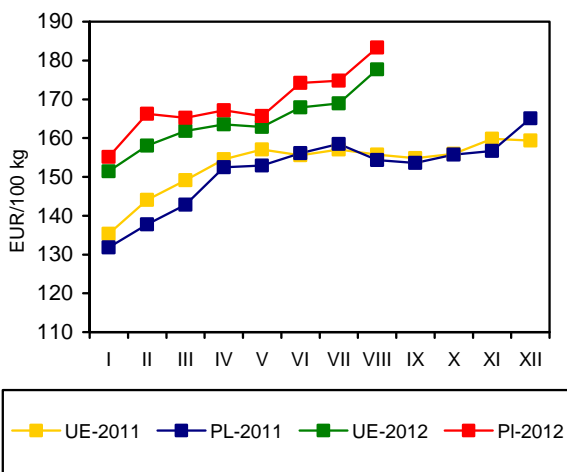
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

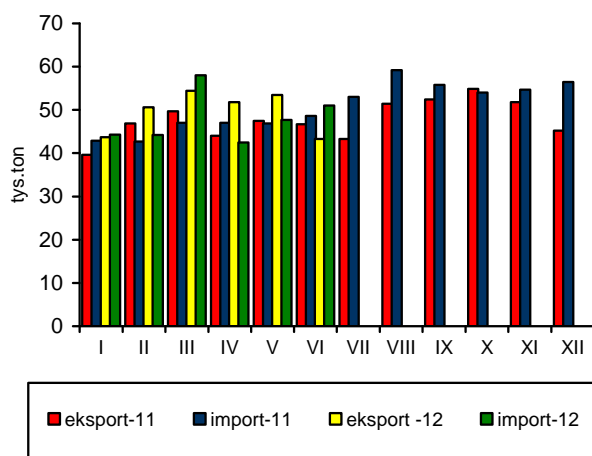
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Mimo wysokich cen surowca rzeźnego dobrze rozwija się przemysłowa produkcja mięsa drobiowego. W lipcu 2012 r., w zakładach przemysłu drobiarskiego zatrudniających powyżej 50 pracowników, wytworzono 132 tys. ton tego mięsa, tj. o 3,7% mniej niż przed miesiącem, ale o 17,8% więcej niż przed rokiem. W pierwszych siedmiu miesiącach br. przemysłowa produkcja mięsa drobiowego wzrosła o prawie 18% w relacji do analogicznego okresu 2011 roku.

Utrzymuje się wysoka dynamika eksportu drobiu. W czerwcu, mimo dużego popytu na rynku krajowym związanego z organizacją Euro 2012, eksport mięsa drobiowego o 5,4% przewyższał poziom ubiegłoroczny. W całym pierwszym półroczu br. jego wolumen zwiększył się o 17,1% w porównaniu z rokiem poprzednim. Przywóz drobiu z zagranicy obniżył się w czerwcu w relacji do maja o 42%. Był jednak o 36,7% większy niż w 2011 roku. W pierwszej połowie br. zakupy zagraniczne zwiększyły się o 19,8% w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, a więc szybciej niż eksport. Był to najprawdopodobniej skutek wysokich cen krajowego surowca rzeźnego. Pogorszyło się dodatnie saldo obrotów handlowych mięsem drobiowym w relacji rok do roku. Eksport stanowił 26% wolumenu przemysłowej produkcji tego mięsa, tj. tyle samo co w pierwszym półroczu 2011 roku.

Od początku 2012 r. drożeją przemysłowe mieszanki paszowe dla drobiu. W lipcu ceny pasz pełnoporcjowych dla kurcząt brojlerów wzrosły w relacji do poprzedniego miesiąca o 2,6% i były o 8,4% wyższe niż przed rokiem. Ceny pasz przemysłowych dla indyków wzrosły o 2,4% w porównaniu do czerwca i o 4,4% przekraczały poziom ubiegłoroczny. W pierwszych siedmiu miesiącach br. w porównaniu z analogicznym okresem przed rokiem, mieszanki przemysłowych pasz pełnoporcjowych dla kurcząt rzeźnych podrożały o 1,9%, a dla indyków, o 1,3%. Trzeba więc podkreślić, że ceny pasz przemysłowych dla drobiu ponownie osiągnęły, a nawet przekroczyły wysoki poziom ubiegłoroczny jednak przy wyższym niż wówczas poziomie cen skupu żywca. W pierwszych ośmiu miesiącach 2012 r. drożącym o 1-2% paszom towarzyszył wzrost cen skupu żywca kurcząt o ok. 6%. Indyki skupowane były po cenie o 2,1% niższej niż przed rokiem. Przyczyną była duża podaż żywca indyczego, będąca następstwem większych wstawień piskląt do

odchovu w miesiącach wiosennych. Optymalność produkcji żywca kurcząt poprawiła się, natomiast indyków – obniżyła, co powinno skutkować korektą podaży żywca indyczego w następnych miesiącach roku.

W sierpniu 2012 r. tuszki kurcząt sprzedawane były przez zakłady drobiarskie po cenie zbliżonej do notowanej przed miesiącem, ale o 15,7% wyższej niż przed rokiem. Natomiast przeciętna cena zbytu mięsa indyczego obniżyła się o 3,8% w porównaniu z poprzednim miesiącem i o 5,3% w relacji do sierpnia 2011 roku. W pierwszych ośmiu miesiącach br. w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku, ceny zbytu tuszek kurcząt wzrosły o 20,8%, a indyków o 6,7%. Ceny skupu żywca drobiowego rosły więc wolniej niż ceny zbytu mięsa. Dynamika tych ostatnich była zbliżona do dynamiki cen detalicznych, których średni poziom zwiększył się o 6,8%. Mimo wzrostu cen detalicznych, konsumpcja mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych zwiększyła się w pierwszym kwartale 2012 r. o 3,4%, w tym kurcząt o 3,8%. Kurczęta pozostały najtańszym na rynku gatunkiem mięsa w sytuacji drożejącej wołowiny i wieprzowiny.

W lipcu 2012 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o 30% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Wśród głównych producentów i eksporterów drobiu w Europie, Polska należała nadal do najtańszych. Różnica między cenami polskimi i unijnymi była jednak mniej korzystna w porównaniu do lipca 2011 roku. Średnia cena unijna wzrosła w tym okresie o 1,3%, podczas gdy cena polska o 6%. W tym samym czasie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Niemczech obniżyły się o 1,8%, we Francji nie zmieniły się, a w Holandii wzrosły o 8,5%. Spadki cen tego mięsa notowane były m.in. w Czechach i na Węgrzech. Znacząca przewaga cenowa polskiej oferty handlowej na jednolitym rynku europejskim utrzymuje się i nadal stanowi główny czynnik konkurencyjności w handlu mięsem drobiowym.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
I	108	95,2	96,4	111,0	133,0
II	92,9	85,8	96,5	101,0	122,0
III	95,1	98,1	118,0	110,0	136,0
IV	105,0	99,0	101,0	116,0	126,0
V	99,1	97,0	139,0	116,0	137,0
VI	94,2	101,5	112,0	118,0	137,0
VII	105	107,0	116,0	112,0	132,0
VIII	96	101,0	112,0	114,0	
IX	101	105,0	119,0	116,0	
X	108	113,0	125,0	128,0	
XI	93	105,0	123,0	127,0	
XII	97,7	107,0	122,0	127,0	
RAZEM	1195	1217,0	1368,0	1396,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2011	2012	2011	2012
I	2221	2659	33708	39685
II	2310	2967	33677	40547
III	3741	3546	34491	42856
IV	2443	3224	31698	37723
V	2514	3215	35373	41320
VI	1364	1865	37292	39308
VII	1875		35162	
VIII	3242		33732	
IX	2764		38927	
X	2927		42285	
XI	3345		40861	
XII	2385		35822	
RAZEM	31131		433028	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt brojlerów pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
I	1276	1312	3,22	3,48	4,73	6,40	6,61	7,08
II	1356	1339	3,43	3,78	5,38	6,56	6,61	7,42
III	1373	1339	3,86	3,77	6,02	6,57	7,59	7,49
IV	1385	1386	3,92	3,79	6,16	6,61	7,62	7,52
V	1409	1438	3,54	3,84	4,90	6,61	7,39	7,60
VI	1422	1469	3,55	4,01	5,39	6,91	6,92	8,01
VII	1391	1508	3,71	4,14	5,91	7,15	6,88	7,89
VIII	1369		3,90	4,07	6,16	7,13	7,52	
IX	1337		4,00		6,20		7,61	
X	1327		3,84		6,76		7,63	
XI	1310		3,74		6,64		7,52	
XII	1302		3,62		6,52		7,12	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)		Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
I	1363	1387	4,93	5,86	7,17	9,01
II	1402	1400	5,18	5,71	7,16	8,90
III	1438	1414	5,28	5,67	7,78	8,54
IV	1454	1446	5,71	5,43	9,15	8,94
V	1466	1502	5,87	5,37	8,39	8,83
VI	1505	1546	6,20	5,45	8,49	8,84
VII	1516	1583	6,09	5,51	8,68	8,68
VIII	1478		6,07	5,38	8,82	8,35
IX	1438		5,82		9,09	
X	1411		5,94		8,96	
XI	1400		6,01		9,15	
XII	1383		6,03		9,29	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+ UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2010 I	112,42	241,55	168,53	174,43	191,61	138,55	133,51	159,24
II	112,40	241,50	168,50	174,40	191,60	138,50	133,50	158,70
III	120,50	240,00	169,40	171,10	177,00	145,00	135,50	156,20
IV	127,10	240,00	167,10	171,00	175,00	156,30	147,20	161,70
V	125,50	241,30	165,90	171,90	175,80	160,00	148,60	163,70
VI	126,90	242,90	165,20	165,20	189,30	167,00	130,30	162,60
VII	133,10	243,80	166,10	165,00	195,00	171,00	134,80	167,30
VIII	129,20	244,60	167,90	165,30	195,00	182,80	157,40	171,90
IX	140,50	245,20	174,30	167,10	195,20	186,20	169,10	176,20
X	134,20	249,70	174,60	166,1	203,80	190,00	182,80	178,70
XI	116,10	250,00	178,50	171,30	205,00	184,20	189,00	176,60
XII	112,70	249,80	175,40	167,30	210,00	181,00	168,30	175,70
2011 I	126,20	250,00	182,00	167,30	216,60	178,90	160,50	176,40
II	137,20	249,00	182,50	168,70	220,00	182,00	165,00	179,30
III	149,10	250,40	180,40	170,30	220,00	187,10	166,10	181,60
IV	154,10	252,60	183,70	175,50	220,00	195,10	171,50	185,57
V	135,60	254,50	179,40	173,50	223,70	196,80	184,00	188,14
VI	134,10	256,60	182,10	178,40	225,00	190,20	191,50	188,29
VII	138,80	256,30	180,10	175,50	225,00	183,60	197,40	189,07
VIII	148,00	256,00	179,40	170,70	225,00	189,30	199,60	193,50
IX	141,90	256,00	180,80	162,00	225,00	193,00	201,50	192,00
X	135,10	256,00	177,50	152,50	225,00	197,70	192,90	189,60
XI	126,20	255,90	170,80	142,10	225,00	198,00	186,20	187,00
XII	119,30	255,00	170,80	144,40	225,00	198,00	178,20	186,10
2012 I	121,90	253,30	168,80	144,10	225,00	182,00	181,30	182,90
II	140,50	251,30	172,20	152,70	225,00	185,40	177,30	184,10
III	139,30	251,00	175,10	152,80	225,00	194,50	182,10	186,60
IV	139,80	251,00	172,50	155,50	225,00	199,10	183,60	185,00
V	141,10	253,00	172,20	160,00	225,00	201,00	185,20	189,00
VI	148,80	249,10	181,60	160,10	225,00	198,70	182,60	192,70
VII	147,30	251,70	169,90	158,10	225,00	199,30	183,40	191,60

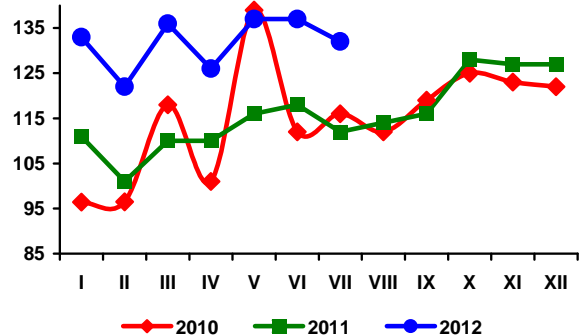
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

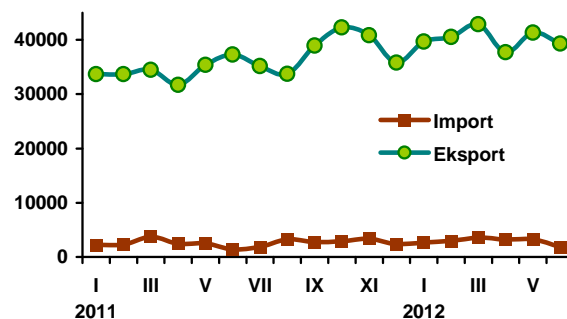
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
I	1,50	1,45	1,50	0,21	0,21	0,21
II	1,50	1,50		0,21	0,20	
III	1,49	1,51		0,23	0,21	
IV	1,63	1,58		0,22	0,20	

Źródło: Dane GUS.

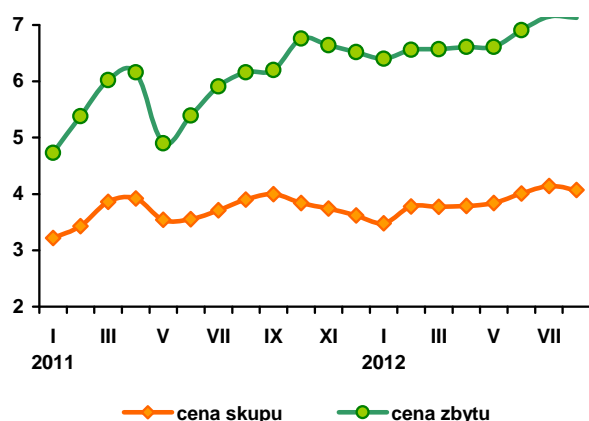
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

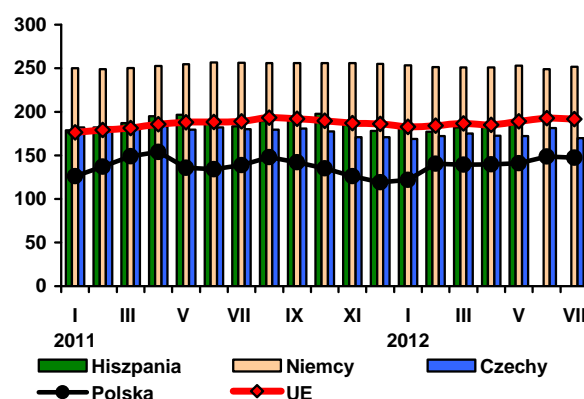
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Rynek jaj stopniowo się stabilizuje po szoku cenowym, jaki miał miejsce w pierwszym kwartale br. w związku z nowymi wymogami odnośnie wielkości i wyposażenia klatek w baterijnym chowie kur niosek, obowiązującymi od 1 stycznia. Jednakże, choć ceny jaj obniżyły się po silnym wzroście w lutym i marcu, ich poziom jest w dalszym ciągu wysoki, a poszukiwanie nowego poziomu równowagi dokonuje się więc przy znacząco wyższych cenach.

W sierpniu 2012 r. średnia cena sprzedaży jaj świeżych wszystkich klas wagowych wyniosła 37,45 zł za 100 sztuk i, mimo spadku w relacji do marca o 36%, była nadal o 30% wyższa niż notowana przed rokiem. W relacji sierpień do marca 2012 r., najbardziej potaniały jaja małe: klasy S – o 47%, a następnie duże i średnie klasy L oraz M, o 38%. Najmniej jaja bardzo duże klasy XL, o 27%. Nadal jednak poziom cen jaj był o 25% (klasa L) do 37% (klasa M) wyższy niż w sierpniu 2011 roku.

Po silnym wzroście w pierwszym kwartale 2012 r., obniżyły się również ceny jaj skupowanych do przemysłowego przetwórstwa. W lipcu i sierpniu były one o 45% niższe niż w marcu.

W pierwszych ośmiu miesiącach br. w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku, jaja przerobowe były jednak aż o 80% droższe. Nadal rynek ten charakteryzował się silnymi wahaniami cen w poszczególnych miesiącach.

Opłacalność produkcji jaj jest bardzo wysoka. W lipcu 2012 r. ceny mieszanek pasz pełnoporcjowych stosowanych w fermowej produkcji jaj wzrosły wprawdzie o 1,5% w relacji do czerwca, ale były tylko o 7,1% wyższe niż w lipcu 2011 r., a ceny uzyskiwane przez producentów jaj były w lipcu o 50% wyższe niż przed rokiem. W pierwszych siedmiu miesiącach br. średnia cena przemysłowej, pełnoporcjowej mieszanki paszowej dla kur niosek była zbliżona do notowanej w analogicznym okresie 2011 roku. Natomiast cena jaj na poziomie producenta wzrosła o ponad 70%.

W lipcu bieżącego roku ceny sprzedaży jaj konsumpcyjnych w Unii Europejskiej obniżyły się średnio o 24% w relacji do marca. Jaja potaniały w Niemczech o 42%, w Holandii o 45%, a we Francji o 37%. W Czechach ceny jaj obniżyły się o 42%, a w Polsce o 33%. W lipcu 2012 r. w porównaniu z lipcem 2011 r.,

jaja podrożały na rynku unijnym średnio o 34%, a w Polsce, o 29%. Relacje przeciętnych cen sprzedaży jaj w Polsce i w Wspólnocie poprawiły się. W lipcu 2011 r. polskie jaja kosztowały w przeliczeniu na euro o 2,4% więcej niż przeciętnie w Unii Europejskiej, a w tym samym okresie 2012 r. były o 1,2% tańsze.

Według wstępnych danych eksport jaj konsumpcyjnych z Polski był w czerwcu br. o 11,5% większy niż przed rokiem, a import o 57% mniejszy. Przyczyniły się do tego szczególnie wysokie ceny jaj notowane w pierwszym kwartale roku. Eksport przetworów z jaj, po silnym spadku w kwietniu, ponownie wzrósł i w czerwcu był o 30% większy niż przed rokiem. Import był o ok. 39% mniejszy niż w czerwcu 2011 roku. W pierwszym półroczu br. eksport jaj świeżych

zwiększył się o 6,4% w porównaniu z tym samym okresem przed rokiem, a przetworów z jaj, o 18,6%. Import był znacząco mniejszy, jaj świeżych aż o 41%, a przetworzonych o 25%.

Wzrost eksportu, przy równoczesnym spadku produkcji jaj, przyczynił się do zmniejszenia podaży jaj kierowanej na rynek wewnętrzny. Udział eksportu w produkcji jaj konsumpcyjnych przekroczył w pierwszej połowie 2012 r. 40%. W pierwszym kwartale br., mimo tak silnego wzrostu cen, spożycie jaj w gospodarstwach domowych zwiększyło się według danych GUS o 3,3% w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r., choć nadal było o 4,5% mniejsze niż w 2010 roku. W tej sytuacji można przewidywać, że ceny jaj spożywczych pozostaną wysokie.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
I	2226	1572	15106	18192	444	629	1271	1265
II	1903	1189	13301	14997	851	687	1261	1465
III	1586	1180	16468	12816	1008	615	1341	2379
IV	1586	653	14814	17002	900	533	1053	827
V	1317	649	16342	18134	772	665	1063	1055
VI	1242	539	14182	15807	1025	630	1042	1351
VII	2532		12765		970		1148	
VIII	1171		19881		1090		1356	
IX	1470		8623		735		1259	
X	1740		10861		822		1360	
XI	2200		16276		974		1543	
XII	2055		15384		651		1140	
RAZEM	19028		174103		10242		14837	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2011	2012	2011	2011	2011	2012	2011	2012
I	38,30	44,00	29,00	35,60	24,00	34,20	19,00	26,10
II	37,70	47,80	28,20	40,20	24,40	36,60	19,50	30,60
III	36,20	70,00	27,80	60,70	24,60	56,40	19,40	49,30
IV	35,40	63,70	25,90	51,40	23,80	49,80	18,40	43,60
V	35,40	50,60	25,90	39,50	21,80	38,40	17,40	31,30
VI	37,10	50,40	25,90	37,40	22,40	35,30	17,90	27,10
VII	41,40	50,20	31,00	38,00	25,20	35,40	21,60	27,00
VIII	39,90	51,10	30,20	37,70	25,40	34,90	20,10	26,10
IX	39,30		28,50		26,60		21,50	
X	39,40		31,80		26,30		20,50	
XI	42,10		33,60		30,30		23,90	
XII	43,50		33,90		31,40		25,90	

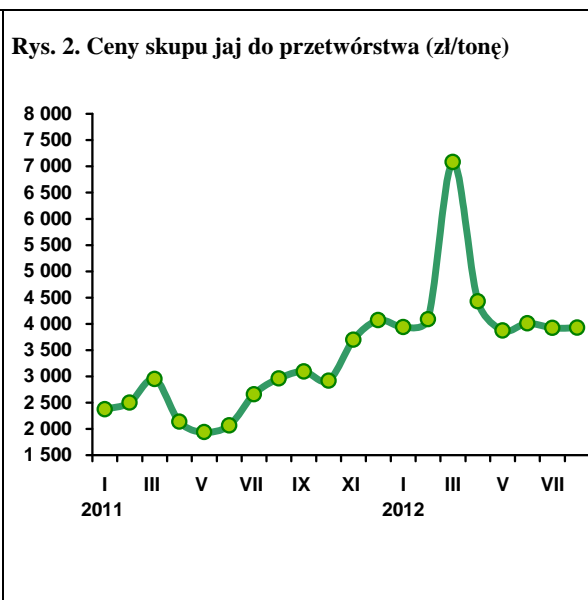
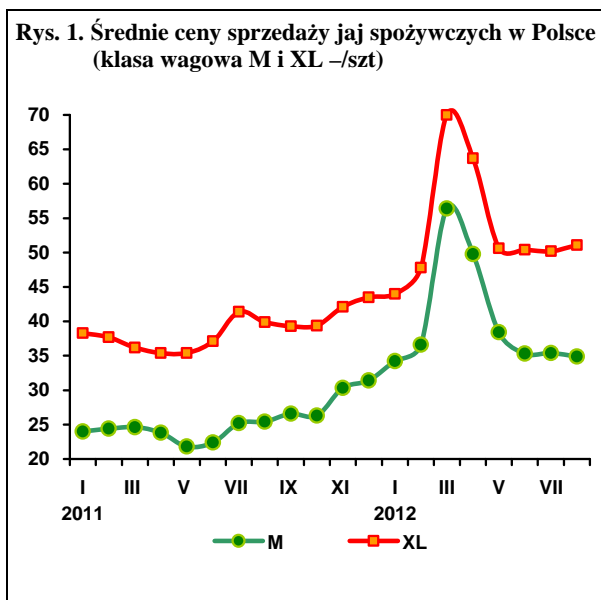
^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2009 VII	111,54	101,55	93,44	100,11	66,00	111,43
VIII	114,99	101,19	93,44	96,22	69,73	111,69
IX	120,05	100,31	93,44	104,69	75,00	115,35
X	124,47	104,39	124,48	107,57	80,84	117,93
XI	133,48	111,12	134,62	119,66	87,18	122,58
XII	139,67	114,73	213,77	130,65	100,03	133,60
2010 I	137,21	113,02	213,77	122,81	98,71	137,90
II	140,02	116,42	161,63	116,46	104,00	132,21
III	151,64	118,85	194,74	127,96	113,50	142,89
IV	144,50	116,41	122,77	114,75	94,30	123,16
V	123,31	101,58	98,26	98,01	76,70	108,58
VI	112,49	97,32	105,84	89,95	67,67	104,48
VII	113,21	92,36	87,04	75,11	49,40	95,59
VIII	112,97	90,80	103,23	74,88	55,66	100,17
IX	114,90	97,98	106,32	96,42	66,10	107,79
X	113,14	98,25	90,86	79,92	58,42	101,88
XI	112,21	94,80	96,95	77,15	57,23	102,16
XII	110,82	90,65	113,90	87,31	59,69	105,54
2011 I	115,01	90,50	91,61	85,51	54,35	102,91
II	117,90	93,61	98,74	84,65	63,93	105,93
III	108,50	93,50	112,52	93,16	76,35	111,37
IV	102,28	80,41	80,16	85,45	53,94	98,91
V	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VI	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VII	114,07	81,27	101,25	116,82	73,83	111,44
VIII	113,68	96,87	109,96	121,54	84,65	117,75
IX	109,24	106,39	105,10	113,54	83,77	115,77
X	112,91	102,76	104,73	99,99	82,06	113,33
XI	118,47	104,73	122,93	114,01	92,40	123,08
XII	119,26	107,88	138,02	137,55	109,48	133,79
2012 I	128,89	116,84	131,92	149,59	125,03	140,46
II	154,00	134,81	163,63	157,69	136,28	153,60
III	221,41	213,58	227,54	209,31	194,26	195,43
IV	194,43	181,50	168,66	187,38	150,77	177,12
V	150,80	138,97	150,67	158,76	134,42	158,98
VI	142,29	123,25	138,20	139,97	124,73	151,71
VII	147,41	124,31	131,07	132,46	126,73	149,12

Źródło: Dane MRiRW.

W Unii Europejskiej, wzrostowa do niedawna tendencja cen jagniąt przekształca się w spadkową. W I kwartale 2012 r. przeciętna ich cena wynosiła 589,97 EUR/100 kg i była wyższa niż w I kwartale 2011 o 5%. W II kwartale ukształtowała się ona na poziomie 576,40 EUR/100 kg i była o 1% niższa niż rok wcześniej. W III kwartale przeciętna cena jagniąt w UE-27 będzie prawdopodobnie o 4-5% niższa niż w III kwartale ubiegłego roku. Nieco inaczej zachowują się ceny owiec ciężkich, które oscylują wokół poziomów ubiegłorocznych i po przejściowym spadku, który nastąpił w maju nadal wykazują tendencję wzrostową. W lipcu i w sierpniu przeciętne ceny tych owiec były wyższe niż w analogicznych miesiącach poprzedniego roku odpowiednio o 7% i 17%.

Nadal rosnące ceny owiec ciężkich stwarzają nadzieje na dalszy wzrost cen skupu owiec na polskim rynku zważywszy na fakt, że w skupie dominują kategorie wagowe obejmujące owce powyżej 24 kg¹. Korzystną okolicznością dla polskich producentów jest także utrzymująca się nadal wzrostowa tendencja cen jagniąt we Włoszech, a więc w kraju będącym głównym importerem polskich jagniąt. W I kwartale przeciętna cena jagniąt we Włoszech była wyższa niż przed rokiem o 31%, a w II kwartale o 16%. W III kwartale stopa

¹ Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW wynika, że w lipcu 2012 roku jagnięta o wadze 17-24 kg stanowiły 22% skupu, o wadze 24,1-31 kg 56% skupu, o wadze 31,1-36 kg 19%, a o wadze 36,1-40 kg -3%.

wzrostu może być, co prawda niższa i wynieść 13-14%, ale i tak pozostanie relatywnie wysoka.

Z danych Komisji Europejskiej wynika, że przeciętna cena owiec ciężkich w Polsce w I kwartale osiągnęła 419 EUR/100 kg, a w II kwartale 400 EUR/100 kg. Cena w I kwartale była o 7% wyższa od ceny ubiegłorocznej, a w II kwartale o 2% niższa. W III kwartale będzie ona prawdopodobnie wyższa o około 2%. Podobne tendencje, choć skorygowane kursem złotego względem euro występują w przypadku cen wyrażonych w złotych. Przeciętna cena skupu w I kwartale osiągnęła 7,49 zł/kg i była o 12% wyższa niż w I kwartale 2011 r. W II kwartale wyniosła ona 7,58 zł/kg. i była o 1% niższa niż rok wcześniej. W III kwartale będzie ona prawdopodobnie wyższa niż w III kwartale 2011 r. o 3-4%.

Jeśli w IV kwartale 2012 r. kurs złotego względem euro utrzyma się na dotychczasowym poziomie wynoszącym około 4,20, to będzie on niższy o kilka procent od ubiegłorocznego, co niekorzystnie wpłynie na ceny owiec w Polsce. Aby ceny wyrażone w złotych utrzymały się na ubiegłorocznym poziomie musiałyby mieć miejsce wzrost cen wyrażonych w euro w granicach 4-5%. Taka sytuacja jest możliwa ze względu na przewidywany wzrost cen owiec ciężkich w UE-27 oraz jagniąt na rynku włoskim.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012 ^{a)}	Zmiana w % 2012/2011
I półrocze	899	1054	950	90
II półrocze	875	595	500	84
Rok	1774	1649	1450	88

a) prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2011	21,4	78,2	62,3	255,2	69,7	82,3	59,1	97,7	71,5	72,8	61,5	105,9	1039
2012	0,2	16,5	218,3	76,1	28,8	72,7	x	x	x	x	x	x	750 ^{b)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	0,9	21,1	350,4	29,8	41,3	88,3	x	x	x	x	x	x	72,2
Import 2011	25,5	29,6	30,3	49,2	172,7	92,7	107,8	125,7	53,8	77,6	27,0	22,1	814
2012	51,6	56,5	74,7	39,8	11,1	11,0	x	x	x	x	x	x	500 ^{b)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	210,2	190,9	246,5	80,9	0,6	11,9	x	x	x	x	x	x	61,4

b) prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
2010/2011	6,39	6,22	6,06	5,64	8,02	5,65	6,60	7,79	8,28	7,24	7,45	7,05
201/2012	7,16	6,92	6,80	6,02	9,61	7,42	6,55	8,49	8,34	6,52	7,89	6,34
miesiąc roku poprzedniego = 100	112,1	111,3	112,2	106,7	119,8	131,3	99,2	110,0	100,7	90,1	105,9	89,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
VI	7,8	16,6	1,96	4,17
VII	7,8	16,6	1,98	4,21
VIII	7,9	16,8	1,92	4,09
IX	8,4	17,9	1,94	4,13
X	7,8	16,6	1,79	3,81
XI	8,4	17,9	1,90	4,04
XII	10,7	22,8	2,39	5,09
I 2012	9,2	19,6	2,10	4,47
II	8,7	18,6	2,09	4,45
III	9,1	19,4	2,20	4,68
IV	9,1	19,4	2,18	4,64
V	8,6	18,3	2,01	4,27
VI	8,5	18,1	1,97	4,20
VII	8,1	17,2	1,93	4,11

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
2010	42,66	43,50	43,70	43,79	43,79	43,27	43,04	42,78	42,77	43,25	43,25	43,68
2011	45,55	46,19	45,62	45,32	45,16	43,39	44,43	43,85	43,97	44,88	46,74	48,29
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,8	106,2	104,3	103,5	103,1	100,3	103,2	102,5	102,8	103,8	108,1	110,6

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
UE-27												
2010/2011	626,2	627,4	615,6	614,5	572,1	553,8	567,6	601,2	578,8	582,1	597,8	617,9
2011/2012	646,1	669,6	683,4	691,3	602,5	582,8	584,6	593,1	581,5	554,6	570,6	598,4
miesiąc roku poprzedniego = 100	103,2	106,7	111,0	112,5	105,3	105,2	103,0	98,7	100,5	95,3	95,4	96,8
Włochy												
2010/2011	542,2	549,6	564,8	545,5	464,8	453,9	465,1	550,7	507,7	509,8	511,9	513,4
2011/2012	515,4	515,9	576,8	594,7	601,8	604,5	605,0	607,3	607,0	603,8	603,6	578,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	95,1	93,9	102,1	109,0	129,5	133,2	130,1	110,3	119,6	118,4	117,9	112,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-27 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
UE-27												
2010/2011	426,6	413,9	429,6	451,6	449,6	459,8	486,9	534,7	551,1	491,0	466,7	433,7
2011/2012	446,2	452,8	473,0	501,9	517,7	512,7	519,2	541,5	518,4	501,2	498,3	505,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	104,6	109,4	110,1	111,1	115,1	111,5	106,6	101,3	94,1	102,1	106,8	116,6
Wielka Brytania												
2010/2011	425,5	398,7	418,8	455,2	464,5	469,2	511,6	581,7	616,4	472,0	471,5	456,7
2011/2012	436,0	439,2	471,7	527,0	529,3	524,9	530,9	562,5	527,0	516,3	518,6	526,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	102,5	110,2	112,6	115,6	114,0	111,9	103,8	96,7	85,5	109,4	110,0	115,3

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
2010/2011 NZD/szt. 15 kg	82,52	90,20	91,50	84,15	80,42	81,56	81,44	83,58	71,36	92,82	91,88	94,39
2011/2012 NZD/szt. 15 kg	92,00	96,50	100,9	88,36	73,44	69,50	64,50	64,08	51,38	64,18	62,18	62,14
miesiąc roku poprzedniego = 100	111,5	107,0	110,3	105,0	91,3	85,2	79,2	76,7	72,0	69,1	67,7	65,8

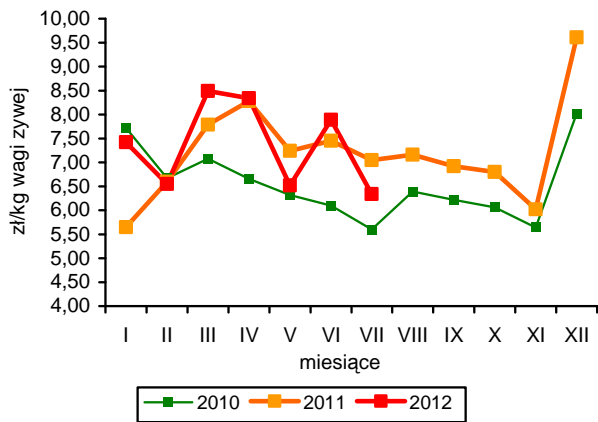
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

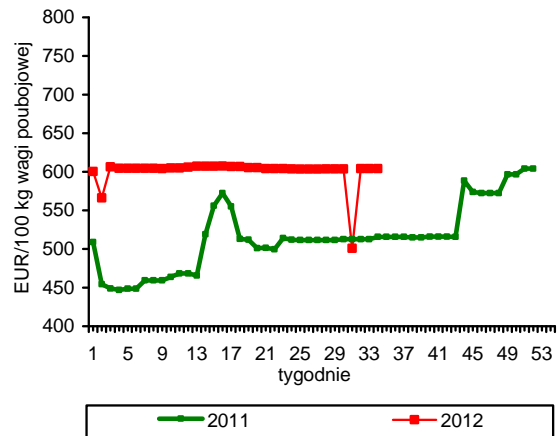
Wyszczególnienie	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
2010/2011 AUD/100 kg cwe	489	454	497	517	568	620	606	625	558	514	499	489
2011/2012 AUD/100 kg cwe	519	519	519	512	461	475	478	441	427	409	400	400
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,3	114,3	104,4	99,0	81,2	76,6	78,9	70,6	76,5	79,6	80,2	81,8

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

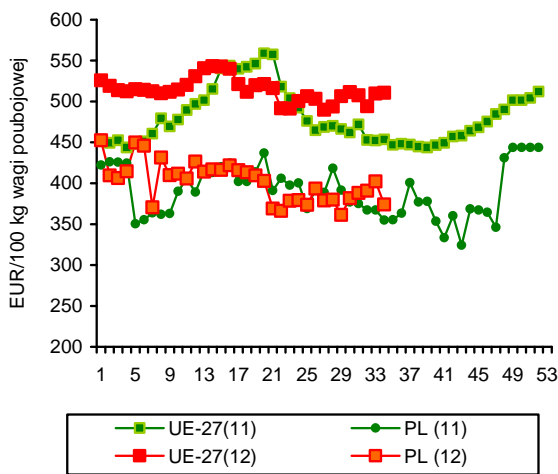
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

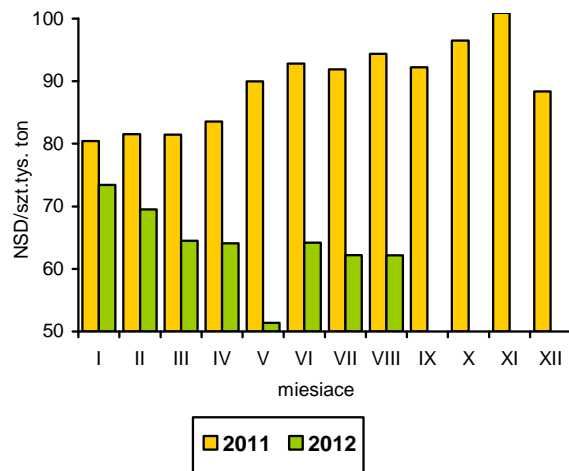
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

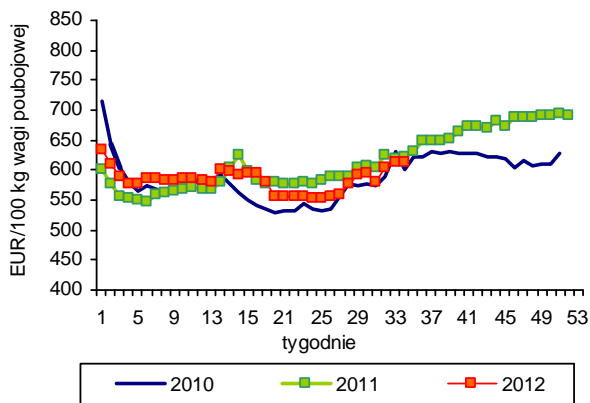
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

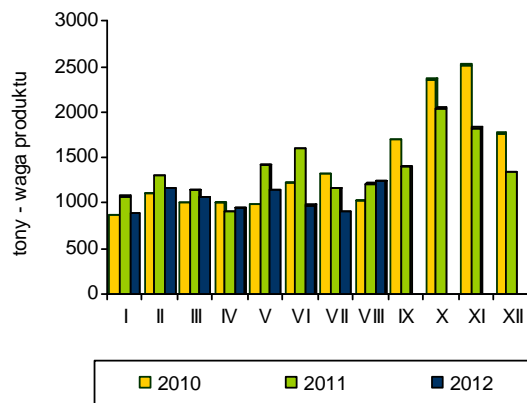
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Połowcy ryb na Bałtyku wyniosły w I półroczu 2012 r. 77,3 tys. ton i były o 1,1% niższe niż przed rokiem. Spadek wyładunków odnotowano wyłącznie w przypadku śledzi (o 35% do 10,1 tys. ton), których kwoty połowowe zostały obniżone w 2012 r. o 25%. Połowcy szprotów zwiększyły się w analizowanym okresie o 6,3% do 52,5 tys. ton¹, wykorzystując 80% dostępnego Polsce limitu. Tak wysoki poziom spowodował, że Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wydał rozporządzenie o zakazie dalszych połowów szprotów, a pozostała część limitu będzie wykorzystana w ramach przyłowu podczas ukierunkowanych połowów śledzi. Mimo rosnących połowów dorszy (o 13,5% do 7,6 tys. ton) w I półroczu 2012 r. wykorzystano zaledwie 37% dostępnej kwoty i kolejny rok z rzędu nie uda się jej prawdopodobnie w pełni wykorzystać. Komisja Europejska przedstawiła propozycje zmian w dopuszczalnych limitach połowowych ryb na Bałtyku w 2013 r. W przypadku dorszy proponowane jest obniżenie kwot dla stada wschodniego o 9% i o 25% dla stada zachodniego. Dla śledzi wzrost mógłby wynieść 23% dla ryb połowianych na Bałtyku zachodnim i 9% na wschodnim, a dla szprotów proponowany jest 11% przyrost limitu.

Produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przemysłu rybnego (zatrudnienie powyżej 49 osób) utrzymuje się w 2012 r. na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego. W I półroczu br. wyniosła ona 156,3 tys. ton i była o 0,9% wyższa niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Spośród głównych grup produktów zwiększyło się przetwórstwo wędzonych łososi (o 10,3% do 21,7 tys. ton), przetworów i konserw ze śledzi (o 2,7% do 47,6 tys. ton) oraz mrożonych filetów z ryb morskich (o 2,3% do 12,3 tys. ton). Największą dynamiką wzrostu w br. charakteryzuje się produkcja przetworów i konserw z łososi (blisko 3-krotny wzrost) oraz mrożonego mięso z ryb morskich oraz całych i morskich mrożonych (o ok. 40%). Na bardzo niskim poziomie utrzymuje się natomiast produkcja innych, poza łososiami, ryb wędzonych. W analizowanym okresie wyprodukowano zaledwie 10,4 tys. ton ryb w tym asortymencie, wobec 16,7 tys. ton w roku ubiegłym.

Eksport ryb, przetworów rybnych i owoców morza wyniósł w okresie styczeń-czerwiec 2011 r. 175,0 tys. ton i był o 3,6% niższy niż w analogicznym

okresie roku poprzedniego. Eksport z burt statków zmniejszył się o 21,8% do 40,8 tys. ton², a eksport z lądu zwiększył się o 3,2% do 134,2 tys. ton. Wartość eksportu ogółem wyniosła 2378 mln zł i była 10,1% większa niż rok wcześniej. Wolumen importu zmniejszył się o 4,3% do 207,5 tys. ton, przy 3,1% wzroście wydatków na zakup ryb (2302 mln zł). Wyższe tempo wzrostu eksportu w porównaniu z importem spowodowało, że po raz pierwszy od kilkunastu lat odnotowano dodatnie saldo wymiany handlowej rybami, przetworami rybnymi i owocami morza (76 mln zł). W 2012 r. o obrotach handlowych sektora rybnego decyduje przede wszystkim dalszy spadek popytu wewnętrznego pod wpływem wysokich cen na rynkach światowych. Wyjątek stanowią tylko silnie taniejące łososie, na które zwiększyło się zarówno zapotrzebowanie przetwórstwa z przeznaczeniem na eksport, jak i ich spożycie w kraju. Natomiast w eksporcie, mimo spadku wolumenu, rośnie jego wartość pod wpływem skokowego wzrostu wartości wywozu przetworów i konserw, głównie ze śledzi. Zmniejszenie wielkości wywozu wynika głównie z ograniczenia sprzedaży szprotów paszowych bezpośrednio ze statków w portach zagranicznych.

W miesiącach letnich, na skutek sezonowego ograniczenia spożycia i bariery popytowej spowodowanej wysokimi cenami, wyhamowały podwyżki cen detalicznych ryb, przetworów rybnych i owoców morza na rynku krajowym. W lipcu br., w porównaniu z czerwcem ceny praktycznie nie uległy zmianie, a od początku roku podrożały średnio o 3,2%. W stosunku do cen notowanych przed rokiem są one jednak o blisko 9% wyższe, a w ujęciu średniorocznym (styczeń-lipiec br. w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego) o ponad 10%. Drożeją przede wszystkim ryby solone (śledzie), filety z ryb morskich (świeże i mrożone – morszczuki, dorsze) oraz ryby wędzone (makrele).

² Dane odnośnie eksportu burtowego są w części szacunkami autora na podstawie danych Centrum Monitoringu Rybołówstwa.

¹ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 sierpnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia zakazu prowadzenia połowów szprotów w podobszarach 22–32 Morza Bałtyckiego.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosoś bałtycki
2009 I-XII	84 188	22 528	11 176	9 653	2 968	130 513	91 130	9 891
2010 I-XII	58 837	24 748	12 196	11 229	2 672	109 577	92 945	9 563
2011 I-XII	56 490	29 881	11 861	9 725	2 542	110 497	51 258	6 151
2011 ^a VI	5 165	2 484	1 649	803	277	10 378	145	19
VII	942	2 417	223	957	292	4 831	539	15
VIII	740	3 267	189	801	332	5 329	1 255	46
IX	1 304	2 984	1 057	715	351	6 411	1 145	36
X	702	2 775	1 056	725	177	5 435	1 652	272
XI	1 707	2 603	1 375	752	90	6 527	2 961	526
XII	1 686	147	1 308	524	104	3 769	5 578	3 732
2012 ^a I	2 586	1 118	1 576	719	45	6 044	5 780	943
II	3 082	1 101	895	686	27	5 791	2 872	553
III	11 295	1 662	1 694	2 350	154	17 155	8 582	1 348
IV	14 160	2 869	1 354	544	286	19 213	3 551	127
V	15 943	1 026	1 287	681	231	19 168	4 003	123
VI	5 466	2 325	747	778	657	9 973	148	4
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VI 2012</u> <u>VI 2011</u>	105,8	93,6	45,3	96,9	237,2	96,1	102,1	21,1
<u>I-VI 2012</u> <u>I-VI 2011</u>	106,3	64,4	113,5	109,6	117,2	98,9	65,4	203,3

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2009 I-XII	8 357	39 857	81 272	152 048	87 325	10 813	8 086	281 498
2010 I-XII	10 516	41 335	104 398	165 431	93 393	10 920	9 825	321 680
2011 I-XII	8 384	36 44	85 788	181 906	97 291	12 030	10 973	312 522
2011 VI	660	2 535	5 081	12 773	6 313	951	816	21 049
VII	264	2 559	5 027	11 380	6 177	747	695	19 230
VIII	257	2 148	5 188	13 070	6 500	843	775	20 663
IX	625	2 996	6 594	15 819	8 208	1 096	1 048	26 034
X	944	2 963	7 049	17 581	9 766	1 015	1 039	28 537
XI	1 023	3 434	8 221	18 471	10 196	1 024	1 085	31 149
XII	874	3 506	10 295	17 318	10 126	1 083	813	31 993
2012 I	792	3 545	6 017	15 787	8 743	950	1 018	26 141
II	852	3 194	7 113	18 618	10 751	1 004	1 066	29 777
III	855	4 189	7 867	18 508	9 268	1 583	1 055	31 419
IV	621	4 018	5 693	13 778	6 560	1 037	825	24 110
V	638	3 510	5 431	13 163	5 968	1 139	826	22 742
VI	569	2 873	5 197	13 508	6 277	826	548	22 147
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VI 2012</u> <u>VI 2011</u>	86,2	113,3	102,3	105,8	99,4	86,9	67,2	105,2
<u>I-VI 2012</u> <u>I-VI 2011</u>	98,4	113,2	86,0	105,8	102,7	105,1	96,7	100,9

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2009 I-XII	319,6	90,1	47,7	31,3	78,9	415,9	179,4	80,5	35,3	90,3
2010 I-XII	325,9	96,0	55,2	37,8	66,9	465,9	189,3	86,9	38,1	113,1
2011 I-XII	351,5	113,9	53,7	38,6	64,5	450,9	185,2	86,3	36,7	113,1
2011 VI	28,1	9,6	4,5	2,7	3,8	29,4	10,8	5,4	2,3	8,1
VII	23,6	8,8	3,9	2,4	4,9	30,2	13,2	5,0	2,8	7,0
VIII	25,6	7,6	3,6	2,8	8,2	29,8	13,4	5,2	2,5	6,5
IX	27,1	8,6	3,9	3,0	7,1	40,7	15,9	9,1	3,9	9,8
X	27,7	10,3	4,8	3,4	5,7	42,4	18,2	8,8	3,4	9,8
XI	30,1	13,6	5,4	3,9	3,4	49,4	21,4	8,2	4,2	12,2
XII	35,1	12,7	4,6	5,6	6,7	41,7	16,7	6,0	3,3	11,9
2012 ^b I	27,8	9,6	4,5	3,0	6,0	40,0	16,2	8,4	2,8	10,7
II	27,2	10,1	4,5	3,5	5,6	34,8	15,1	6,2	3,3	8,4
III	38,0	10,5	4,9	4,1	10,1	43,7	15,1	7,7	3,9	14,1
IV	30,9	8,3	4,5	3,2	8,0	28,2	9,9	4,8	2,1	9,1
V	26,6	8,7	4,0	3,2	1,7	32,0	10,5	5,3	2,7	11,1
VI	24,5	8,5	4,0	2,9	4,6	28,8	9,5	4,9	2,3	9,5
Wskaźnik zmian (%)										
<u>VI 2012</u> <u>VI 2011</u>	87,2	88,3	88,3	107,9	121,6	97,9	87,8	90,1	100,9	118,0
<u>I-VI 2012</u> <u>I-VI 2011</u>	96,1	106,4	96,2	114,4	126,4	95,7	88,3	84,7	103,2	112,4

^a z eksportem burtowym oszacowany na podstawie danych Centrum Monitoringu Rybołówstwa, ^b dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03037430 ^b (03035410)			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021200 ^b (03021400)	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
						mintaj 03042985 ^b (03047500)	panga 03042903 ^b (03046200)	morszczuk 03042956 ^b (03047415)		
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2009 I-XII	4,01	3,73	5,03	4,68	4,42	6,88	-	9,18	14,79	10,44
2010 I-XII	3,77	3,68	4,15	4,36	4,26	6,27	5,89	9,40	19,21	9,65
2011 I-XII	6,03	6,42	5,49	5,24	5,17	6,13	6,73	11,53	17,86	10,47
2011 VI	5,74	5,57	4,94	-	5,33	6,00	6,57	10,63	18,36	10,03
VII	5,81	5,67	5,30	-	5,50	6,09	6,74	10,91	17,09	11,18
VIII	5,84	5,65	5,22	-	5,35	5,63	6,90	11,24	15,52	7,73
XI	6,26	6,26	6,12	7,19	5,94	5,79	7,11	12,05	15,88	12,63
X	7,90	7,47	6,20	6,86	6,47	7,08	7,67	12,88	15,37	12,55
XI	8,06	7,66	6,36	6,93	6,51	5,83	7,57	12,51	14,45	13,45
XII	7,55	7,93	6,20	6,64	5,71	6,16	7,66	13,32	15,24	15,46
2012 ^a I	8,06	8,19	6,28	6,99	6,64	6,92	7,54	13,22	14,75	14,16
II	8,65	8,25	6,38	6,70	6,37	6,67	7,64	13,09	14,74	14,78
III	8,33	7,89	6,26	6,56	6,44	6,27	6,66	12,61	15,30	14,26
IV	8,12	7,72	6,24	6,56	6,66	6,87	7,50	12,15	16,32	15,34
V	8,10	5,55	6,09	6,99	6,65	7,62	7,51	11,86	17,08	14,33
VI	8,06	8,49	6,70	6,88	6,70	8,35	7,22	12,49	16,33	15,63
Wskaźnik zmian (%)										
<u>VI 2012</u> <u>VI 2011</u>	140,5	152,3	135,6	x	125,8	139,2	109,9	117,5	89,0	155,8
<u>I-VI 2012</u> <u>I-VI 2011</u>	147,9	181,2	124,8	143,5	139,3	111,9	117,3	123,4	75,8	161,6

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej (w nawiasie kod według nowej nomenklatury z 2012 r.)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03042929 ^b (03047190)			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054945 ^b (03054300)	Krewetki przetw. 160520 ^b (160521)	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03026180 ^b (03024390)
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2009 I-XII	8,63	16,17	18,44	20,87	41,35	37,41	46,04	2,38	0,51
2010 I-XII	7,52	17,37	18,38	17,91	44,75	36,45	42,46	2,57	0,50
2011 I-XII	7,25	21,82	18,97	18,71	49,39	43,02	36,71	2,50	0,85
2011 VI	5,28	20,73	20,13	17,47	48,35	39,39	35,75	2,40	0,73
VII	5,88	21,26	19,82	20,22	52,68	40,50	37,11	2,50	-
VIII	8,08	22,34	18,21	18,31	50,25	42,04	40,42	2,70	-
IX	8,57	22,67	18,69	20,61	49,27	43,93	40,45	2,74	0,67
X	8,97	24,67	19,91	21,58	52,69	47,30	40,55	2,70	0,73
XI	5,10	24,58	17,61	22,19	47,79	49,17	42,35	2,72	0,66
XII	9,43	25,71	22,23	22,36	49,54	48,18	40,66	-	0,67
2012 ^a I	13,52	25,62	19,56	22,44	46,57	47,50	42,22	3,07	-
II	13,08	23,46	19,17	21,32	43,23	44,18	40,76	3,23	0,84
III	13,04	23,62	20,24	20,28	42,86	44,82	b.d. ^c	3,43	0,87
IV	13,03	20,78	18,96	19,47	43,73	43,12	48,97	3,28	0,94
V	13,56	22,93	20,88	19,97	43,02	45,21	51,36	3,49	0,90
VI	13,47	21,60	18,92	20,10	42,69	46,57	57,20	3,40	1,28
Wskaźnik zmian (%)									
VI 2012 VI 2011	255,0	104,2	94,0	115,0	88,3	118,2	160,0	141,8	174,4
I-VI 2012 I-VI 2011	190,8	111,9	105,3	125,1	89,9	112,9	x	136,7	110,6

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej, ^c dane podlegają weryfikacji

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi	
2009 I-XII	9,29	-	10,26	59%	10,77	64%	8,44	55%	6,50	72%	7,66	70%
2010 I-XII	9,38	-	11,10	60%	10,80	62%	7,02	46%	6,41	69%	7,23	65%
2011 I-XII	11,46	-	12,31	59%	12,39	65%	8,60	x	7,56	75%	9,18	75%
2011 VI	11,62	-	12,22	58%	12,58	67%	8,69	x	7,40	75%	8,64	72%
VII	11,69	-	12,25	58%	b.d.	x	8,85	x	7,49	76%	8,95	74%
VIII	11,79	-	12,30	58%	12,58	67%	8,81	x	7,47	76%	9,02	74%
IX	11,75	-	12,28	58%	12,60	66%	8,83	x	7,59	76%	9,77	80%
X	12,03	-	12,38	58%	12,62	65%	8,85	x	8,38	81%	10,95	84%
XI	12,10	-	12,47	58%	12,60	62%	8,91	x	8,65	79%	12,22	87%
XII	11,94	-	12,28	56%	14,19	69%	8,65	x	8,80	76%	12,31	82%
2012 I	11,99	-	12,29	57%	14,62	70%	9,41	x	8,98	76%	12,66	82%
II	11,71	-	12,20	56%	14,44	68%	9,34	x	8,99	74%	12,76	82%
III	11,63	-	12,48	57%	14,28	67%	9,40	x	9,01	73%	12,67	80%
IV	11,57	-	12,45	56%	13,48	63%	9,37	x	9,04	73%	12,78	80%
V	11,63	-	12,46	57%	13,61	63%	9,35	x	9,11	73%	12,84	80%
VI	11,53	-	12,44	56%	14,09	66%	9,29	x	9,27	74%	12,91	80%
VII	11,44	-	12,16	55%	14,13	66%	9,35	x	9,29	74%	12,92	80%
Wskaźnik zmian (%)												
VII 2012 VII 2011	97,9	x	99,3	x	x	x	105,6	x	124,0	x	144,4	x
I-VII 2012 I-VII 2011	104,5	x	100,5	x	117,9	x	110,8	x	127,9	x	160,2	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone			Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	dorsz	łosoś	pstrąg	makrela	filety ze śledzia w śmietanie	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2009I-XII	16,94	13,20	19,19	66,98	26,09	14,67	15,95	20,69	24,77	11,01	13,05
2010I-XII	17,46	12,75	21,37	71,60	27,27	14,75	16,45	21,62	26,23	11,13	13,45
2011I-XII	18,93	12,97	23,70	74,89	30,38	16,07	17,52	22,61	26,88	12,31	14,52
2011 VI	18,69	12,99	23,44	75,00	30,71	15,79	17,70	22,44	26,94	11,92	-
VII	18,76	13,00	23,67	75,70	31,00	16,13	17,80	22,69	26,88	12,06	-
VIII	18,90	13,01	23,94	75,20	30,90	16,14	17,83	22,94	27,00	12,12	-
IX	18,98	13,00	24,15	76,00	31,08	16,41	17,70	23,00	27,12	12,24	-
X	19,52	13,03	24,67	75,80	31,30	17,10	17,80	23,06	27,24	12,95	15,07
XI	20,21	13,29	25,23	76,90	31,52	17,49	18,05	23,25	27,59	14,02	15,16
XII	20,62	13,24	25,91	76,63	31,83	17,75	18,65	23,56	27,59	14,92	15,12
2012 I	20,87	13,47	26,45	76,50	31,83	17,80	19,08	23,56	27,71	15,40	15,13
II	21,20	13,63	26,63	76,40	32,01	17,87	19,50	23,69	28,00	15,62	15,13
III	21,38	13,66	26,71	76,60	32,08	17,89	19,55	23,63	28,53	15,82	15,40
IV	21,41	13,71	26,80	76,10	32,17	17,87	19,75	24,12	28,88	15,97	15,38
V	21,54	13,84	26,67	75,10	31,98	17,83	19,95	24,44	29,41	16,05	-
VI	21,49	13,80	26,72	75,50	32,05	17,86	20,30	24,88	29,65	16,07	-
VII	21,49	13,76	26,73	74,40	32,31	17,73	20,50	25,31	30,00	16,15	-
Wskaźnik zmian (%)											
VII 2012 VII 2011	114,6	105,8	112,9	98,3	104,2	109,9	115,2	111,5	111,6	133,9	x
I-VII 2012 I-VII 2011	115,8	106,4	116,4	102,4	108,0	115,7	115,3	109,1	108,7	136,4	108,4

Źródło: Dane GUS.

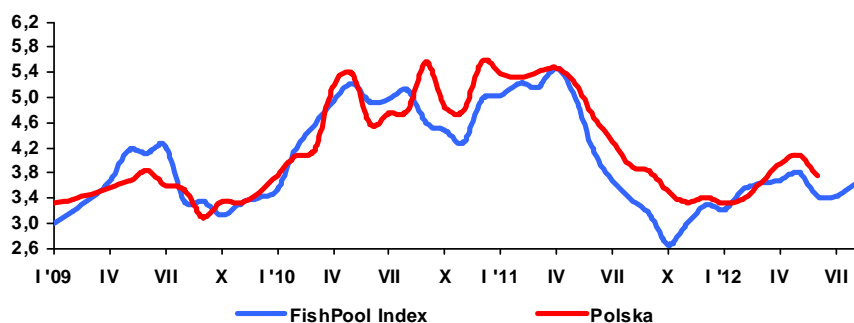
Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)^a

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
2008	5,58	2,52	0,79	0,58	0,56	1,13
2009	5,50	2,28	0,77	0,63	0,57	1,24
2010	5,40	2,20	0,83	0,63	0,55	1,19
2011	5,04	2,05	0,82	0,60	0,52	1,05
I kw. 2011	1,22	0,52	0,23	0,19	0,13	0,15
I kw. 2012	1,23	0,55	0,23	0,17	0,13	0,14
Wskaźnik zmian (%)						
I kw. 2012 I kw. 2011	100,8	105,8	100,0	89,5	100,0	93,3

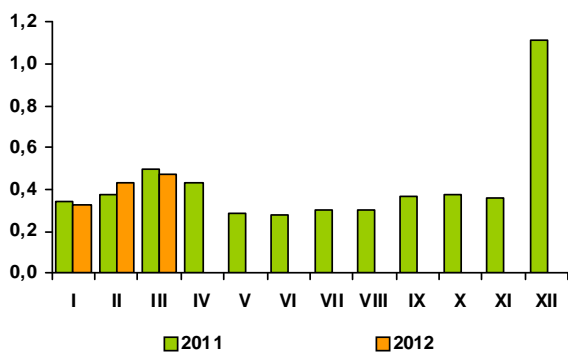
^a obliczenia na podstawie danych miesięcznych

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

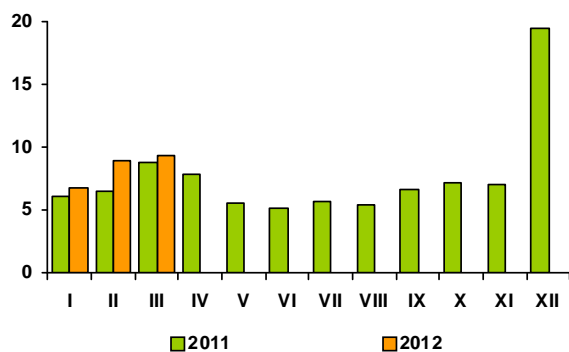
Rys. 1. Cena świeżych łososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

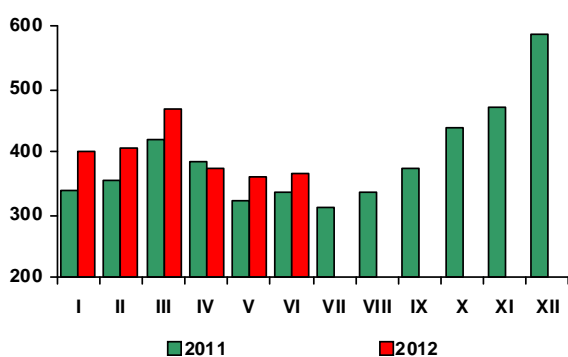
Rys. 2. Spożycie ryb i przetworów rybnych (w kg/osobę/ miesięcznie, w wadze produktu)

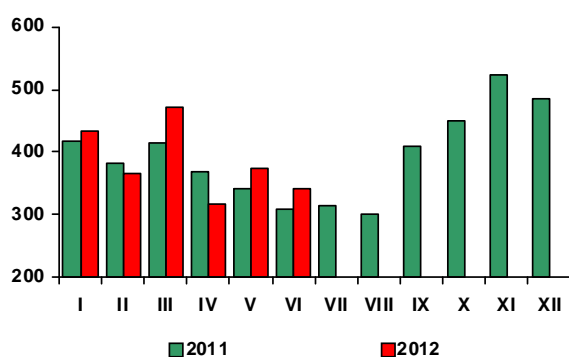
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-4 - European Price Report, rys. 5-6 - dane GUS, rys. 7-8 - dane CAAC.

Od stycznia do maja 2012 r. ceny żywności rosły wolniej niż w analogicznym okresie przed rokiem, lecz w czerwcu br. nastąpiło przyspieszenie ich dynamiki. Podczas gdy w czerwcu 2011 r. miał miejsce sezonowy spadek cen żywności, w czerwcu br. odnotowano ich zwykłą związaną m.in. z odbywającymi się w Polsce mistrzostwami w piłce nożnej - EURO 2012. W efekcie w końcu I półrocza br. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 5,2% wyższe, w tym żywności o 5,5% wyższe niż w grudniu 2011 r., podczas gdy rok wcześniej ich wzrost wyniósł odpowiednio 4,9% i 5,1%. W czerwcu br. za żywność i napoje bezalkoholowe konsumenci musieli zapłacić o 5,4% więcej, niż rok wcześniej, a w okresie styczeń - czerwiec br. - o 4% więcej niż w pierwszej połowie 2011 r.

W I półroczu 2012 r., w porównaniu z I półroczem 2011 r. najbardziej, bo o 33,3% podrożały jaja. Ceny ryb zwiększyły się o 10,2%, a artykułów mięsnych o 9,4%, w tym mięsa wołowego o 16,3%, wieprzowego o 11,7%, drobiowego o 7,6%, a przetworów mięsnych o 8,4%. Ceny tłuszczów jadalnych wzrosły o 6,8%, głównie za sprawą znaczącej zmiany cen tłuszczów wieprzowych (o 29,1%) i margaryn (o 8,2%), przy wzroście cen olejów roślinnych i masła odpowiednio o 4,2% i 3,6%. Za produkty mleczarskie w pierwszej połowie br. należało zapłacić o 4,3% więcej, a za pieczywo i produkty zbożowe - o 3,3% więcej niż w analogicznym okresie 2011 r. Potaniały natomiast: warzywa (o 12,8%), owoce (o 1,4%, w tym jabłka (o 22,5%) i cukier (o 4%).

Głównymi czynnikami sprzyjającym wzrostowi cen żywności w pierwszej połowie br. były: niekorzystne uwarunkowania podażowe i wzrost cen skupu niektórych produktów rolniczych (m.in.: trzody chlewnej, bydła, drobiu rzeźnego, żyta, rzepaku, jaj i mleka), wzmocnienie eksportu (w tym m.in.: mięsa wieprzowego, żywca i mięsa drobiowego, jaj i artykułów mleczarskich), wzrost pozasurowcowych kosztów produkcji i obrotu, związane ze wzrostem cen pasz, gazu, energii elektrycznej, paliw itp. oraz ożywienie krajowego popytu. Według szacunków GUS w I półroczu 2012 r., w porównaniu z I półroczem 2011 r., sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, w cenach stałych, w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób, zwiększyła się o 2,6%, wobec spadku o 2,5% odpowiednio rok wcześniej.

W lipcu br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych obniżyły się o 2%, w tym żywności o 2,2%. Najbardziej potaniały warzywa (o 19,3%), w tym ziemniaki o 46,7%, a warzywa pozostałe o 20,2%. Ceny ogórków świeżych zmalały o 31,3%, pomidorów o 29%, kalafiorowatych o 17%, a kapusty świeżej o 15%. Najmniej, bo po ok. 3% obniżyły się ceny buraków i marchwi, przy wydatnym wzroście cen cebuli (o 13,2%). Mniej niż w poprzednim miesiącu konsumenci płacili za owoce (o 2%), o czym zdecydował spadek cen owoców jagodowych (o 20%) i bananów (o 14%), przy wzroście cen jabłek (o 13,3%) i cytrusów (o 12,5%). Potaniały jaja (o 2,3%) i masło (o 0,8%). Spadkowi cen masła towarzyszył wzrost cen pozostałych tłuszczów jadalnych, w tym: wieprzowych o 0,5%, margaryn o 0,4% i olejów roślinnych o 0,3%. Niższe niż przed miesiącem były ceny mleka spożywczego (o 0,4%) oraz serów i pieczywa (po 0,2%), takie same - ryb i przetworów rybnych, a wyższe - makaronów (o 0,8%), jogurtów (o 0,6%), wyrobów cukierniczych i miodu (o 0,3%) oraz artykułów mięsnych (o 0,1%), w tym mięsa wołowego o 0,2%, wieprzowego o 0,1%, przy spadku cen drobiu o 0,8%. W lipcu wzrosły ceny napojów bezalkoholowych (o 0,3%), w tym wód mineralnych i źródlanych o 0,5%, soków o 0,3% i herbaty (o 0,1%), przy nieznacznej redukcji cen kawy (o 0,1%).

W lipcu 2012 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 5% wyższe, w tym żywności o 5,1% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem. Podrożały wszystkie grupy produktów spożywczych, z wyjątkiem masła, ziemniaków, cukru i pieczywa. Najbardziej zwiększyły się ceny jaj (o 36,2%) i artykułów mięsnych (o 9,5%). Za mięso drobiowe konsumenci musieli w lipcu zapłacić o 12,8% więcej, a za wołowe i wieprzowe odpowiednio o 14,8% i 9,8% więcej niż rok wcześniej. Ceny wędlin wzrosły o 7,7%, a ryb i przetworów rybnych o 8,9%, w tym śledzi o 30,6%, ryb morskich o 9,6%, ryb słodkowodnych 6,3%, a konserw rybnych o 7,5%. Warzywa (bez ziemniaków) podrożały średnio o 6,4%, w tym: marchew o 44,1%, sałata o 12,5%, pomidory o 11,2%, a ogórki świeże o 7,7%. Potaniały m.in.: kapusta świeża i kwaszona (odpowiednio o 15% i 22%), buraki (o 19,4%), cebula (o 9,5%) i kalafior (o 2%). O wzroście cen wyrobów cukierniczych i miodu (o 5,3%) zdecydowała znacząca zmiana zwykła cen dżemów i marmolad (o 11,2%) oraz czekolady (o 6,2%), przy niewielkim wzroście cen miodu o 1,7%. Wzrost cen owoców (o 3,4%) był głównie efektem podrożenia owoców cytrusowych (o 14,9%) i bananów (o 12,2%), przy spadku cen jabłek (o 11,5%). Ceny artykułów

mleczarskich podniosły się średnio o 3%, w tym mleka w proszku o 8,5%, jogurtów o 8,1%, deserów mlecznych o 3,7%, a mleka spożywczego i śmietany odpowiednio o 2,3% i 2,7%. Sery dojrzewające i topione podrożały o 2,1%, a twarogowe o 0,4%. W lipcu br. ceny pieczywa i produktów zbożowych były o 2,4% wyższe, a tłuszczów jadalnych o 2% wyższe niż w lipcu ub. roku. Spośród produktów zbożowych najbardziej zwiększyły się ceny ryżu i wyrobów ciastkarskich (po 3,8%). Ceny płatków i makaronów wzrosły po ok. 2,5%, a pieczywa o 1,7%, w tym żytniego o 2,6%, a pszennego i mieszanego po 1,6%. Nieznacznie, bo o 0,6% wzrosły ceny mąki, a zmalały - kasz (o 2,2%). Największy wpływ na wzrost cen tłuszczów miały zwykłe cen tłuszczów wieprzowych (o 27,4%) i margaryn (o 4,5%). Ceny olejów roślinnych podniosły się o 1,7%, natomiast masła - uległy redukcji o 4,5%. Wzrosły ceny napojów bezalkoholowych (o 4,2%), w tym kakao o 11,8%, kawy o 7,5%, herbaty o 3,3%, soków o 3% i wód mineralnych o 2,6%. W lipcu tańsze niż przed rokiem były ziemniaki (o 52%), cukier (o 12,7%) i owoce (o 2,6%, w tym jabłka o 27,5%).

Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń-lipiec 2012 r., w stosunku do analogicznego okresu 2011 r., wyniósł 4,1% i był nieznacznie większy od stopy inflacji (4,0%). Bardziej niż żywność podrożały towary i usługi związane z transportem (o 8,6%, w tym paliwa do prywatnych środków transportu o 13,8%), użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii (przeciętnie o 6,3%, w tym nośniki energii o 7,3%), edukacją (o 5%) oraz napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 4,4%). Ceny pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w mniejszym stopniu niż żywności, a ceny odzieży i obuwi uległy bezwzględnej redukcji.

Wysoki poziom cen żywności, niskie tempo wzrostu płac, negatywne zjawiska na rynku pracy i wzrost obciążeń gospodarstw domowych wydatkami związanymi z utrzymaniem mieszkania i transportem doprowadziły do redukcji popytu na żywność. W lipcu br. siła nabywczą wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw była o 1,3% niższa niż analogicznym okresie przed rokiem. Stopa rejestrowanego bezrobocia wyniosła 12,3%, i obniżyła się o 0,1 p.proc. wobec notowanej przed miesiącem, ale była o 0,5 pkt. proc. wyższa niż przed rokiem. W lipcu br., po wzroście w pierwszej połowie roku, sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych w cenach stałych, w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób, zmalała o 0,7%. Przewiduje się, że w kolejnych miesiącach roku, ze względu na spowolnienie gospodarcze, spadek realnych dochodów ludności i pogorszenie sytuacji na rynku pracy, realna dynamika sprzedaży detalicznej żywności może być ujemna. Wskazują na to negatywne zmiany nastrojów konsumenckich społeczeństwa spowodowane pogorszeniem oczekiwań w zakresie sytuacji finansowej gospodarstwa domowego i ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju.

Według metodologii Eurostat-u w Polsce wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w lipcu br. w ujęciu rocznym wyniósł 5%, wobec wzrostu o 2,7% w UE-27 i o 2,5% - w strefie euro. Najbardziej podrożała żywność w Republice Czeskiej (o 7,5%), w Finlandii (o 6%), na Węgrzech (o 5,9%) i na Malcie (o 5,7%). O 4% - 4,8% zwiększyły się ceny żywności w Portugalii, Danii, Słowenii i Słowacji. Najniższy ich wzrost odnotowano w Irlandii (o 0,2%), Rumunii (o 1,3%), Holandii (o 1,4%) oraz w Szwecji i na Litwie (po 1,6%).

Według FAO w lipcu br., po obserwowanych od kwietnia do czerwca zniżkach, światowe ceny żywności wzrosły, w porównaniu z poprzednim miesiącem, o 6%. Zdecydował o tym dynamiczny wzrost cen zbóż (o 17%) i cukru (o 12%), spowodowany głównie suszą w USA i Rosji. Ceny produktów oleistych i tłuszczów jadalnych zwiększyły się o 2%, przy stabilizacji cen produktów mleczarskich i redukcji cen mięsa (o 1,8%). Zmiany cen poszczególnych artykułów mleczarskich były zróżnicowane. Ceny pełnotłustego mleka w proszku wzrosły o 2,7%, co zrekompensowało 4,2% redukcję cen masła. Ceny odtłuszczonego mleka w proszku i kazeiny spadły po 1%, a ceny serów utrzymały się na takim samym poziomie, jak miesiąc wcześniej. Od początku 2012 r. światowe ceny artykułów mleczarskich zmalały przeciętnie o 16%, w tym najbardziej masła (o 27%).

W lipcu br. światowe ceny żywności były o 7,8% niższe niż w analogicznym okresie przed rokiem. Obniżyły się ceny wszystkich badanych przez FAO produktów, z wyjątkiem zbóż. Spadek cen produktów mleczarskich wyniósł 24,1%, cukru - 19%, olejów i tłuszczów - 10,7%, a mięsa - 5,1%. Ceny zbóż wzrosły o 5,3%.

Krystyna
Świątek

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w lipcu 2012 r.

Wyszczególnienie	VII 2012			I-VII 2012
	VI 2012=100	XII 2011=100	VII 2011=100	I-VII 2011=100
O G Ó Ł E M	99,5	102,1	104,0	104,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,0	103,1	105,0	104,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,2	103,1	103,8	104,4
Odzież i obuwie	97,6	94,8	94,9	96,3
Mieszkanie	100,2	103,5	105,3	105,6
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,2	103,9	106,0	106,3
w tym nośniki energii	100,1	104,3	107,2	107,4
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,0	101,4	102,3	102,4
Zdrowie	100,4	99,5	103,7	103,9
Transport	98,8	102,0	106,8	108,6
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	97,6	102,0	110,6	113,8
Łączność	100,0	100,1	103,6	101,3
Rekreacja i kultura	101,1	101,9	101,3	101,2
Edukacja	100,1	100,6	104,7	105,0
Restauracje i hotele	100,3	101,9	102,9	103,1
Inne towary i usługi	99,9	101,0	102,0	102,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w lipcu 2012 r.

Wyszczególnienie	VII 2012			I-VII 2012
	VI 2012=100	VII 2011=100	XII 2011=100	I-VII 2011=100
Żywność (bez napojów)	97,8	105,1	103,2	104,1
Pieczywo i produkty zbożowe	100,0	102,4	101,4	103,2
Pieczywo	99,8	101,7	100,8	102,9
Ryż	100,1	103,8	103,2	104,5
Makarony	100,8	102,4	101,3	103,1
Mięso i przetwory	100,1	109,5	104,2	109,4
Mięso wieprzowe	100,1	109,8	102,4	111,4
Mięso wołowe	100,2	114,8	106,0	116,1
Drób	99,2	112,8	108,7	108,3
Przetwory mięsne i wędliny	100,4	107,7	103,4	108,3
Ryby	100,0	108,9	103,2	110,0
Mleko, sery i jaja	99,6	107,2	104,5	107,9
Artykuły mleczarskie	100,0	103,0	101,1	104,1
Mleko	99,7	102,3	100,8	103,9
Sery twarogowe	100,0	100,4	100,1	101,5
Sery dojrzewające i topione	99,8	102,1	100,9	104,1
Jaja	97,7	136,2	126,9	133,7
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,0	102,0	98,5	106,1
Masło	99,2	95,5	92,2	102,4
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	100,5	127,4	105,0	128,9
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,4	104,5	102,2	107,7
Oleje roślinne	100,3	101,7	101,9	103,8
Owoce	98,0	103,4	121,1	99,3
Jabłka	113,3	88,5	169,2	79,4
Owoce cytrusowe	112,5	114,9	137,0	102,6
Banany	86,1	112,2	103,5	106,4
Warzywa	80,7	97,5	95,3	88,4
Ziemniaki	53,3	69,9	129,0	52,1
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,2	103,4	102,3	102,8
Cukier	100,0	98,8	100,8	96,4
Napoje bezalkoholowe	100,3	104,1	102,2	105,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2009	101,1	100,6	101,9	101,6	100,7	98,9	98,8	98,7	99,8	100,3	100,7	100,5
	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6	101,8	101,0	100,2	100,0
	2011	101,7	100,7	102,1	100,8	101,3	98,2	98,3	98,6	99,8	101,0	101,2	100,8
	2012	101,6	100,7	101,2	100,2	100,8	100,7	98,0					
Pieczywo i produkty zbożowe	2009	100,5	100,1	100,1	100,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	100,2	100,0
	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4	103,6	101,6	100,5	100,2
	2011	100,9	101,2	102,0	100,4	100,4	100,1	100,0	100,1	100,1	100,5	100,2	100,0
	2012	100,4	100,1	100,2	100,3	100,2	100,1	100,0					
Mięso	2009	102,5	99,9	102,5	101,6	100,4	101,2	101,0	100,1	99,6	98,9	98,8	99,0
	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	99,9	100,9	99,9	99,0	99,2	99,7
	2011	101,7	99,9	102,3	101,0	100,9	99,4	100,4	101,2	100,8	101,4	100,7	100,8
	2012	101,0	100,6	100,4	100,3	100,4	101,3	100,1					
Ryby	2009	101,0	101,1	101,6	101,4	101,1	100,7	100,8	100,4	100,3	100,1	100,3	99,9
	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3	100,4	100,2	100,1	100,1
	2011	101,0	100,9	100,6	100,9	100,8	100,5	100,4	100,1	100,4	101,4	101,8	101,8
	2012	100,0	100,8	100,4	100,9	100,2	100,3	100,0					
Mleko, sery, jaja	2009	99,7	99,8	100,4	100,4	100,1	99,7	99,9	99,8	99,9	100,3	100,6	100,7
	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2	100,4	100,5	100,4	100,0
	2011	100,6	100,2	100,6	100,3	100,3	100,0	100,4	100,4	100,2	100,6	100,5	100,8
	2012	100,8	100,6	103,8	101,7	98,9	99,0	99,6					
Tłuszcze	2009	100,2	99,5	100,0	99,2	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0	101,5	103,7	101,5
	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4	100,9	100,8	100,4	100,1
	2011	100,6	100,3	101,6	100,6	100,9	100,9	100,8	101,0	100,0	100,6	100,9	100,7
	2012	100,7	100,0	100,5	99,0	99,2	99,2	100,0					
Owoce	2009	96,9	103,4	110,6	105,6	108,0	88,7	102,7	88,7	93,7	101,4	103,3	104,5
	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9	98,4	103,0	97,9	94,5
	2011	100,7	101,6	100,2	99,6	106,0	101,6	98,2	88,3	93,8	100,6	100,5	100,1
	2012	107,5	101,8	99,2	102,3	103,4	107,5	98,0					
Warzywa	2009	104,7	103,5	103,2	106,8	99,3	92,5	81,9	90,3	102,5	105,5	107,5	105,8
	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2	111,8	107,5	104,2	103,7
	2011	105,1	100,9	101,6	102,7	105,4	85,6	82,4	86,1	98,3	103,5	109,1	104,7
	2012	106,8	103,0	104,0	97,0	106,2	100,2	80,7					
Cukier i wyroby cukiernicze	2009	100,3	101,1	103,8	101,3	100,2	99,6	99,7	99,4	99,4	99,8	99,1	99,3
	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8	102,8	100,4	99,7	99,8
	2011	101,7	102,7	111,4	101,5	97,8	97,5	99,0	99,8	99,7	100,7	100,5	100,2
	2012	100,4	100,5	100,3	100,5	100,1	100,2	100,2					
Cukier	2009	100,2	103,9	112,8	104,4	99,4	97,7	97,0	97,4	96,8	98,7	96,5	97,5
	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5	110,7	101,4	98,6	100,1
	2011	104,0	109,6	139,4	104,7	92,8	92,3	95,7	98,1	98,0	100,6	101,0	100,3
	2012	99,8	100,6	100,1	100,5	99,8	100,0	100,0					
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2009	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1	99,6	100,0	100,1	100,3	100,0
	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,8	99,6	100,6	100,5	100,1	100,4
	2011	101,2	100,2	100,9	100,5	100,6	99,6	99,7	100,0	100,1	100,7	100,7	100,4
	2012	100,7	100,4	100,5	100,6	100,2	100,2	99,5					
III. Średnia płaca ^a	2009	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3	97,2	100,4	100,9	102,8	107,3
	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9	101,1	102,5	109,1
	2011	88,1	100,9	106,2	99,0	96,8	103,3	100,3	99,4	99,7	101,0	101,8	109,0
	2012	91,3	97,3	105,7	98,7	97,3	103,8	98,5					

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2009	103,1	103,4	104,8	105,6	105,2	104,7	104,0	104,5	103,6	103,0	103,4	103,4
	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3	104,3	104,8	104,3	103,9
	2011	104,8	105,0	106,8	107,2	108,8	106,4	105,3	104,5	103,3	104,1	104,6	104,7
	2012	104,5	104,5	103,7	103,2	102,7	105,4	105,0					
Pieczywo i produkty zbożowe	2009	106,3	105,6	105,3	104,9	104,0	103,2	102,8	102,4	102,2	102,0	101,8	101,8
	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8	104,4	106,2	106,6	106,8
	2011	107,4	108,7	110,7	111,3	111,7	111,9	111,9	111,7	108,0	106,8	106,5	106,2
	2012	105,6	104,5	102,8	102,6	102,4	102,4	102,4					
Mięso	2009	106,4	107,1	109,3	111,2	110,7	109,8	110,1	109,4	108,4	107,3	106,4	105,4
	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3	97,6	97,7	98,1	98,8
	2011	100,3	101,0	103,7	104,9	106,1	103,7	104,2	104,5	105,6	108,2	109,8	111,1
	2012	110,3	111,1	109,1	108,3	107,8	109,8	109,5					
Ryby	2009	104,0	105,0	106,4	107,5	108,6	100,7	110,0	110,3	110,6	110,2	109,5	109,0
	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1	102,3	102,3	102,2	102,5
	2011	103,0	103,6	104,2	105,1	105,9	106,1	106,4	106,2	106,2	107,4	109,2	111,0
	2012	110,9	110,9	110,6	110,1	109,5	109,3	108,9					
Mleko, sery, jaja	2009	97,6	97,2	97,7	98,1	98,4	98,7	98,8	98,9	100,0	99,4	100,3	101,3
	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4	102,9	103,1	102,8	102,1
	2011	102,1	102,2	103,1	103,1	103,2	103,4	103,9	104,1	104,0	104,1	104,6	105,1
	2012	105,3	105,8	109,1	110,6	109,1	104,8	107,2					
Tłuszcze	2009	102,2	102,7	102,9	101,7	102,2	101,2	99,9	99,5	99,1	100,4	104,1	105,8
	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3	108,1	107,3	103,7	102,2
	2011	102,3	103,6	106,5	107,9	108,8	108,8	108,5	109,2	108,6	108,4	109,0	109,7
	2012	109,8	109,4	108,2	106,4	104,6	102,9	102,0					
Owoce	2009	83,3	83,5	90,5	90,4	96,0	102,8	99,5	100,9	99,6	100,7	104,2	104,9
	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0	122,7	122,8	116,7	108,8
	2011	117,8	120,1	120,7	117,8	122,2	120,4	115,2	100,2	94,2	96,4	96,9	94,9
	2012	97,2	97,3	96,6	99,4	97,3	103,4						
Warzywa	2009	108,7	111,4	112,4	115,2	108,5	102,2	96,7	104,6	98,9	94,9	98,7	99,8
	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1	128,5	127,6	122,9	119,9
	2011	113,5	108,7	105,3	104,6	112,8	97,9	87,3	84,9	81,9	82,8	84,2	82,2
	2012	83,6	85,7	88,1	83,1	84,4	99,8	97,5					
Cukier i wyroby cukiernicze	2009	102,2	103,3	107,7	109,6	109,4	109,1	108,8	108,3	107,4	105,7	104,0	102,7
	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0	101,4	102,1	102,7	103,2
	2011	104,8	107,9	120,7	123,1	120,5	117,4	116,3	114,2	110,8	111,2	112,1	112,6
	2012	110,6	108,5	98,7	97,8	99,9	102,3	103,4					
Cukier	2009	96,0	101,1	117,9	127,2	127,2	126,9	125,5	123,2	118,8	112,4	105,5	101,3
	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3	98,7	101,4	103,6	106,4
	2011	112,4	125,3	178,7	191,7	179,7	166,7	161,0	148,3	131,3	130,3	133,4	133,7
	2012	128,4	117,8	84,6	81,2	87,3	94,6	98,8					
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2009	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6	103,7	103,4	103,1	103,3	103,5
	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5	102,8	102,7	103,1
	2011	103,8	103,6	104,3	104,5	105,0	104,2	104,1	104,3	103,9	104,3	104,8	104,6
	2012	104,1	104,3	103,9	104,0	103,6	104,3	104,0					
III. Średnia płaca ^a	2009	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9	103,0	103,3	102,0	102,3	106,5
	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7	103,9	103,6	105,4
	2011	105,0	104,1	104,0	105,9	104,1	105,8	105,2	105,4	105,2	105,1	104,4	104,4
	2012	108,1	104,3	103,8	103,4	103,8	104,3	102,4					

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

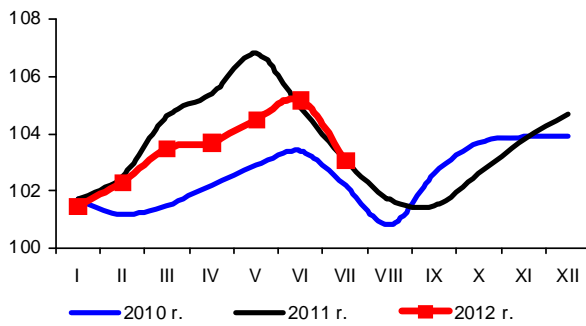
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

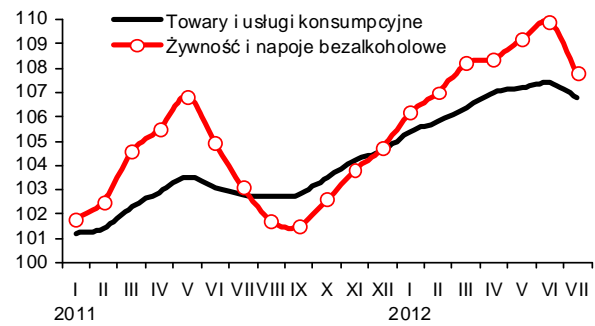
Wyszczególnienie a – 2011 r. b – 2012 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
	w złotych												
Ryż – 1 kg	a	4,01	4,04	4,10	4,11	4,09	4,12	4,11	4,09	4,10	4,12	4,14	4,18
	b	4,19	4,26	4,31	4,30	4,29	4,35	4,32					
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,09	2,13	2,20	2,21	2,23	2,23	2,22	2,22	2,23	2,24	2,25	2,25
	b	2,25	2,25	2,25	2,26	2,26	2,26	2,26					
Makaron – 250 g	a	2,19	2,20	2,20	2,20	2,21	2,20	2,22	2,23	2,24	2,26	2,24	2,24
	b	2,24	2,26	2,26	2,26	2,27	2,28	2,28					
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,12	2,16	2,29	2,28	2,30	2,33	2,32	2,32	2,34	2,33	2,34	2,32
	b	2,32	2,35	2,35	2,34	2,36	2,37	2,38					
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	21,09	21,29	21,39	21,68	21,93	22,04	22,06	22,16	22,54	23,15	23,51	23,96
	b	24,24	24,75	25,09	25,38	25,47	25,48	25,49					
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	27,77	27,96	28,16	28,54	28,91	28,87	28,97	28,95	29,49	30,13	30,66	31,25
	b	32,21	32,57	32,65	32,73	32,99	32,90	33,08					
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	13,92	13,57	13,73	14,04	14,46	14,35	14,54	14,64	14,73	14,91	15,01	15,34
	b	15,51	15,35	15,20	15,27	15,21	15,61	15,60					
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,61	6,61	7,59	7,62	7,39	6,92	6,88	7,52	7,61	7,63	7,52	7,12
	b	7,08	7,42	7,49	7,52	7,60	8,01	7,89					
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	21,64	21,48	21,79	21,92	21,96	22,07	22,36	22,26	22,39	22,59	22,76	22,95
	b	22,94	23,01	23,13	23,15	23,35	23,43	23,55					
Kielbasa „Toruńska” – 1kg	a	14,09	14,01	14,07	14,06	14,27	14,33	14,34	14,25	14,49	14,61	14,81	15,16
	b	15,35	15,42	15,42	15,33	15,38	15,44	15,67					
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	18,05	18,18	18,25	18,45	18,57	18,69	18,76	18,90	18,98	19,52	20,21	20,62
	b	20,87	21,20	21,38	21,41	21,54	21,49	21,49					
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,71	2,69	2,74	2,75	2,76	2,75	2,75	2,77	2,76	2,78	2,78	2,78
	b	2,80	2,79	2,80	2,79	2,80	2,79	2,77					
Jogurt naturalny – 150 g	a	0,97	0,97	0,98	0,97	0,96	0,95	0,95	0,97	0,98	0,99	1,00	1,01
	b	1,02	1,02	1,02	1,02	1,01	1,00	1,00					
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	12,25	12,26	12,39	12,39	12,50	12,50	12,53	12,53	12,52	12,56	12,64	12,72
	b	12,74	12,73	12,70	12,72	12,78	12,77	12,78					
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	18,10	18,12	18,30	18,57	18,66	18,79	18,90	18,99	18,88	19,01	19,06	19,25
	b	19,59	19,71	19,90	19,70	19,62	19,39	19,25					
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,25	5,29	5,33	5,38	5,44	5,45	5,42	5,47	5,51	5,54	5,53	5,56
	b	5,56	5,59	5,65	5,66	5,69	5,69	5,66					
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,45	0,45	0,45	0,45	0,44	0,44	0,44	0,45	0,45	0,45	0,46	0,48
	b	0,49	0,50	0,64	0,71	0,66	0,63	0,61					
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,31	4,31	4,42	4,43	4,42	4,47	4,49	4,53	4,52	4,57	4,62	4,63
	b	4,64	4,64	4,54	4,44	4,31	4,18	4,15					
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,68	3,70	3,74	3,78	3,83	3,87	3,88	3,90	3,88	3,95	3,98	3,97
	b	4,00	3,96	3,99	3,95	3,95	3,92	3,95					
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,04	6,17	6,48	6,72	6,81	6,82	6,88	6,92	6,94	6,90	6,88	6,88
	b	6,89	6,87	6,92	6,92	6,94	7,01	7,04					
Ślonina – 1 kg	a	4,72	4,74	4,76	4,82	4,84	4,87	4,95	5,02	5,23	5,54	5,89	6,36
	b	6,60	6,71	6,72	6,74	6,73	6,83	6,88					
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,38	1,38	1,39	1,41	1,42	1,43	1,44	1,47	1,54	1,67	1,80	1,91
	b	1,96	1,98	1,99	1,98	1,98	1,98	1,97					
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,07	3,37	4,79	5,01	4,63	4,26	4,05	3,97	3,87	3,90	3,94	3,95
	b	3,95	3,96	3,96	3,98	3,97	3,97	3,97					
Jablka – 1 kg	a	3,31	3,41	3,65	3,90	4,34	4,77	4,80	3,77	2,92	2,58	2,46	2,50
	b	2,55	2,69	2,90	3,00	3,12	3,72	4,23					

Źródło: Dane GUS

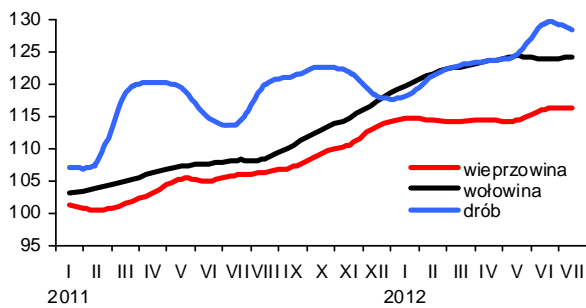
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

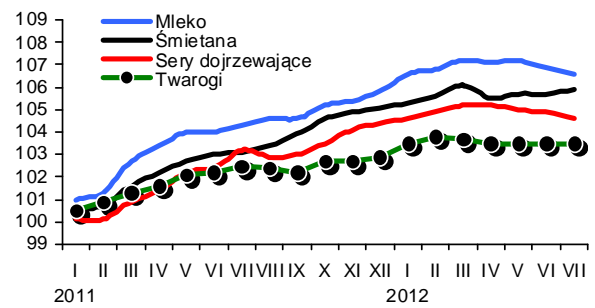
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2010 = 100) (w %)

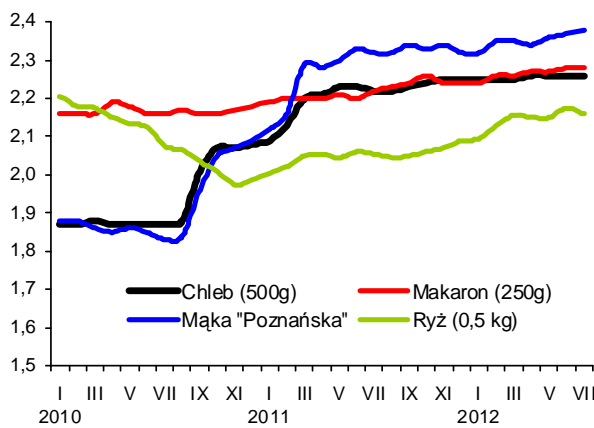
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2010 = 100) (w %)

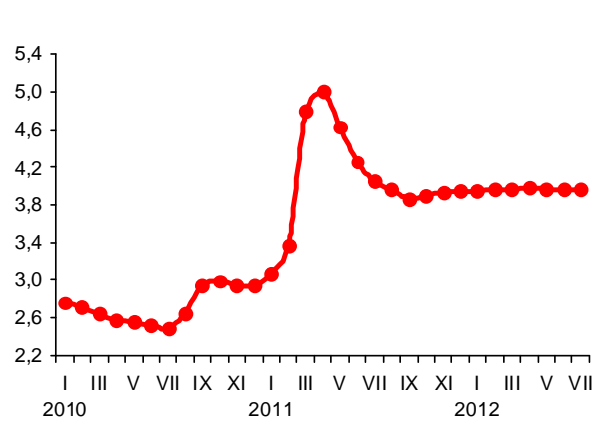
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2010 = 100) (w %)

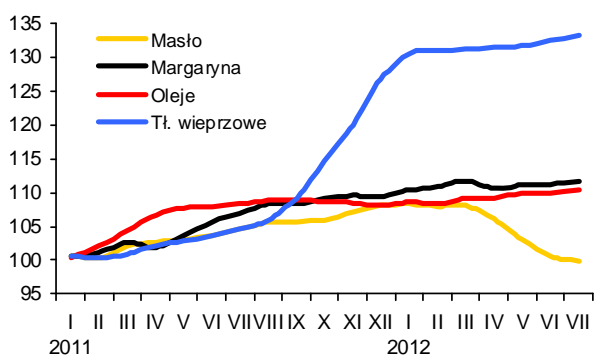
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

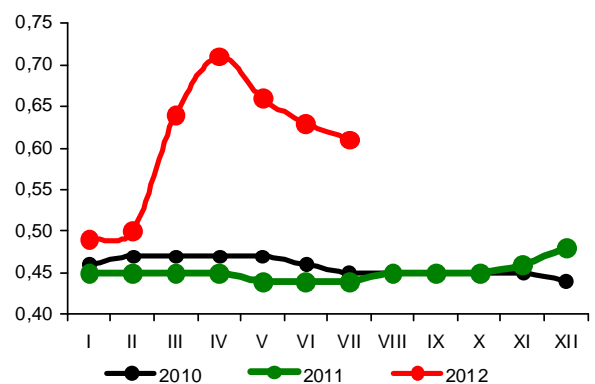
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2010 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W lipcu 2012 r. zmalał popyt na podstawowe środki produkcji dla rolnictwa, co skutkowało spadkiem cen. Umiarkowanie potaniały nawozy mineralne i bezpośrednie nośniki energii, natomiast ceny maszyn rolniczych i pestycydów nieznacznie wzrosły. W efekcie uśrednione ceny środków produkcji utrzymały się na poziomie z poprzedniego miesiąca.

Stabilny popyt na nawozy mineralne w okresie letnim spowodował wprowadzenie sezonowych obniżek cen przez głównych dystrybutorów. Ceny maleją już trzeci miesiąc z kolei, jednak skala obniżek jest niewielka. W lipcu ceny nawozów mineralnych zostały obniżone średnio o 0,2%. Najbardziej potaniał saletrzak (o 1,8%) oraz nawóz trójskładnikowy (o 1,3%). Podrożał natomiast superfosfat potrójny i fosforan amonu (o 0,3%). Od początku roku nawozy mineralne podrożały o 5,4%, w tym najsilniej nawóz trójskładnikowy (o 9,1%), polifoska (o 7,9%) oraz sól potasowa (o 6,5%).

W ciągu 12 miesięcy wzrost cen nawozów mineralnych wyniósł 10,9%, w tym sól potasowa podrożała o 16,3%, polifoska o 15,3%, a fosforan amonu o 13,3%. Nawozy azotowe podrożały średnio o ponad 8%, a superfosfaty o blisko 9%. W najbliższych miesiącach ceny nawozów mineralnych prawdopodobnie pozostaną stabilne, jednak pod koniec roku mogą wzrosnąć.

Symboliczny spadek cen nawozów mineralnych w lipcu 2012 r., przy stabilnych cenach pszenicy spowodował, że ich wzajemne relacje nie zmieniły się, a na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć równowartość 4,7 kg pszenicy, tj. o 0,2 kg więcej niż przed rokiem. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 3,8 kg pszenicy), a najdroższym nawóz trójskładnikowy (6,0 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej nieznacznie się pogorszyły. Na zakup 1 kg NPK w lipcu 2012 r. należało przeznaczyć 7,7 kg żywca wieprzowego, o 0,1 kg więcej niż w miesiącu poprzednim, ale o 0,4 kg mniej niż przed rokiem.

W lipcu 2012 r. nieznacznie potaniały nawozy wapniowe (o 0,5%) i obecnie są o 4,2% tańsze niż przed rokiem.

Od maja b.r. światowe ceny nawozów mineralnych¹ systematycznie spadają. W lipcu ceny spadły średnio o kolejne 1,6%. Spadek cen nawozów na świecie wynika przede wszystkim z wyraźnych obniżek cen mocznika, który ma ponad 40% udział w tworzeniu indeksu zmian światowych cen nawozów. Mocznik² potaniał w lipcu o 8,4%. Podrożała natomiast sól potasowa³ (o 1,1%), a ceny fosforanu amonu⁴ i superfosfatu⁵ pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca.

W ciągu 12 miesięcy ceny nawozów mineralnych w handlu światowym zmniejszyły się prawie 10%. Mocznik potaniał w tym czasie o 19%, fosforan amonu i superfosfat potrójny – o 13%. Cena soli potasowej pozostała na poziomie lipca 2011 r. Spadek światowych cen nawozów

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

mineralnych jest spowodowany wzrostem potencjału produkcyjnego oraz zwiększeniem stanu zapasów głównie w segmencie nawozów azotowych oraz fosforowych. W najbliższych miesiącach można oczekiwać niewielkich wzrostów cen nawozów w handlu światowym, w związku ze zwiększeniem indeksu światowych cen żywności.

Ceny środków ochrony roślin w lipcu nieznacznie wzrosły. Podwyżkom sprzyja utrzymujący się popyt na tę grupę środków produkcji dla rolnictwa. W lipcu wzrost cen wyniósł średnio 0,2%, w tym najbardziej podrożały środki gryzoniobójcze (o 1,1%) oraz Chwastox i Karate (o 0,7%). Potaniał natomiast Decis (o 0,4%). Ceny pestycydów są obecnie o 2,0% droższe niż przed rokiem, przy czym Miedzian podrożał w tym okresie o 6,8%, a zaprawy nasienne i Roundup potaniały odpowiednio o 8,6 i 5,2%.

W lipcu 2012 r. średnie ceny bezpośrednich nośników energii spadły, głównie z powodu obniżek cen paliw ropopochodnych oraz gazu ziemnego. Średni spadek cen wyniósł 0,7%, w tym benzyna potaniała o 2,7%, a olej napędowy o 2,6%. W ciągu 12 miesięcy bezpośrednie nośniki energii podrożały jednak o ponad 8%, w tym najbardziej olej napędowy (o 12,5%), olej opałowy (o 12,1%), gaz propan-butan LPG (o 11,7%) oraz benzyna (o 10,8%)

Spadek cen paliw ropopochodnych w Polsce jest spowodowany przede wszystkim obniżeniem cen ropy naftowej na światowych rynkach w czerwcu i lipcu do poziomu około 100 USD/baryłkę. Ropa Brent¹ zdrożała wprawdzie w lipcu o 7,9%, ale wciąż jest o 11,4% tańsza niż rok wcześniej.

W lipcu 2012 r. średnie ceny materiałów budowlanych podobnie jak w miesiącu poprzednim pozostały stabilne. Najbardziej, bo o 0,6% podrożały blachy dachowe oraz drzwi płytowe, potaniał natomiast cement (o 0,9%). Materiały budowlane są obecnie o 3,1% droższe niż przed rokiem. W ciągu 12 miesięcy najbardziej podrożały płyty styropianowe (o 8,5%) oraz wapno budowlane (o 6,4%), potaniały natomiast o 4,8% płyty OSB.

Kolejny miesiąc z kolei drożeją maszyny rolnicze. W lipcu 2012 r. podrożały one średnio o 0,5%, w tym najbardziej prasy zbierające (o 2,6%). Tańsze, o 0,7% były natomiast rozsiewacze nawozów. W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały o 5,5%, w tym kultywatory aż o 37,8%. Tańsze niż przed rokiem o 6,7% były natomiast schładzarki do mleka.

1 Na podstawie danych Banku Światowego

2 Notowania fob Yuzhnyy

3 Notowania fob Vancouver

4 Notowania fob US Gulf

5 Notowania fob Tunis

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		VII 2011	XII 2011	VII 2012	VII 2012 VI 2012	VII 2012 XII 2011	VII 2012 VII 2011	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	127,88	129,88	134,64	98,2	103,7	105,3	5,29	0,87
Saletra amonowa 34%N	„	134,64	139,04	147,76	99,2	106,3	109,7	4,78	0,78
Mocznik 46%N	„	160,64	167,56	176,68	100,1	105,4	110,0	4,23	0,69
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	94,96	98,64	103,76	99,9	105,2	109,3	5,71	0,94
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	176,88	184,40	190,96	100,3	103,6	108,0	5,26	0,86
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	215,24	232,84	243,96	100,3	104,8	113,3	4,20	0,69
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	175,84	192,00	204,44	100,1	106,5	116,3	3,75	0,62
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	195,16	208,52	225,00	100,0	107,9	115,3	4,42	0,73
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 17%N, 17%P, 17%K	„	263,76	253,48	276,44	98,7	109,1	104,8	5,97	0,98
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	85,36	73,17	81,80	99,5	111,8	95,8	1,50	0,25

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		VII 2011	XII 2011	VII 2012	VII 2012 VI 2012	VII 2012 XII 2011	VII 2012 VII 2011	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	41,04	41,13	41,65	100,2	101,3	101,5	45,85	7,52
Dursban 480 EC	1 l	51,86	52,06	51,72	100,3	99,3	99,7	56,94	9,34
Karate Zeon O50 CS	250 ml	50,89	51,06	52,39	100,7	102,6	102,9	57,68	9,46
Decis 2,5 EC	250 ml	30,16	30,07	31,69	99,6	105,4	105,1	34,89	5,72
Dithane M-45	1 kg	36,57	36,36	37,78	100,1	103,9	103,3	41,59	6,82
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	34,64	31,29	31,67	99,9	101,2	91,4	34,87	5,72
Gwarant 500 SC	1 l	56,21	56,28	58,84	99,9	104,5	104,7	64,78	10,62
Miedzian 50 EC	1,5 l	57,43	57,96	61,32	100,4	105,8	106,8	67,51	11,07
Roundup	1 l	36,01	34,86	34,12	100,1	97,9	94,8	37,56	6,16
Granstar	40 g	40,49	41,25	41,42	100,0	100,4	102,3	45,60	7,48
Fusilade Forte	1 l	121,65	121,20	123,95	100,2	102,3	101,9	136,46	22,37
Chwastox extra	1 l	16,80	16,74	17,70	100,7	105,7	105,4	19,49	3,19
Kerb 50 WP	300 g	179,73	180,33	186,80	100,0	103,6	103,9	205,66	33,72
Środek gryzoniobójczy	1 kg	30,39	30,82	31,67	101,1	102,8	104,2	34,87	5,72

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		VII 2011	XII 2011	VII 2012	VII 2012 VI 2012	VII 2012 XII 2011	VII 2012 VII 2011	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	752,74	793,13	790,64	100,2	99,7	105,0	870,46	142,71
Koks opałowy	t	1269,03	1351,45	1313,31	99,2	97,2	103,5	1445,90	237,06
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,14	5,45	5,66	97,3	103,9	110,1	6,23	1,02
Olej napędowy	1 l	4,97	5,61	5,59	97,4	99,6	112,5	6,15	1,01
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,56	4,25	3,99	98,8	93,9	112,1	4,39	0,72
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,48	2,84	2,77	97,9	97,5	111,7	3,05	0,50
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,33	34,26	34,85	100,0	101,7	104,6	38,37	6,29
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	15,16	15,52	16,59	100,5	106,9	109,4	18,26	2,99
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	13,56	13,81	14,46	100,9	104,7	106,6	15,92	2,61
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	11,13	11,47	12,01	100,4	104,7	107,9	13,22	2,17
Energia elektryczna	10 kWh	6,34	6,34	6,71	100,0	105,8	105,8	7,39	1,21

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		VII 2011	XII 2011	VII 2012	VII 2012 VI 2012	VII 2012 XII 2011	VII 2012 VII 2011	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Cement	50 kg	22,82	22,74	22,94	99,1	100,9	100,5	25,26	4,14
Wapno	1 t	508,89	521,47	541,56	100,3	103,9	106,4	596,23	97,75
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	140,25	146,83	152,16	100,1	103,6	108,5	167,52	27,47
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3588,16	3593,81	3714,88	99,8	103,4	103,5	4089,93	670,56
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	12,72	13,13	13,50	100,4	102,8	106,1	14,86	2,44
Dwuteownik gruby	1 t	3714,62	3756,94	3831,27	99,6	102,0	103,1	4218,07	691,56
Blacha dachowa	1 m ²	29,98	30,54	31,17	100,6	102,1	104,0	34,32	5,63
Tynk „Atlas”	25 kg	51,76	51,13	51,83	100,0	101,4	100,1	57,06	9,36
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,21	1,21	1,22	100,0	100,8	100,8	1,34	0,22
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	690,71	703,44	706,71	100,0	100,5	102,3	778,06	127,56
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	699,57	716,70	730,86	100,4	102,0	104,5	804,65	131,92
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	90,99	90,90	86,66	99,2	95,3	95,2	95,41	15,64
Okno drewniane szklane	1 szt.	1629,05	1674,38	1689,54	99,7	100,9	103,7	1860,11	304,97
Drzwi płytowe 2000mmx800 zew.	1 szt.	1484,49	1508,38	1548,26	100,6	102,6	104,3	1704,57	279,47

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

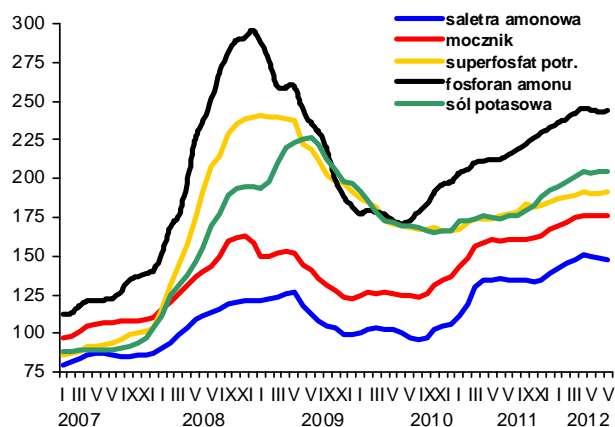
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	VII 2011	XII 2011	VII 2012	VII 2012 VI 2012	VII 2012 XII 2011	VII 2012 VII 2011	pszenicy dt	żyw. wiew. dt
Kombajn zbożowy TC 5050	362413,4	362275,1	367225,4	100,0	101,4	101,3	4043,00	662,86
Kombajn do ziemniaków	72933,4	72733,4	75863,6	100,0	104,3	104,0	835,23	136,94
Samochód dostawczy „Iveco”	108282,4	109420,1	118023,7	99,5	107,9	109,0	1299,39	213,04
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	41779,1	43696,2	44434,4	100,1	101,7	106,4	489,20	80,21
Siewnik zbożowy 27 redlic	19909,8	19824,5	20663,7	100,0	104,2	103,8	227,50	37,30
Ciągnik „Ursus” POL-MOT 11024	141074,0	144730,0	148339,2	100,5	102,5	105,1	1633,15	267,76
Ciągnik 90 kW	167356,6	175737,7	184735,6	101,6	105,1	110,4	2033,86	333,46
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	34047,4	35019,0	36300,9	100,6	103,7	106,6	399,66	65,53
Kopaczka elewatorowa	13813,9	13823,7	14550,8	101,3	105,3	105,3	160,20	26,26
Agregat uprawowy do siewnika	15698,0	16171,4	16600,0	100,8	102,6	105,7	182,76	29,96
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	6338,2	6427,3	6888,3	100,2	107,2	108,7	75,84	12,43
Gleboğrafzarka „Freza 1,6”	5433,5	5546,6	5857,4	100,4	105,6	107,8	64,49	10,57
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	41619,1	41844,6	44416,1	102,6	106,1	106,7	489,00	80,17
Opryskiwacz 400 l	3797,9	3733,6	3816,7	100,8	102,2	100,5	42,02	6,89
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	5804,0	5829,5	6001,0	100,4	102,9	103,4	66,07	10,83
Rozsiewacz nawozów	1912,3	1865,5	1897,0	99,3	101,7	99,2	20,89	3,42
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	11682,4	11781,0	12641,9	100,2	107,3	108,2	139,18	22,82
Plug 4 skibowy	10941,2	11456,9	11527,4	100,0	100,6	105,4	126,91	20,81
Kultywator 2,1-2,8 m	2423,4	2382,8	3338,6	99,7	140,1	137,8	36,76	6,03
Dojarka 2 konwie ^a	8664,6	8673,3	8465,4	100,5	97,6	97,7	93,20	74,88
Dojarka z rurociągiem ^a	41676,6	40484,9	39904,1	101,2	98,6	95,7	439,33	352,98
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17961,9	17489,1	16757,3	100,8	95,8	93,3	184,49	148,23

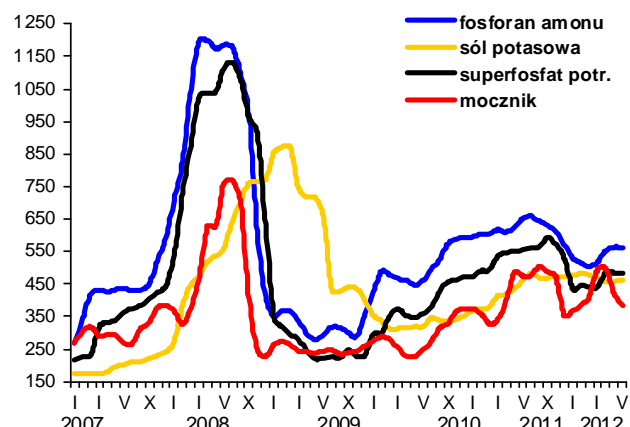
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

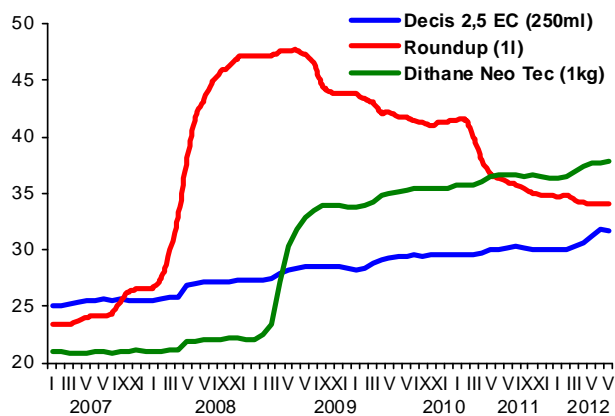
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

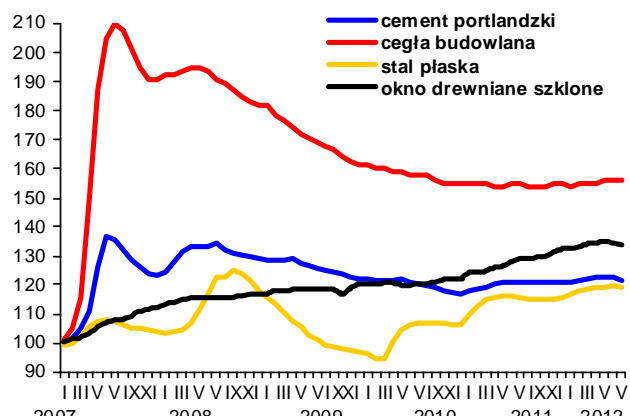
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

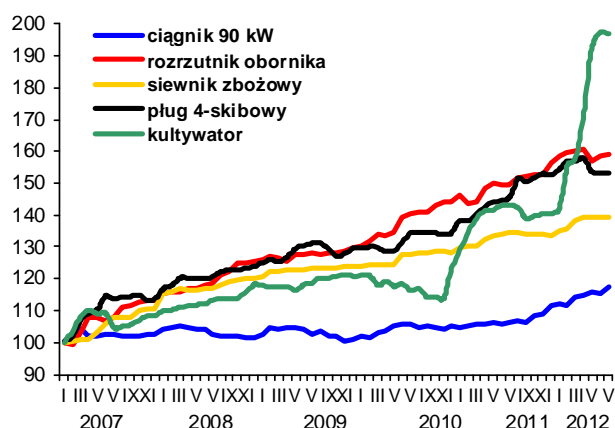
Rys. 3. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2006=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2006=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

